

**ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**

**Α Γ Ω Γ Η**

**(για την ακύρωση απόφασης Γενικής Συνέλευσης σωματείου)**

Του Γεωργίου Κιμούλη του Ιωάννη, κατοίκου Αθηνών, επί της οδού \_\_\_\_\_, αρ. \_\_\_\_\_, με Α.Φ.Μ. \_\_\_\_\_.

**Κ Α Τ Α**

Του επαγγελματικού σωματείου με την επωνυμία «Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών – Σ.Ε.Η. – 1917», με έδρα την Αθήνα, επί της οδού Κάνιγγος, αρ. 33, όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

**Κ Α Ι Κ Α Τ Α**

Της από 10.4.2022 έκτακτης Γενικής Συνέλευσης του επαγγελματικού σωματείου με την επωνυμία «Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών – Σ.Ε.Η. – 1917».

-----  
**Α. Σύντομο ιστορικό**

**Α1. Εισαγωγή**

Ο ενάγων τυγχάνω ηθοποιός, σκηνοθέτης και μεταφραστής θεατρικών έργων. Στην, πλέον των σαράντα ετών, πορεία μου στο θέατρο, έχω συνεργαστεί με εκατοντάδες ανθρώπους του κλάδου, συναδέλφους ηθοποιούς, με τεχνικούς, σκηνοθέτες, σκηνογράφους, ενδυματολόγους, κλπ. (ιδ. αναλυτικά την ιστοσελίδα μου [www.georgekimoulis.webnode.gr](http://www.georgekimoulis.webnode.gr), από όπου προκύπτει ότι, μόνο στο

θέατρο, έχω συνεργαστεί με περισσότερους από χίλιους ηθοποιούς, τεχνικούς, σκηνοθέτες κλπ).

**Α2. Τα πραγματικά περιστατικά αναφορικά με έκδοση της πρόσβαλλόμενης αποφάσεως.**

Την 10/4/2022, ημέρα Κυριακή, το Σωματείο με την επωνυμία «Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών» (γνωστό ως Σ.Ε.Η.), συνεδρίασε εκτάκτως για τρίτη φορά, αφού η συνεδρίαση είχε αναβληθεί τις προηγούμενες προκαθορισμένες φορές, ελλείψη απαρτίας ταμειακώς εν τάξει μελών, με θέμα την εξέταση των πειθαρχικών φακέλων εμού, του ενάγοντος, και άλλων δύο μελών, ήτοι αυτούς του Π.Φ. και του Π.Χ..

Σε αυτό το σημείο, ως ιδιαίτερος εξάρσιμο, πρέπει να σημειωθεί το γεγονός ότι ο φάκελος της υπόθεσης μου, ο οποίος, όπως αναλυτικά θα εκτεθεί κατωτέρω, αφορά σε ψευδείς ισχυρισμούς περί ελαφράς σωματικής βλάβης. Συνεκτιμήθηκε, όμως, με τους, ως άνω, δύο φακέλους, εκ των οποίων ο ένας αφορά σε υπόθεση ηθοποιού, ο οποίος φέρεται, ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων, ως κατηγορούμενος για τα ειδεχθή εγκλήματα του βιασμού και της απόπειρας βιασμού, ενώ ο δεύτερος αφορά σε υπόθεση ηθοποιού, εις βάρος του οποίου υπάρχουν καταγγελίες για αποστολή μηνυμάτων σεξουαλικού περιεχομένου.

Η δική μου υπόθεση αφορά στην ψευδή, τηλεοπτική καταγγελία της κας Ζέτας Δούκα ότι δήθεν της προξένησα σωματική βλάβη. Από μόνο του, το πραγματικό αυτό γεγονός, δείχνει την μεροληπτική και απροσημάτιστα υποκειμενική στάση του Σωματείου Ελλήνων Ηθοποιών (εφεξής Σ.Ε.Η.), εναντίον μου, αφού με τοποθετεί στην ίδια κατηγορία με τους ως άνω δύο διαγραφέντες επίσης ηθοποιούς.

Παρατίθεται χαρακτηριστικό απόσπασμα από την επίσημη ιστοσελίδα του Σ.Ε.Η., της εν λόγω ανακοίνωσης:



Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών

Μέλος της Π.Ο.Θ.Α. και του Ε.Κ.Α.

Ελευθερία  
Επίσημο 1918

Αθήνα, 29/03/2022

### ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΕΚΤΑΚΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Υστερα από απόφαση του Δ.Σ. του Σωματείου Ελλήνων Ηθοποιών (Σ.Ε.Η.) στις 11/03/2022, καλούνται όλα τα μέλη του Σωματείου σε Έκτακτη Γενική Συνέλευση την Κυριακή 3 Απρίλη και ώρα 12.00 μμ, στο ανοιχτό θέατρο "Σχολείον της Αθήνας" (Πειραιώς 52, Πειραιάς) με θέματα ημερήσιας διάταξης:

1. Ενημέρωση από Διοίκηση
2. Εξέταση τριών φακέλων του Πειθαρχικού για τους κ. Κημιούλη, Φιλίππιδη, Χαϊκάλη - Ενστάσεις, προσφυγές καταγγελλόμενων

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει απαρτία στην παραπάνω ημερομηνία, θα συνέλθει

2η Έκτακτη Γενική Συνέλευση την Τετάρτη 6 Απρίλη, την ίδια ώρα και στον ίδιο τόπο και με την ίδια Ημερήσια Διάταξη.

Αν και στην ημερομηνία αυτή δεν υπάρξει η νόμιμη απαρτία, τότε θα συνέλθει η 3η Έκτακτη Γενική Συνέλευση την Κυριακή 10 Απριλίου και ώρα 12:00μμ, στον ίδιο τόπο και με την ίδια Ημερήσια Διάταξη.

Για το ΔΣ του ΣΕΗ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Σπύρος Μπιμπίλας

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Άρης Λάσκος

### Α3.Επί των πραγματικών περιστατικών της διαγραφής μου:

Την 28/2/2022, εξεδόθη η υπ' αριθ. 12/2022 Απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Σωματίου Ελλήνων Ηθοποιών, αναφορικά με την από 12/2/2021 και με αρ. πρωτ. 010/12-02-2021 αυτεπάγγελτη καταγγελία του Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΕΗ αναφορικά με τις δημόσιες καταγγελίες των: 1) Ζέτας Δούκα, 2) Κατερίνας Γερονικολού, 3) Ευδοκίας Ρουμελιώτη, 4) Νίκου Ψαρρά, 5) Δώρας Χρυσικού, 6) Αλεξάνδρας Ταβουλάρη, 7) Φαίης Ξυλά, 8) Μπέττυς Νικολέση, 9) Κατερίνας Παπουτσάκη, 10) Αιμιλίας Υψηλάντη, 11) Κώστα Αρζόγλου, 12) Τζένης Ιωακειμίδου και 13) Φαίης Κοκκινοπούλου (η καταγγελία της τελευταίας πήρε διαφορετικό αριθμό πρωτοκόλλου, διότι έλαβε χώρα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (αρ. πρωτ. ΠΣ 05/09-02-2021)).

Την απόφαση αυτή (υπ' αριθ. 12/2022 Π.Σ.), η οποία είχε την **μορφή πρότασης**, έλαβαν υπόψη τα ψηφίσαντα μέλη της Γενικής Συνελεύσεως και οδηγήθηκαν στην απόφαση της οριστικής διαγραφής μου.

Πριν την περαιτέρω ενδελεχέστατη και λεπτομερέστατη ανάλυση των εκνόμων, αντισυναδελφικών, αντιδεοντολογικών, αντισυνταγματικών και καταχρηστικών ενεργειών του Σ.Ε.Η., πρέπει να σημειωθούν τα εξής τρία σημαντικότερα πραγματικά περιστατικά, που αφορούν στον τρόπο αντιμετώπισης μου και έκδοσης της επίδικης προς ακύρωση απόφασης:

- 1) Ο ενάγων αιτήθηκα και έλαβα με μεγάλη καθυστέρηση τα αντίγραφα της αποφάσεως και των πρακτικών της επίδικης προς ακύρωση απόφασης. Στα έγγραφα που μου εδόθησαν, διά του πληρεξουσίου δικηγόρου μου, περιλαμβάνονται ακριβώς τα εξής: α) Το απόσπασμα των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης της 10/4/2022, στην οποία αναφέρονται μόνον τα

τυπικά ζητήματα, και β) τη γνωμοδότηση-πρόταση του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Ήτοι από τα δοθέντα εις εμέ έγγραφα, ουδόλως προκύπτει ότι τα ψηφίσαντα μέλη της Γενικής Συνέλευσης, έλαβαν γνώση των δικών μου ισχυρισμών, βάσει του με αρ. πρωτ. Π.Σ. 364/21-05-2021 Υπομνήματος μου. Δεν έλαβαν επίσης υπ' όψιν τις καταθέσεις των μαρτύρων, οι οποίες διέψευδαν το περιεχόμενο των, εις βάρος μου, καταγγελιών. Δηλαδή, το περιεχόμενο του υπομνήματος μου και το περιεχόμενο των, προς υπεράσπιση μου, μαρτυρικών καταθέσεων δεν περιγράφονται, ως προς τα σημαντικά υπερασπιστικά τους στοιχεία, έτσι ώστε εάν κριθεί η απόρριψη τους να αιτιολογηθεί, όπως ο νόμος ορίζει, αλλά αρκέστηκαν σε μία απλή αναφορά τους και μόνον...!!! Αντιθέτως, το περιεχόμενο των καταγγελιών και των εις βάρος μου μαρτυρικών καταθέσεων, αναλύονται επί μακρόν και λαμβάνονται υπόψιν ως θέσφατα. Επί παραδείγματι: ως προς την καταγγελία της κ Σοφίας-Φαίης Ξυλά, εντός της γνωμοδότησης του Π.Σ. (σελ. 35), αναλύονται, λεπτομερέστατα, τα λεγόμενα της καταγγέλλουσας και των μαρτύρων της επί τρεις συναπτές σελίδες, ενώ η ανάλυση που αφορά στις καταθέσεις των προς υπεράσπιση μου μαρτύρων, η ανάλυση περιορίζεται σε δέκα (10) γραμμές, κυριολεκτικώς! Παρατηρείται δηλαδή μεγάλη σπατάλη χώρου και χρόνου για την ανάλυση των καταγγελιών και μεγάλη φειδώ χώρου και χρόνου σε όσα αφορούν την υπεράσπιση μου. Το αυτό συμβαίνει στο σύνολο των υπό εξέταση, ως άνω, καταγγελιών. Σε ορισμένες δε περιπτώσεις, αναφέρεται το όνομα του, προς υπεράσπιση μου, μάρτυρα, ενώ καμία αναφορά δεν γίνεται στο περιεχόμενο της κατάθεσης του, το οποίο είναι εσκεμμένα

ανύπαρκτο. Επί παραδείγματι στην καταγγελία της Ευδοκίας Ρουμελιώτη (σελ. 33), αναφέρεται το εξής: «*Πρέπει δε να αναφερθεί ότι ο καταγγελλόμενος επικαλείται τις καταθέσεις δύο μαρτύρων ήτοι του Μιχάλη Σάκκουλη και του Διονύση Τσακνή προς αντίκρουση των ισχυρισμών της*». Ενώ, λοιπόν, αναφέρεται το όνομα του μάρτυρα υπεράσπισης, **Μιχάλη Σάκκουλη**, δεν γίνεται ούτε μνεία, ως προς το περιεχόμενο της κατάθεσης του!!! Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι, απολύτως αυθαίρετα, ανεπέρειστα, επιλεκτικά, μεροληπτικά και εν τέλει δόλια και παράνομα, τα μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου, πέταξαν στον κάλαθο των απορριμμάτων, τις τεκμηριωμένες απόψεις και καταθέσεις συναδέλφων, οι οποίοι διέψευσαν τα λεγόμενα των καταγγελλόντων και για λόγους, τους οποίους μόνον τα μέλη του Π.Σ. γνωρίζουν, εξαφάνισαν δολίως το περιεχόμενο με τα υπερασπιστικά αποδεικτικά μου στοιχεία. Εικάζουν, υποθέτουν και εν τέλει ηθελημένα αυταπατώνται ότι όσα, εις βάρος μου, καταγγέλλθηκαν, αποτελούν απόλυτη αλήθεια, κατά πλήρη παραβίαση του τεκμηρίου αθωότητας, ενώ δολίως εξαλείφουν ταυτόχρονα τα προσκομιζόμενα αποδεικτικά στοιχεία που τα διαψεύδουν.

Το γεγονός αυτό, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την αρχή της ισότητας των όπλων και του συνταγματικώς κατοχυρωμένου δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερομένου.

Δηλαδή, καθίσταται πρόδηλο, ότι τα ελάχιστα ψηφίσαντα μέλη, ουδόλως έλαβαν γνώση της δικής μου άποψης αλλά και του περιεχομένου των, υπέρ εμού, μαρτυρικών καταθέσεων γεγονός που αποδεικνύει την παραβατική συμπεριφορά τους, η οποία αποτυπώνεται πλήρως στην εκδοθείσα προσβαλλόμενη απόφαση.

2) Είναι ιδιαίτερος εξάρσιμος το γεγονός ότι η απόφαση περί διαγραφής μου πάρθηκε με τον εξής ανορθόδοξο τρόπο: Η διαγραφή μου έλαβε χώρα, με την τρίτη κατά σειρά συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία απαιτούσε την παρουσία του 1/5 των ταμειακώς εν τάξει μελών. Οι δύο προηγούμενες προκαθορισμένες συνεδριάσεις, δεν πραγματοποιήθηκαν ελλείψει απαρτίας. Δηλαδή, κατά την πρώτη (3/4/2022) δεν συγκεντρώθηκε το απαιτούμενο 1/3 του συνόλου των ταμειακώς εν τάξει μελών, ενώ κατά την δεύτερη (6/4/2022) δεν συγκεντρώθηκε το απαιτούμενο 1/4 του συνόλου των, ως άνω, μελών (αρ. 29 παρ. 2 & 4 Καταστατικού Σ.Ε.Η.).

**2<sup>α</sup>) Σύμφωνα με το προαναφερόμενο άρθρο 29, παρ. 2 & 4:**

*«2-Η πρόσκληση των μελών για τακτική Γενική Συνέλευση γίνεται τουλάχιστον 8 ημέρες πριν από τη σύγκληση της. Οι έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις συγκαλούνται μέσα σε 8*

*ημέρες από την ανακοίνωσή τους. Οι Γ. Συνελεύσεις, ανακοινώνονται με τοιχοκολλήσεις στα γραφεία του Σωματείου, στους τόπους εργασίας, και από το Τύπο, ή με όποιον άλλο τρόπο κρίνει κατάλληλο το ΔΣ. Στην πρόσκληση αναγράφεται οποιαδήποτε ο τόπος, ο χρόνος και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. [...]*

*4-Η Γενική Συνέλευση έχει απαρτία όταν είναι παρόντα το 1/3 των ταμειακώς εντάξει μελών. Στο σχηματισμό απαρτίας δε δεν υπολογίζονται τα αποδεδειγμένα εργαζόμενα εκτός έδρας ταμειακώς εντάξει μέλη του Σ.Ε.Η.*

*Σε περίπτωση μη απαρτίας στην πρώτη Γενική Συνέλευση συγκαλείται δεύτερη Γενική Συνέλευση μέσα σε 8*

**ήμερες**, με απαρτία το 1/4 των ταμειακώς εντάξει μελών του ΣΕΗ που βρίσκονται στην έδρα του Σωματείου. Σε περίπτωση μη απαρτίας και στη δεύτερη Γενική Συνέλευση συγκαλείται και τρίτη με απαρτία το 1/5 των ταμειακώς εντάξει μελών.

Σε περίπτωση αποτυχίας και της τρίτης Γενικής Συνέλευσης το Δ.Σ. μπορεί να συγκαλέσει μέσα σε ένα μήνα νέα Γενική Συνέλευση, που θεωρείται πρώτη.

Στις επαναλαμβανόμενες λόγω μη απαρτίας Γενικές Συνελεύσεις, Ημερήσια Διάταξη παραμένει η αρχική.»

Εκ των ανωτέρω προκύπτει αδιαμφισβήτητα ότι η σύγκληση της Γ.Σ., η οποία, μεταξύ άλλων, πραγματοποιήθηκε την οριστική διαγραφή μου, έγινε κατά τρόπο **απολύτως παράνομο και αντικαταστατικό**. Και τούτο διότι, ως αποδεικνύεται από την αποστολή των σχετικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, η πρόσκληση για εμφάνιση των μελών στην Έκτακτη Γ.Σ. έγινε την 1/4/2022, ήτοι δύο (2) μόλις ημέρες πριν την πρώτη προκαθορισμένη συνεδρίαση (!!!) και όχι πριν **οκτώ ημέρες όπως ρητώς διατάσσει το καταστατικό του εναγόμενου**. Η εκπρόθεσμη αποστολή πρόσκλησης έγινε απολύτως δόλια, προκειμένου να μην υπάρχει χρόνος να συγκεντρωθούν ενδιαφερόμενα μέλη, αφού όπως προκύπτει από την σχετική ανακοίνωση, η απόφαση περί σύγκλησης Γ.Σ., είχε παρθεί από την 11/3/2022, οπότε και εδύνατο να τηρηθεί ο χρονικός περιορισμός του άρθρου 29 του Καταστατικού. Ενώ, λοιπόν, τα μέλη του εναγόμενου, είχαν εις χείρας τους την σχετική απόφαση περί σύγκλησης Γ.Σ. από την 11/3/2022, την



απέστειλαν 20 μέρες αργότερα, ήτοι μόλις 2 μέρες πριν την πρώτη συνεδρίαση.

Επιπλέον, δυνάμει του ως άνω άρθρου, σε περίπτωση έλλειψης απαρτίας κατά την πρώτη συνεδρίαση, η δεύτερη έπρεπε να λάβει χώρα εντός **8 ημερών** από την ματαιωμένη πρώτη. Τα μέλη, όμως, του εναγόμενου, λειτουργώντας εισέτι μία φορά δολίως, την συγκάλεσαν **μόλις 3 ημέρες μετά**, κατά παράβαση του καταστατικού άρθρου, με σκοπό να μην παρουσιαστούν συνάδελφοι-μέλη και κλονίσουν το επιδιωκόμενο εκ μέρους τους αποτέλεσμα της οριστικής μου διαγραφής.

Παρατίθεται φωτογραφία, του γενικής πρόσκλησης, την οποία έλαβα, ως μέλος του Σ.Ε.Η.:



ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΛΛΗΝΩΝ ΗΘΟΠΟΙΩΝ <swmateio.ithoipoiwn@gmail.com>

προς εγώ ▾

Παρ 1 Απρ, 1:11 μ.μ. ☆ ↶ ⋮

🇬🇧 Αγγλικά ▾ > 🇪🇪 Ελληνικά ▾ Μετάφραση μηνύματος

Απενεργοποίηση για Αγγλικά ✕

Συνάδελφοι

Παρακαλούμε ανοίξτε το συνημμένο

URL

<http://www.sei.gr/>

Facebook

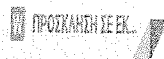
<https://www.facebook.com/swmateio.ellinwn.ithoipoiwn/>

Twitter

(@Hellenic\_Actors) [https://twitter.com/Hellenic\\_Actors?ts=00](https://twitter.com/Hellenic_Actors?ts=00)



ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΕΚ.



Τέλος, αναφορικά με τον τρόπο πρόσκλησης μελών του Σ.Ε.Η., καθιστώ γνωστό ότι, ο ενάγων έλαβα δύο προσκλήσεις. Η πρώτη ήταν η γενική, δηλαδή αυτή, η οποία απεστάλη σε άπαντα τα μέλη του Σ.Ε.Η., ενώ η δεύτερη πρόσκληση μου απεστάλη, προκειμένου να ενημερωθώ, προσωπικώς, ως πειθαρχικά διωκόμενος, για την πειθαρχική μου υπόθεση. Ενώ στην γενική πρόσκληση αναγράφονται οι προκαθορισμένες ημερομηνίες, για το σύνολο των συνεδριάσεων, σε περίπτωση έλλειψης απαρτίας, στην προσωπική πρόσκληση που μου απέστειλαν, με καλούν απευθείας να παρευρεθώ, ενώπιον της Γ.Σ. ΜΟΝΟΝ την 10/4/2022!!!

Επισυνάπτεται φωτογραφία της πρόσκλησης, την οποία έλαβα, ως πειθαρχικώς διωκόμενος:



ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΛΛΗΝΩΝ ΗΘΟΠΟΙΩΝ <swmstelo@hfp.gr>

Παρ 1 Απρ, 1:29 μμ

προς εγώ \*

Με την παρούσα, σας δηλώνουμε και σας γνωστοποιούμε ότι η πειθαρχική σας υπόθεση θα συζητηθεί στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση που έχουμε συγκαλέσει και η οποία θα λάβει χώρα στον παρακάτω τόπο και χρόνο:

Κυριακή 10 Απριλίου και ώρα 12:00μμ.

στο ανοιχτό θέατρο "Σχολείον της Αθήνας" (Πειραιώς 62, Πειραιάς)

Για το ΣΕΗ

Ο Πρόεδρος,

Ο Γεν. Γραμματέας,

Σπύρος Μιμιπίλης,

Άρης Λόσκος

URL:

<https://www.ohff.gr/>

Facebook:

<https://www.facebook.com/ohff.gr/>

Twitter:

@ohff.gr / Active: <https://twitter.com/ohff.gr>

Από τα ανωτέρω, σαφώς, προκύπτει ότι επεδίωξαν την ελλιπή ενημέρωση μου, αναφορικά με την πειθαρχική εις βάρος μου διαδικασία αλλά και την **ταχύτατη διεκπεραίωση αυτής**, κατά παράβαση του σχετικού καταστατικού άρθρου, προκειμένου να

μην έχω την δυνατότητα να ενημερώσω συναδέλφους, οι οποίοι θα ψήφισαν κατά της οριστικής διαγραφής μου.

**2β)** Επιπλέον, σύμφωνα με το περιεχόμενο του αποσπάσματος των πρακτικών τα ταμειακώς εν τάξει μέλη ανέρχονται στα 718. Όμως, από πουθενά δεν αποδείχθηκε ότι τα ταμειακώς εν τάξει μέλη ανέρχονται σε αυτόν τον αριθμό. Αντιθέτως, επιμελεία μου, ανήγυρα Ανακοίνωση του Σ.Ε.Η., του έτους 2014, στην οποία ρητώς αναγράφεται ότι αριθμεί άνω των 3.000 μελών!!!

Επισυνάπτεται φωτογραφία της, ως άνω, ανακοίνωσης:





ΕΤΣΙ ΜΕ Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

00 00 00 00

([HTTPS://WEB.ARCHIVE.ORG/WEB/20140423015509/HTTP](https://web.archive.org/web/20140423015509/http://www.sei.gr)

[\(HTTPS://WEB.ARCHIVE.ORG/WEB/20140423015509/HTTP://WWW.SEI.GR/\)](https://web.archive.org/web/20140423015509/http://www.sei.gr/)

[ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ \(HTTPS://WEB.ARCHIVE.ORG/WEB/20140423015509/HTTP://WWW.SEI.GR/%CF%80%CE%BF%CE%B9%CE%B5%CE%B9%CE%BC%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B5/\)](https://web.archive.org/web/20140423015509/http://www.sei.gr/%CF%80%CE%BF%CE%B9%CE%B5%CE%B9%CE%BC%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B5/)

[ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ \(HTTPS://WEB.ARCHIVE.ORG/WEB/20140423015509/HTTP://WWW.SEI.GR/EVENTS/\)](https://web.archive.org/web/20140423015509/http://www.sei.gr/events/)

ΕΠΙΚΟΝΩΝΙΑ

[HTTPS://WEB.ARCHIVE.ORG/WEB/20140423015509/HTTP://WWW.SEI.GR/%CE%B5%CF%80%CE%B9%CE%BA%CE%...](https://web.archive.org/web/20140423015509/http://www.sei.gr/%CE%B5%CF%80%CE%B9%CE%BA%CE%...)

## ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ

Από το ιστορικότερο Σωματείο της χώρας μας, το Σ.Ε.Η. που ιδρύθηκε στο 1917, αποτελεί τον μοναδικό συνδικαλιστικό φορέα και πύλο υποστήριξης των Ελλήνων Ηθοποιών του Θεάτρου, του Κινηματογράφου και της Τηλεόρασης.

Κοιτάζοντας στη συνείδηση όχι μόνο των καλλιτεχνών αλλά και ολόκληρης της Ελληνικής Κοινωνίας, το Σ.Ε.Η. έχει καταφέρει άλλοτε με σκληρούς αγώνες και άλλοτε με προτάσεις και παρεμβάσεις του προς την Πολιτεία, να βελτιώσει σημαντικά τις συνθήκες εργασίας, τους όρους αμοιβής, αλλά και την εικόνα των μελών του ως πνευματικών ανθρώπων και δημιουργών.

Στην μακροχρόνια πορεία του, το Σ.Ε.Η. έπαιξε σημαντικό ρόλο στην πολιτιστική ζωή του τόπου και πήρε μέρος στους αγώνες του ελληνικού λαού για ελευθερία, ανεξαρτησία, δημοκρατία και κοινωνική πρόοδο.

Συνοδοί ηθοποιοί που ήταν δραστήρια μέλη του, πήραν μέρος σε όλους τους εθνικοαπελευθερωτικούς πολέμους, στην Εθνική Αντίσταση κατά της φασιστικής καταχής, έδωσαν τη ζωή τους, εξορίστηκαν, φυλακίστηκαν, βασανίστηκαν.

Στη διάρκεια της δικτατορίας των συνταγματαρχών, το Σ.Ε.Η. διαλύθηκε από τη χούντα, αλλά τα μέλη του - σχεδόν το σύνολο των ηθοποιών- αγωνίστηκαν για την ανατροπή της μέσα από διάφορες παράνομες οργανώσεις. Κατά την εξέγερση του Πολυτεχνείου, οι ηθοποιοί του διαλυμένου Σ.Ε.Η. κατάφεραν να συντονιστούν και να οργανώσουν οπαγό, κλέβοντας όλα τα θέατρα και κολώντες τους θεατές να αυθεντηρωθούν στο Πολυτεχνείο.

Μετά την πτώση της δικτατορίας, το Σ.Ε.Η. επαναconstituted και έδωσε μια σειρά σκληρές μάχες, πετυχαίνοντας να κερδίσει τον χειμώνα χρόνο και να διασφαλίσει τα βασικά δικαιώματα των μελών του στις νέες συνθήκες. Μερικές από τις σημαντικότερες κατακτήσεις του Σ.Ε.Η. το τελευταίο χρόνο ήταν:

- Η καθιέρωση της αργίας της Δευτέρας
- Η μείωση των παρουσιάσεων, οριακά, από 14 σε 8 την εβδομάδα
- Η υπαγραφή Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας στα Κρατικά και Ιδιωτικά Θέατρα, στα ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. και τον Οπτικοακουστικό χώρο.
- Η καθιέρωση ωραρίου εργασίας.
- Η ίδρυση (επί Υπουργίας Μέλκων Μερκούρη, η οποία ήταν ενεργό μέλος του Σ.Ε.Η.) των ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΘΕΑΤΡΩΝ
- Η λειτουργία του ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΘΙΑΣΩΝ του Σ.Ε.Η.

Σήμερα το Σ.Ε.Η., αριθμεί άνω των 3.000 μελών, συνεχίζει να αγωνίζεται για την ανάπτυξη της θεατρικής Τέχνης και την ένωση της ηθοποιϊκής ζωής, μέσω της βελτίωσης της θέσης των ηθοποιών. Ειδικότερα προωθεί το εγχείρημα του Κλάδου των Ηθοποιών:

- Ανταποτέρηση της θεατρικής παιδείας, σε πανεπιστημιακό επίπεδο και επαναστασία της "δειας" σχέσης Επαγγέλματος του Ηθοποιού.
- Μείωση της ανεργίας, με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στο Κρατικό και το Δημοτικό Θέατρο, την Τηλεόραση, το Ραδιόφωνο και την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση (με τη εισαγωγή θεατρικών μαθημάτων στο σχολείο).
- Τήρηση των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας από τους εργοδότες.
- Περιφρούρηση των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των ηθοποιών, που κινδυνεύουν από τη λεγόμενη «ασφαλιστική μεταρρύθμιση».

Το Σ.Ε.Η. διακρίνεται από 17 μέλη Διοικητικό Συμβούλιο. Στους κόλπους του λειτουργεί και το ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ του Σ.Ε.Η. (Τ.Α.Σ.Ε.Η.) που παρέχει επικουρική περίθαλψη στους ηθοποιούς και ο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΘΙΑΣΩΝ (Ο.Ε.Θ.)

<https://web.archive.org/web/20140423015509/http://www.sei.gr/%CE%B5%CF%80%CE%B9%CE%BA%CE%...> που χορηγεί άτοκα δάνεια σε συνεισδυτικούς θύσους που συγκροτούνται από μέλη του Σ.Ε.Η.

Μέλος των:

Εργατικού Κέντρου Αθήνας (Ε.Κ.Α.)

Πανελληνίας Ομοσπονδίας Θεάματος Ακροάματος (Π.Ο.Θ.Α.)

Federation International des Acteurs (F.I.A.)

Παράλληλα, με μία απλή αναζήτηση στο διαδίκτυο, αναφορικά με τον αριθμό των μελών του Σ.Ε.Η., καθίσταται δυνατό να διαβάσει ο οιοσδήποτε ενδιαφερόμενος ότι «Από το Σωματείο αναφέρεται ότι έχει πάνω από 3.000 μέλη». Ο αριθμός αυτός, ήτοι τα 3.000 μέλη, ουδέποτε, με δημόσια δήλωση του Προέδρου ή άλλου αρμοδίου οργάνου, με οποιονδήποτε τρόπο, διαψεύσθηκε ή δηλώθηκε μειωμένος...

Επισυνάπτεται φωτογραφία από διαδικτυακό ιστότοπο, στον οποίο γίνεται η, ως άνω, αναφορά του Σ.Ε.Η.:

ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ

## Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών

Από τη Βικιπαίδεια, την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια

Το **Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών** (Σ.Ε.Η.), είναι συνδικαλιστικός φορέας και πόλος συσπείρωσης των ηθοποιών της Ελλάδας, είτε αυτοί εργάζονται σε θέατρα, είτε στον κινηματογράφο είτε στην τηλεόραση.

### Πίνακας περιεχομένων

- Ίδρυση - μέλη
- Ταμείο αλληλοβοήθειας και Οργανισμός Εταιρικών Θιάσων
- Δραστηριότητες και γεγονότα
- Πρόεδροι
- Αναφορές

### Ίδρυση - μέλη

Ίδρύθηκε στις 19 Απριλίου 1917<sup>[1]</sup> και από τότε δραστηριοποιείται και για την προστασία των συμφερόντων των ηθοποιών, αλλά και για την πολιτιστική ανάπτυξη της Ελλάδας. Είναι μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Ηθοποιών (International Federation of Actors) (IFAA)<sup>[2]</sup>. Από το σωματείο αναφέρεται ότι έχει πάνω από 3.000 μέλη<sup>[3]</sup>.

### Ταμείο αλληλοβοήθειας και Οργανισμός Εταιρικών Θιάσων

Μέλος του Σωματείου είναι το Ταμείο Αλληλοβοήθειας του Σ.Ε.Η. (Γ.Α.Σ.Ε.Η.), ρόλος του οποίου είναι η παροχή επικουρικής περιθαλψης στα μέλη του ταμείου και ο Οργανισμός Εταιρικών Θιάσων (Ο.Ε.Θ.)<sup>[4]</sup>.

Ο Οργανισμός Εταιρικών Θιάσων, δημιουργήθηκε το 1958 και χορηγούσε άτοκα δάνεια σε συνταξιοδοτούμενους ηθοποιούς και σε απολυμένους μέλη του Σωματείου, στηρίζοντάς τους οικονομικά. Επιπλέον, συνέβαλε στην ανέγερση δημοτικών θεάτρων και έδωσε δυνατότητα σε θιάσους να πάρουν μέρος σε διεθνή φεστιβάλ. Το 2014, οργάνωσε το 1ο Φεστιβάλ Εταιρικών Θιάσων, έχοντας τη συνεργασία του Ελληνικού Κέντρου του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου και υποστήριξη από τον Οργανισμό Πολιτισμού, Άθλησης και Νεολαίας του Δήμου Αθηναίων. Πόροι του Οργανισμού Εταιρικών Θιάσων προέρχονται από προμήθεια στα εργατικά θεατρικά εισιτήρια που μοιράει ο Οργανισμός Εργατικής Εστίας (Ίδρυση το 1931) ο οποίος καταργήθηκε το 2012. Μετά το 2012, και τη διακοπή των οικονομικών πόρων, ο Ο.Ε.Θ. δε δέχεται αιτήσεις δανειοδότησης νέων θιάσων<sup>[3][5][6]</sup>

### Δραστηριότητες και γεγονότα

Το Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών, εξέδιδε το περιοδικό «Το Ελληνικόν Θέατρον» μεταξύ 1925 και 1938<sup>[7]</sup> και ίδρυσε την Επαγγελματική Σχολή Θεάτρου το 1927. Τρία χρόνια αργότερα η Σχολή πέρασε στη διοίκηση του Εθνικού Θεάτρου και το 1931 η ονομασία της άλλαξε σε Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου.

Μετά το τέλος του Β' παγκοσμίου πολέμου και κατά τη διάρκεια των *Δεκεμβριανών*, το Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών το οποίο ελεγχόταν πλήρως από το ΕΑΜ, μετά από συνέντευση τον Οκτώβριο του 1944 διέγραψε τους ηθοποιούς που κατά την άπαρη των μελών του, είχαν συνεργαστεί με τους Γερμανούς ή τους Ιταλούς.

Το 1967 η Χούντα κατήργησε το Σωματείο, πρόεδρος του οποίου ήταν τότε ο Βασίλης Μεσολλογγίτης (πρόεδρος από το 1952 έως το 1967).<sup>[8]</sup> Ίδρυσε στη θέση του το φιλοχουντικό Εθνικόν Σωματείων Ελλήνων Ηθοποιών με πρώτη δοτή πρόεδρο την ηθοποιό Ρένα Βλαχοπούλου. Το ΣΕΗ ουσιαστικά ξανά με το Θ' ψήφισμα το 1974, μετά την πτώση της δικτατορίας<sup>[9]</sup>.

### Πρόεδροι

#### Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών

Συντομογραφία	Σ.Ε.Η.
Ίδρυση	19 Απριλίου 1917
Τύπος	Συνδικαλιστικός Φορέας
Έδρα	Αθήνα, Ελλάδα
Πρόεδρος	Σπύρος Ιμπηρίκας
Συνεργασία	Εργατικό Κέντρο Αθήνας (Ε.Κ.Α.) <p>Πανελλήνια Ομοσπονδία Θεάματος-Ακροάματος (Π.Ο.Θ.Α.)</p> <p>Διεθνής Ομοσπονδία Ηθοποιών (F.I.A.)</p>
Ιστότοπος	https://sei.gr/

Δεδομένο (https://www.wikidata.org/wiki/Special:ItemByTitle?site=elwiki&page=%CE%A3%CF%80%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B5%CE%AF%CE%B1%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AE%CE%BD%CF%B9%CE%BD\_%CE%97%CE%B8%CE%BF%CF%80%CE%BF%CE%B9%CF%AE%CE%BD) 0

Ακόμη, όμως και αν μειώθηκαν, με κανέναν τρόπο δεν αποδεικνύεται ο αριθμός 718 ταμειακώς εν τάξει μελών, τον οποίο άλλωστε όλως αυθαιρέτως και αναποδείκτως, χρησιμοποιούν τα μέλη του Σ.Ε.Η.. Το γεγονός αυτό προκαλεί ιδιαίτερη εντύπωση, αφού στην περίπτωση αυτή ελέγχεται η απαρτία του σώματος και αυτομάτως αποδεικνύεται παράνομη η απόφαση, ως εκ του ότι το 1/5 των 3.000 και πλέον μελών, είναι 600 μέλη!!!

Σε περίπτωση κατά την οποία αποδειχθεί ότι ο αριθμός των ταμειακώς εν τάξει μελών είναι 718, η απόφαση πάρθηκε –ακόμη και στην τρίτη κατά σειρά συνεδρίαση- με **οριακότητα πλειοψηφία**, αφού **το ελάχιστο όριο ήταν 143,6** και υπέρ της διαγραφής μου ψήφισαν μόλις **154!** Αν ληφθεί δε, υπόψη το γεγονός ότι παραστάθηκαν και ψήφισαν υπέρ της οριστικής διαγραφής μου τα κατωτέρω μέλη, τα οποία κατέχουν αξιώματα εντός του Σωματείου, τότε καθίσταται πρόδηλο ότι η απόφαση αυτή εκδόθηκε απολύτως μεροληπτικά.

Ενδεικτικώς αναφέρονται ψηφίσαντες:

Α) τα μέλη του Δ.Σ. του Σ.Ε.Η., τα οποία σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1 του Καταστατικού είναι 17 και έχουν ισάριθμα αναπληρωματικά, ήτοι **34**

Β) Τα μέλη του Π.Σ. του Σ.Ε.Η., τα οποία είναι 7 (αρ. 37 Καταστατικού) και έχουν ισάριθμα αναπληρωματικά (αρ. 5 Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας Π.Σ. Σ.Ε.Η.), ήτοι **14**

Γ) τα μέλη της εξελεγκτικής επιτροπής του Σ.Ε.Η. (αρ. 26 & XVII Καταστατικού), τα οποία είναι 5 και έχουν 3 αναπληρωματικά, ήτοι **8**

Δ) τα μέλη του Τ.Α.Σ.Ε.Η., τα οποία είναι 7 και έχουν ισάριθμα αναπληρωματικά (αρ. 38 περ. IV), ήτοι **14**

Ε) τα 5 μέλη του Ταμείου Ε.Α.Σ.Π. (αρ. 32 Καταστατικού)  
ΣΤ) τα μέλη της 9μελούς Επιτροπής του Οργανισμού  
Εταιρικών Θιάσων (αρ. 36 Καταστατικού), από τα οποία το 1  
είναι μέλος του Δ.Σ. του Σ.Ε.Η., ήτοι **8**  
Ζ) τα μέλη των αντιπροσωπευτικών επιτροπών και των  
περιφερειακών γραφείων, των οποίων **ο αριθμός των μελών  
τους είναι άγνωστος** (αρ. 23 Καταστατικού).

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι, χωρίς να περιλαμβάνονται τα  
μέλη της Ζ) περίπτωσης, **ψήφισαν υπέρ της οριστικής μου  
διαγραφής τουλάχιστον 78 μέλη-κατέχοντα θέση στο  
Σ.Ε.Η.** Και τούτο διότι, είναι γνωστό και συζητήθηκε τόσο  
ενώπιον του Π.Σ. αλλά και ενώπιον της Γ.Σ., ότι ο ενάγων έχω  
καταθέσει αγωγή εις βάρος του Σ.Ε.Η., προς αποκατάσταση της  
ζημίας που μου προκλήθηκε ένεκα των παράνομων ενεργειών  
και παραλείψεων τους.

Επομένως, οργανώθηκαν και επιστρατεύθηκαν εναντίον μου,  
όλα τα μέλη του Σ.Ε.Η., προς εξυπηρέτηση σκοπιμοτήτων.  
Επιπλέον, πέραν των μελών του Σ.Ε.Η., τα οποία ψήφισαν υπέρ  
της διαγραφής μου, καθίσταται προφανές ότι συμμετείχαν και  
οι καταγγέλλοντες, ειδικά αυτοί, οι οποίοι έχουν εναχθεί προς  
αποκατάσταση της ζημίας που μου προκάλεσαν ένεκα της  
παράνομης συμπεριφοράς τους.

Η οριακή αυτή πλειοψηφία, λοιπόν, χαρακτηρίζεται από  
έλλειψη αντικειμενικών κριτηρίων, μέγιστη υποκειμενικότητα  
και μεροληπτικότητα προς εξυπηρέτηση των σκοπιμοτήτων  
τους, σε αντίθεση, ταυτόχρονα με την πλήξη των δικών μου  
συμφερόντων.

Τα ως άνω πραγματικά γεγονότα, σε συνδυασμό με την ελλιπή  
ενημέρωση των ψηφισάντων μελών επί του θέματος, αφού



ουδόλως αποδεικνύεται η συνολική ενημέρωση τους επί του θέματος, αφού η δική μου άποψη δεν συμπεριλαμβάνεται στο απόσπασμα των πρακτικών, το οποίο αρμοδίως και υπευθύνως μου παρέδωσαν κατόπιν αιτήσεως μου, στην γραμματεία του Σ.Ε.Η., καταδεικνύουν την μεθόδευση του τρόπου λήψεως της συγκεκριμένης αποφάσεως, η οποία εξεδόθη εκδικητικά και προς υπεράσπιση ιδίων συμφερόντων και σκοπών, επί ζημιά των δικών μου.

- 3) Προς επίρρωση του μεροληπτικού και εντελώς αντισυναδελφικού χαρακτήρα της επίδικης αποφάσεως, αξίζει να σημειωθεί ακόμη ένα σημείο, το οποίο περιλαμβάνεται στην επίδικη προς ακύρωση απόφαση: Στην σελίδα 1-2 της συνημμένης πρότασης-γνωμοδότησης του Πειθαρχικού Συμβουλίου αναφέρονται 12 καταγγέλλοντες/ουσες, των οποίων οι τηλεοπτικές... καταγγελίες (!!!), αυτεπαγγέλτως εξετάστηκαν από το Δ.Σ. του Σ.Ε.Η. και ακόμη μία, η οποία έλαβε χώρα δυνάμει μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Εντός της γνωμοδότησης του Π.Σ. του Σ.Ε.Η., και συγκεκριμένα στο τέλος της σελίδας 40 αναφέρεται επί λέξει: *«[...] δεν μπορεί να καταλογιστεί πειθαρχικά στον καταγγελλόμενο το μέρος της καταγγελίας που αφορά την Αιμιλία Υψηλάντη καθόσον η τελευταία δεν προσήλθε ενώπιον μας να διευκρινίσει την δημόσια τοποθέτηση της, β) δεν μπορεί να καταλογιστεί πειθαρχικά στον καταγγελλόμενο το μέρος της καταγγελίας που αφορά την Γζένη Ιωακειμίδου καθόσον η τελευταία δεν προσήλθε ενώπιον μας να διευκρινίσει την δημόσια τοποθέτηση της και γ) δεν μπορεί να καταλογιστεί στον καταγγελλόμενο πειθαρχικά η καταγγελία της Φαίης Κοκκινοπούλου λόγω της μη αναφοράς*

του φερόμενου ως θύματος της καταγγελλόμενης συμπεριφοράς αλλά και της αλλαγής της παράστασης στην οποία καταγγέλλει ότι συνέβη το περιστατικό που καταγγέλλεται.». Παρά το γεγονός ότι δήθεν δεν λαμβάνονται υπόψη οι καταγγελίες των ως άνω κυριών, στην σελίδα 13, 14 και 15, σχολιάζονται και γίνεται αναφορά στις δήθεν... μη ληφθείσες υπόψη καταγγελίες!!! Παρά τις, ως άνω, αναφορές περί μη καταλογισμού των συγκεκριμένων καταγγελιών, στην πρώτη σελίδα, την οποία σίγουρα θα διάβασε όποιος εκ των ψηφισάντων επιθυμούσε να ενημερωθεί, περιλαμβάνονται ως καταγγέλλουσες, οι ως άνω συνάδελφοι, των οποίων οι καταγγελίες, τελικώς, δεν ελήφθησαν υπόψη...!!! Τούτο σημαίνει αυτόματα ότι δημιουργείται, εσκεμμένα, η εντύπωση στον ψηφισάντα ότι εις βάρος μου εκκρεμούν 13 καταγγελίες, ενώ εν τοις πράγμασι δεν λαμβάνονται υπόψη οι 3! Παράλληλα, στον κατάλογο των «καταγγελλόντων» περιλαμβάνονται και οι μάρτυρες υπεράσπισης της καταγγέλλουσας Γεωργίας (Ζέτας) Δούκα, οι οποίοι δεν είναι επί πραγματικού καταγγέλλοντες, αφού ουδεμία εις βάρος τους συμπεριφορά καταγγέλλουν, παρά συνηγορούν (ψευδώς) υπέρ της καταγγέλλουσας! Δηλαδή ο κ Ψαρράς και η κ Χρυσικού στην μεν τηλεόραση παίζουν τον ρόλο του μάρτυρα στο δε Π.Σ. τον ρόλο του καταγγέλλοντος, αφού έτσι ήθελε, τους αναβάθμισε το Π.Σ.. Επομένως, οι τηλεοπτικές εις βάρος μου «καταγγελίες», τις οποίες αυτεπαγγέλτως εξέτασε το Π.Σ. του Σ.Ε.Η., επί πραγματικού είναι 8. Η προσπάθεια στοχοποίησης μου και η απολύτως στρατευμένη και εκδικητική συμπεριφορά των μελών του Σ.Ε.Η., ανεξαρτήτως οργάνου στο οποίο συμμετέχουν, δεν έχει τέλος.

Με αυτό τον τρόπο λειτουργεί το περιβόητο Π.Σ. του Σ.Ε.Η., μερικά μέλη του οποίου αυτοευτελίζονται στις τηλεοπτικές διαδικασίες απονομής δικαιοσύνης, ισχυριζόμενοι ότι: *«άπαντα τα μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου ενήργησαν με αδιαμφισβήτητη αντικειμενικότητα και αμεροληψία, επιδιώκοντας την με κάθε δυνατό τρόπο συμβολή μας (τους) στην ομαλή διεξαγωγή της πειθαρχικής διαδικασίας και βεβαίως την πλήρη διαλεύκανση της βασιμότητας ή μη των υποβληθεισών καταγγελιών»!* (σελ. 28 παρ. iv της υπ' αριθ. 12/2022).

## **B. Επί της διαδικασίας:**

### **B1. Η διαδικασία στο Πειθαρχικό Συμβούλιο:**

Το Π.Σ. του Σ.Ε.Η. λειτουργεί δυνάμει εσωτερικού κανονισμού, η σύναψη του οποίου προβλέπεται ρητά στο **άρθρο 37 του Καταστατικού του Σωματείου**.

Σύμφωνα με το άρθρο 1<sup>ο</sup> του εσωτερικού κανονισμού και συγκεκριμένα στην περίπτωση β) αναφέρεται επί λέξει: *«Πειθαρχικά παραπτώματα είναι τα προβλεπόμενα ειδικά στο άρθρο 9 του Καταστατικού του ΣΕΗ».* Παρά την ως άνω ρητή αναφορά, στο ανηρτημένο στην επίσημη ιστοσελίδα του Σ.Ε.Η., καταστατικό, δεν περιλαμβάνεται το άρθρο 9! Δηλαδή, ενώ είναι ανηρτημένα τα υπόλοιπα άρθρα, αιφνιδίως από το άρθρο 8 μεταπηδάμε στο άρθρο 10.

Ο ενάγων διεγράφη με την αιτιολογία που αναγράφεται στο άρθρο 8 παρ. 5 του Καταστατικού, σύμφωνα με το οποίο: *«5.Εάν βαρύνονται με αντισωματειακή ή αντισυνδικαλιστική ενέργεια ή φασιστική δράση και έχουν προβεί σε πράξεις που αντιβαίνουν στο κοινό αίσθημα δικαίου και ανθρωπισμού. Η διαγραφή γίνεται με απόφαση της ΓΣ και ύστερα από πρόταση του Πειθαρχικού Συμβουλίου ή του Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΕΗ».*

Στο άρθρο 9, όμως, **το οποίο είναι ανύπαρκτο**, είναι αυτό, το περιεχόμενο του οποίου, με αναγάγει, βάσει της διαπραχθείσας πράξης, σε ειδικό κανόνα, που προβλέπει την εκάστοτε προς απόδοση ποινή. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται από το άρθρο 2<sup>ο</sup> του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Σ. του Σ.Ε.Η., σύμφωνα με το οποίο:

Αρ. 2 περ. ε: «ε) **Διαγραφή από έξι μήνες μέχρι δύο χρόνια ή οριστική διαγραφή, όπως προβλέπει το Καταστατικό του Σ.Ε.Η. (άρθρο 9 – Παρ. 2)**».

Επομένως, υπάρχει έλλειψη καταστατικού άρθρου, στο οποίο να εδράζεται η αιτιολογία βάσει της οποίας ο εναγόμενος διεγράφη οριστικώς από το Σ.Ε.Η.. Δηλαδή, απουσιάζει το άρθρο, το οποίο διαχωρίζει τις πειθαρχικώς διωκόμενες πράξεις, αποδίδοντας την ανάλογη και δίκαιη κύρωση, κατά περίπτωση. Ήτοι, αν η δική μου πειθαρχική ποινή, είναι οριστική διαγραφή, τι είδους ποινή πρέπει, πειθαρχικώς, να αποδοθεί στον κατηγορούμενο για βιασμό ή φόνο; Αν η δική μου περίπτωση, συγκαταλέγεται σε αυτές τις πράξεις που επισύρουν κύρωση οριστικής διαγραφής, ποιες είναι οι πράξεις για τις οποίες αποδίδεται ποινή διαγραφής από 6 μήνες έως δύο έτη; Η έλλειψη του συγκεκριμένου άρθρου, από το επισήμως ανηρτημένο καταστατικό αποτελεί τεράστιο νομικό κενό και αυτόματα ακυρώνει το σύνολο της διαδικασίας, ως εκ του ότι, ο κρινόμενος, εν προκειμένω ο ενάγων, δεν δύναμαι να λάβω γνώση του καταστατικού άρθρου, βάσει του οποίου επήλθε η οριστική διαγραφή μου, προκειμένου να καταστεί σαφής ο σπουδαίος λόγος. Το αυτό ισχύει και για τους ενδιαφερόμενους-ψηφίσαντες, οι οποίοι, όπως αποδεικνύεται ουδόλως ενημερώθηκαν πλήρως, ως έπρεπε, επί σκοπώ όπως σχηματίσουν πλήρη και αντικειμενική άποψη.

**B2. Η καταγγελία της Φαίης Κοκκινοπούλου και η αντιμετώπιση της από το Π.Σ.:**

Ο δόλιος τρόπος δράσης του Π.Σ. του Σ.Ε.Η., ενδεικτικώς αντικατοπτρίζεται στην διαχείριση της καταγγελίας της Φαίης Κοκκινοπούλου.

Επισυνάπτεται το απόσπασμα των πρακτικών του Π.Σ., που εμπεριέχει την κατάθεση της Φαίης Κοκκινοπούλου:

-κ. ΤΣΑΡΟΥΧΑΣ: «...Ωραία...Λοιπόν, έχουμε μια ανακολουθία εδώ πέρα...στην καταγγελία σου, δεν ξέρω, ο Τρύφωνας που είναι και εισηγητής της υπόθεσης...και έχει με λεπτομέρειες όλον τον φάκελο...στο υπόμνημά του, ο Κιμούλης, λέει ότι δεν είχε λάβει ποτέ μέρος, στην παράσταση που υποστηρίζεις εσύ...»

-κ. ΖΑΧΑΡΗΣ: «Στη ΦΙΕΣΤΑ ΚΙ ΑΣΤΑ...»

-κ. ΚΟΚΚΙΝΟΠΟΥΛΟΥ: «Ωωω είμαι βλάκας...ήμουνα στο ΦΙΕΣΤΑ ΚΙ ΑΣΤΑ. Ήταν για το ΠΟΘΕΝ ΑΙΣΧΟΣ...» και παρακάτω: «ΦΙΕΣΤΑ ΚΙ ΑΣΤΑ έγραφα η ηλίθια;»

-κ. ΤΣΑΡΟΥΧΑΣ: «κάποιες διευκρινήσεις θέλουμε εδώ πέρα, γιατί προκύπτει ότι τον καταγγέλλεις για κάτι το οποίο δεν υπήρχε ποτέ...»

-κ. ΚΟΚΚΙΝΟΠΟΥΛΟΥ: «Μέσα στην αυτή μου έκανα λάθος...Έπαιζα στο ΦΙΕΣΤΑ ΚΙ ΑΣΤΑ...Παίζαμε το καλοκαίρι, μαζί με τον Κιμούλη στο ΠΑΡΚ, ΑΡΤΖΙ ΜΠΟΥΡΤΖΙ ΚΑΙ ΕΛΛΑΣ, το χειμώνα έπαιζα στο ΦΙΕΣΤΑ ΚΙ ΑΣΤΑ και θα έπαιζα μετά με τον Κιμούλη στο ΠΟΘΕΝ ΑΙΣΧΟΣ...» και παρακάτω: «Έκανα τέτοια μαλακία; Αν είναι δυνατόν...» και παρακάτω: «Δεν τα έχω γράψει καλά ε;»

-κ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ: «Γι' αυτό έχουμε μπερδευτεί κι εμείς...» και παρακάτω: «Απλά να σας πω έτσι, μιας και βρισκόμαστε, ότι έχετε κάνει ένα εδώ πέρα...»

-κ. ΖΑΧΑΡΗΣ: «...σημαντικό λάθος...»

-κ. ΚΟΚΚΙΝΟΠΟΥΛΟΥ: «Χριστέ μου, Χριστέ μου...»

-κ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ: «Δεν πειράζει...γι' αυτό είμαστε εδώ για να το αποσαφηνίσουμε...»

-κ. ΜΟΣΧΟΥΡΗ: «...Προφανώς θέλατε να πείτε ότι ήσασταν εκεί...» και παρακάτω: «Αναρωτιέμαι αν χρειάζεται να κάνει κάτι η κ. Κοκκινοπούλου μία συμπληρωματική, να διορθώσει εγγράφως το λάθος της...»

-κ. ΚΟΚΚΙΝΟΠΟΥΛΟΥ: «Τί έγραψα; Μπορώ να τη δω;

-κ. ΛΙΓΑΤΟΥ: «Άλλος τίτλος παράστασης...»

-κ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ: «Μπορείτε να τη δείτε, φυσικά...Λέει...Το καλοκαίρι του '91 ήμουν 24 ετών και συμμετείχα στην καλοκαιρινή επιθεώρηση ΦΙΕΣΤΑ ΚΙ ΑΣΤΑ...»

-κ. ΚΟΚΚΙΝΟΠΟΥΛΟΥ: «Ααχ λάθος ήτανε καλέ...»

-κ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ: «Και απλά υπήρξε αυτή η αναστάτωση...»

-κ. ΤΣΑΡΟΥΧΑΣ: «Αυτό που έχω να προτείνω εγώ...είναι να ξαναφτιάξεις ένα χαρτί με τα σωστά στοιχεία, για να καλύψεις τον εαυτό σου περισσότερο, ως καταγγέλλουσα...» και παρακάτω: «..θα διορθώσεις τη λάθος παράσταση και θα γράψεις τη σωστή...» και παρακάτω: «Δηλαδή θα φτιάξεις ένα χαρτί...ότι τότε εγώ έκανα λάθος αυτά τα στοιχεία, είναι αυτά τα στοιχεία...Για εμάς να σου δώσω να καταλάβεις, είναι τέτοιος ο όγκος των υποθέσεων...**που δεν παίζει συν ή πλην, στη δική μας την κρίση...**» και παρακάτω: «...το ζήτημα είναι να μην κατηγορηθείς εσύ για ψευδομαρτυρία...» και παρακάτω: «Δεν...δεν δηλαδή αν χρειαστεί, που δεν πιστεύω να χρειαστεί, κάποιοι άνθρωποι, θα πρέπει να επιβεβαιώσουν ή να διαψεύσουν...Αλλά το βασικό είναι εσύ να κάνεις ένα χαρτί συμπληρωματικό του πρώτου...που να εξηγείς ότι εκεί πέρα έχω κάνει ένα λάθος ας πούμε, δεν έλεγα αυτό, έλεγα για αυτό...»

-κ. ΖΑΧΑΡΗΣ: «Ωστόσο κι εγώ είμαι της γνώμης να κάνετε μια διόρθωση...»

-κ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ: «Για δικό σας καλό, για να είναι...»

-κ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ: «Παρ' όλα αυτά, ας είμαστε καλυμμένοι, ας ήσαστε καλυμμένη...»

-κ. ΚΟΚΚΙΝΟΠΟΥΛΟΥ: «Δεν τα θυμάμαι, έχουν περάσει και τριάντα χρόνια τώρα...»

-κ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ: «Εντάξει, εντάξει...γίνονται αυτά, γι' αυτό είμαστε εδώ...**να το μαζέψουμε...**»

Η αναγραφόμενη ως καταγγέλλουσα, στην 2<sup>η</sup> σελίδα της προσβαλλόμενης απόφασης, έκανε λάθος (!!!), αφού με κατήγγειλε για πράξεις, οι οποίες συνέβησαν σε παράσταση, στην οποία ΔΕΝ συμμετείχα!!!

Τα μέλη δε, του Π.Σ., όταν την κλήτευσαν συμπληρωματικώς, δεν το έπραξαν προκειμένου να αποσαφηνίσει την καταγγελία της, αλλά για να της υποδείξουν την αναγκαιότητα να ανασκευάσει, προκειμένου να μην βρεθούν εκτεθειμένοι, τόσο εκείνοι όσα και αυτοί...!!! Δηλαδή να μετατρέψουν το ψεύδος σε αλήθεια.

Μάλιστα, ενώ, ενώπιον τους, αποδεικνύεται η αναλήθεια των ισχυρισμών της καταγγέλλουσας, ο Πρόεδρος του Π.Σ., ομολογεί ότι, παρά το ψευδές της καταγγελίας, δεν αλλάζει η ήδη σχηματισθείσα (πριν καν την ολοκλήρωση της συμπληρωματικής εξέτασης) άποψη του, ως προς το πρόσωπο μου.

Την καλούν, δηλαδή, όπως ρητά ειπώθηκε, να είναι τόσο τα μέλη του Π.Σ. όσο και η καταγγέλλουσα **καλυμμένοι**, «να μην κατηγορηθεί εκείνη για ψευδομαρτυρία»!!

Παρά τα, ως άνω, πραγματικά περιστατικά, η Φαίη Κοκκινοπούλου, περιλαμβάνεται στην λίστα, των, εις βάρος μου, καταγγελλόντων αλλά και περιλαμβάνεται, η κατάθεση της, στην σελίδα 15, της προσβαλλόμενης απόφασης!!!

Παρά την αποκάλυψη των ψευδέστατων ισχυρισμών της Φαίης Κοκκινοπούλου, το Π.Σ. του Σ.Ε.Η., δεν ενεργοποίησε το άρθρο 1° και την υποπερίπτωση ε) και εβ) αυτού, σύμφωνα με το οποίο: *«Πειθαρχικά παραπτώματα ενδεικτικά είναι: εβ) ψευδείς καταγγελίες εις βάρος συναδέλφων»*, διώκοντας πειθαρχικά την καταγγέλλουσα, παρά εξάντλησε τα δρακόντεια μέτρα του, μόνον, εις βάρος εμού!!!

Αυτή είναι η κατ' αυτούς αναφερόμενη *«με αδιαμφισβήτητη αντικειμενικότητα και αμεροληψία»* διαδικασία (σελ. 28 περ. iv. Της υπ' αριθ. 12/2022 Απόφασης τους), που ακολουθήθηκε, εις βάρος, μου από τα «αμερόληπτα» και «αντικειμενικά» μέλη του Π.Σ. του Σ.Ε.Η..

**B3. Η Αρχή της Αναλογικότητας, ως κριτήριο για την επιλογή της επιβληθείσας εις βάρος μου κύρωσης (οριστικής διαγραφής).**

Στο άρθρο 2 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Σ. του Σ.Ε.Η., γίνεται αναφορά στις πειθαρχικές κυρώσεις, οι οποίες αναλογικά επιβάλλονται κατά περίπτωση. Ο ενάγων διεγράφην οριστικώς από το Σωματείο, πλην όμως η απόφαση δεν είναι σαφώς αιτιολογημένη (επί της αιτιολογίας θα ακολουθήσει κατωτέρω σχολιασμός) και επίσης, σύμφωνα με την υποπερίπτωση ε) στην οποία έχω υπαχθεί, επί λέξει αναφέρεται: *«ε) Διαγραφή από έξι μήνες μέχρι δύο χρόνια ή οριστική διαγραφή, όπως προβλέπει το Καταστατικό του Σ.Ε.Η. (άρθρο 9 – Παρ. 2)»*. Εν προκειμένω αντιμετωπίζεται εκ νέου το ζήτημα της έλλειψης του αναφερόμενου άρθρου από την επίσημη ανάρτηση του Καταστατικού, στην ιστοσελίδα του Σωματείου. Άρα, ο ενάγων αλλά και οι ψηφίσαντες αγνοούμε εν συνόλω τις προβλέψεις του περιβόητου άρθρου 9, δυνάμει του οποίου διαγράφηκα. Επομένως, η απόφαση είναι απολύτως άκυρη αφού ελλείπει το περί διαγραφής άρθρο, βάσει του οποίου στοιχειοθετείται και άρα αιτιολογείται η διαγραφή μου.



Σύμφωνα με το άρθρο 3 *«οι κυρώσεις που επιβάλλονται είναι ανάλογες με τις συνέπειες του παραπτώματος και τη βαρύτητα του [...]»*.

Η αρχή της αναλογικότητας των ποινών, η οποία πρέπει αυτεπαγγέλτως να εξετάζεται, εν προκειμένω έχει κατάφωρα παραβιαστεί και τούτο διότι, ο καταγγελλόμενος-ενάγων επί της ουσίας καταγγέλλεται για δυστροπία και αυστηρή αντιμετώπιση στις συνεργασίες μου, και μου επιβλήθηκε η βαρύτερη των ποινών, ήτοι η οριστική διαγραφή. Σε άλλες γνωστές περιπτώσεις, μία εκ των οποίων αντιμετωπίστηκε κοινώς από το Σ.Ε.Η., και συγκεκριμένα αυτή του Π.Φ. (ο οποίος είναι κατηγορούμενος για τα εγκλήματα του βιασμού και της απόπειρας βιασμού και κρίθηκε προφυλακιστέος), εικάζω ότι επιβλήθηκε η ίδια ποινή, περί οριστικής διαγραφής. Με τις ενέργειες αυτές εκ μέρους του εναγόμενου, σε ποιο ακριβώς σημείο εξυπηρετείται η αρχή της αναλογικότητας; Δυνάμει ποιου καταστατικού άρθρου ή άρθρου του εσωτερικού κανονισμού ή κυρίως νόμου, ο καταγγελλόμενος για δυστροπία τυγχάνει της ίδιας αντιμετώπισης με τον κατηγορούμενο για τα καταγγελλόμενα, ως άνω, φερόμενα αδικήματα του.

**Εν προκειμένω, κατά απόλυτη παραβίαση του άρθρου 25 του Συντάγματος, η απόφαση περί διαγραφής μου είναι απολύτως παράνομη και δυσανάλογη και θα μπορούσε να περιλαμβάνεται στα δρακόντεια μέτρα.**

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Σ. του Σ.Ε.Η.: *«Αρμόδιο Πειθαρχικό Όργανο για να κρίνει την κάθε περίπτωση και να επιβάλλει ανάλογα την πέπουσα πειθαρχική κύρωση είναι το 7μελές Πειθαρχικό Συμβούλιο του Σ.Ε.Η.»*.

Εν προκειμένω, τα μέλη του Π.Σ., λειτούργησαν απολύτως αντιδεοντολογικά και έκνομα εις βάρος μου, ενώ κατά την διενέργεια του

ελέγχου-εξέτασης των καταγγελιών επέδειξαν μόνον μεροληψία, υποκειμενικότητα, εκδικητικότητα και κακή προαίρεση, για λόγους που ουσιαστικά μόνον αυτοί γνωρίζουν.

Άλλωστε, ελλείπει του άρθρου 9 του Καταστατικού, είναι αδύνατο να ελεγχθεί αν ο ενάγων, ορθώς, τιμωρήθηκε με την αυστηρότερη των κυρώσεων, αυτή την οριστικής διαγραφής. Όμως, ευλόγως, δημιουργείται η απορία, αν σε εμένα επιβλήθηκε η βαρύτερη των ποινών, σε έτερους κατηγορούμενους συναδέλφους ποια ποινή επιβλήθηκε;;;

Η ακυρότητα της προσβαλλόμενης απόφασης καθίσταται πρόδηλη, αφού είναι αδύνατον, να ελεγχθεί, αφού δεν υπάρχει, το άρθρο βάσει του οποίου μου επιβλήθηκε η οριστική διαγραφή και όχι διαγραφή για δύο έτη ή οκτώ μήνες. Ελλείπουν δηλαδή τα ουσιώδη εκείνα κριτήρια, τα οποία καθορίζουν την υπαγωγή της πειθαρχικώς διωκόμενης πράξης στην ανάλογη ποινή.

#### **B4. Η αρχή της του σεβασμού της προσωπικότητας και της αξιοπρέπειας του πειθαρχικώς διωκόμενου.**

Τα μέλη του Π.Σ. και ειδικότερα ο Πρόεδρος τους, καταπάτησαν πλήρως την, ως άνω, αρχή, αφού όχι απλώς δεν σεβάστηκαν την προσωπικότητα μου, αλλά και με εξέθεσαν, καταφερόμενοι εις βάρος μου, με τον σκαιότερο τρόπο.

Ενδεικτικώς: Ο Πρόεδρος του Π.Σ., Πασχάλης Τσαρούχας, ο οποίος όφειλε, ως εκ της θεσμικής ιδιότητος του, να λειτουργεί αντικειμενικά και σεβόμενος το τεκμήριο αθωότητας, κατά την συμπληρωματική κατάθεση της καταγγέλλουσας, Ζέτας Δούκα, αναφέρει και έχουν καταγραφεί στα πρακτικά τα εξής συκοφαντικά και απαράδεκτα:

«-κ. Δούκα: «Ευτυχώς..και εύχομαι να είναι..και για άλλους να ανοίξει..και για άλλους χώρους και για κάποιους ανθρώπους ακόμα εδώ, που πρέπει να πάνω επίσης σπίτι τους..και να μη τους ξανά ακούσουμε..σπίτι τους ή εκεί που πρέπει να πάνε..»

- κ. Μοσχούρη: «..στην εξοχή..»
- κ. Τσαρούχας: «οκ.»
- κ. Μοσχούρη: «κάπου μακριά»
- κ. Τσαρούχας: «**Στην Τρίπολη..**».

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι ο Πρόεδρος, ο οποίος οφείλει να διευθύνει την συζήτηση και να επιβάλλει τους κανόνες κοινωνικής ευπρέπειας και να σέβεται τις θεσμοθετημένες αρχές, προτείνει το εγκλεισμό μου στις φυλακές Τριπόλεως, εκεί που οδηγούνται ως προφυλακισθέντες υπόδικοι ή καταδικασθέντες για αδικήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας.

Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την πλήρη ακαταλληλότητα του Προέδρου, ο οποίος κατά παράβαση του άρθρου 2 παρ. 1 του Καταστατικού του Σ.Ε.Η., ουδόλως προασπίζεται και προστατεύει τα δικαιώματα των μελών του και εν προκειμένω, τα δικά μου.

**B5. Η αναλογικότητα και η ευσυνειδησία που πρέπει, ως αρχές, να διέπουν την εκδοθείσα, εν προκειμένω προσβαλλόμενη απόφαση.**

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Σ. του Σ.Ε.Η.: «*Το Π.Σ. κρίνει σύμφωνα με τη συνείδηση των μελών του και οι αποφάσεις του πρέπει να είναι απόλυτα αιτιολογημένες.*». Επιπλέον, δύναμι του άρθρου 4 του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας του Π.Σ. του Σ.Ε.Η., ισχύει ότι: «*Αρμόδιο Πειθαρχικό Όργανο να κρίνει την κάθε περίπτωση και να επιβάλλει ανάλογα την πρέπουσα πειθαρχική κύρωση είναι το 7μελές Πειθαρχικό Συμβούλιο του Σ.Ε.Η.*». Εν προκειμένω, καθίσταται προφανές ότι δεν λειτούργησαν σύμφωνα με την συνείδηση τους, αφού το συνολικό κλίμα ήταν ευθύς εξαρχής εναντίον μου. Ο τρόπος με τον οποίο παραθέτουν τα ερωτήματα και εξετάζουν τους μάρτυρες, ως αποδεικνύεται από τα επίσημα πρακτικά, είναι τέτοιος, ώστε προκύπτει, ότι έχουν ήδη λάβει την απόφαση τους και διεκπεραιωτικά τους καλούν, υποβάλλοντας ερωτήσεις και

καθοδηγώντας τις απαντήσεις. Παράλληλα, ουδεμία αιτιολογία υπάρχει στην συγκεκριμένη απόφαση, αφού στην σελίδα 3 αυτής, επί λέξει, αναφέρεται: *«Αφού πραγματοποιήθηκε συζήτηση για το συγκεκριμένο θέμα (εννοεί περί διαγραφής μου), μετά το πέρας αυτής τέθηκε σε μυστική ψηφοφορία η Εισήγηση του Πειθαρχικού Συμβουλίου [...]»*. Τί συζήτηση έγινε, με τί περιεχόμενο, αν διατυπώθηκαν απορίες, διαφωνίες κλπ, καθίσταται παντελώς άγνωστο. Επομένως, η απόφαση αυτή πάρθηκε κατά απόλυτη παραβίαση της αρχής της αιτιολογημένης απόφασης. Η έλλειψη της αιτιολογίας και του περιεχομένου της συζήτησης, η οποία έλαβε χώρα κατά τη συνεδρίαση, προς ενημέρωση των ψηφισάντων, καταδεικνύει την δολιότητα των μελών του εναγόμενου, αφού με κανέναν τρόπο δεν προκύπτει ορθή και αντικειμενική ενημέρωση, ή την πλήρη αδιαφορία/ασχετοσύνη, ως προς την τήρηση των κανόνων και όρων του Καταστατικού και του Κανονισμού.

Ταυτόχρονα, στην συνημμένη εισήγηση του Π.Σ., παρουσιάζονται ως πεπραγμένα τα όσα ψευδώς, όλως αορίστως, εντελώς ετεροχρονισμένα και αβάσιμα μου αποδίδουν οι καταγγέλλοντες. Παράλληλα, γίνεται εκτενής αναφορά στις μαρτυρικές καταθέσεις εναντίον μου, οι οποίες όλως αυθαιρέτως και καταχρηστικώς, κρίνονται απολύτως... αξιόπιστες. Αντιθέτως, ως προς τις μαρτυρικές καταθέσεις υπεράσπισης μου, γίνεται μνεία μόνον στα ονόματα των μαρτύρων, πλείστες φορές, άνευ αναφοράς των λεγομένων τους (π.χ. σελ. 20 απόφασης Π.Σ.), ενώ άνευ αιτιολογίας και χωρίς ουσιαστικό υπόβαθρο ακυρώνονται οι καταθέσεις ανθρώπων, οι οποίοι ήταν παρόντες και έχουν προσωπική άποψη για το ζήτημα. Στις λίγες γραμμές που αφιερώνει ο Εισηγητής του Π.Σ., Τρύφωνας Ζάχαρης, αναφερόμενος στους μάρτυρες υπεράσπισης μου, όλως αυθαιρέτως, αναφέρεται ότι τα λεγόμενα τους *«δεν είναι ικανά να κλονίσουν την*

*αξιοπιστία της καταγγελίας», χωρίς ούτε μία περαιτέρω στοιχειώδη αιτιολογία.*

Χαρακτηριστικό απόσπασμα από την προσβαλλομένη απόφαση, προς επίρρωση των, ως άνω ισχυρισμών μου:

Σελ. 20 της Απόφασης 12/2022 του Σ.Ε.Η.: *«Αναφορικά με την δημόσια καταγγελία της κ. Τζένης Ιωακειμίδου, ο καταγγελλόμενος της αρνείται ως αόριστη, αβάσιμη και αναπόδεικτη, ενώ επικαλείται τις καταθέσεις των μαρτύρων κ. Σάκκουλη και κ. Καπερνάρου».* Στην σελ. 14 της απόφασης, αναφέρονται λεπτομερώς οι δημόσιες καταγγελίες της, ως άνω, καταγγέλλουσας, χωρίς να αναγράφεται το περιεχόμενο των, υπέρ εμού, μαρτυρικών καταθέσεων των κ.κ. Σάκκουλη και Καπερνάρου, ενώ μόνον στην σελ. 40 αυτής, καταγράφεται ότι αυτή δεν λαμβάνεται υπόψη, λόγω μη επιβεβαίωσης της από την καταγγέλλουσα. Και όμως, διαβάζοντας κάποιος το πόρισμα αντιλαμβάνεται ότι έχω δράσει επιμέμπως, εις βάρος της καταγγέλλουσας, ενώ είναι γνωστό ότι τούτο είναι ψευδές. Ταυτόχρονα, το περιεχόμενο των μαρτυρικών καταθέσεων, το οποίο είναι αληθές ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΠΟΥΘΕΝΑ!!! Οι δύο αξιόπιστοι μάρτυρες, οι οποίοι κατέθεσαν ενώπιον του Π.Σ., σεβόμενοι τον τρόπο λειτουργίας του και προσπαθώντας να το βοηθήσουν να οδηγηθεί σε δίκαιη κρίση, αντιμετωπίζονται με τον χειρότερο τρόπο, από το Π.Σ..

Επιπλέον, πέραν του γεγονότος ότι δεν γίνεται αναφορά στα σαφή και θεμελιωμένα λεγόμενα τους, αυτά παρερμηνεύονται κιόλας, σε μία ακόμη ένδειξη ασέβειας από τα μέλη του Π.Σ.. Δηλαδή, στην σελ. 20, αναγράφεται: *«Τέλος, πέρα από τις ανωτέρω καταθέσεις στις οποίες έχει γίνει ήδη αναφορά, ο καταγγελλόμενος προσκόμισε τις καταθέσεις των 1) [...], 4) Βασίλη Καπερνάρου*

(ΑΡ.ΠΡΩΤ.Π.Σ. 93) [...], οι οποίοι καταθέτουν θετικά γεγονότα και κρίσεις για το προσωπικό και επαγγελματικό ήθος του καταγγελλόμενου».

Η, ως άνω, αναφορά είναι απολύτως ψευδέστατη και συνεπώς εξαπατητική, διότι, συγκεκριμένα, ο Βασίλειος Καπερνάρος, κατέθεσε πραγματικά περιστατικά, τα οποία αφορούσαν στην διαφωνία μεταξύ εμού και της καταγγέλλουσας, η οποία λύθηκε πάραυτα συναινετικά και εντός θετικότητας κλίματος. Άλλωστε, αφού λύθηκε η μεταξύ μας διαφωνία με την καταγγέλλουσα, η συνεργασία μας ολοκληρώθηκε και ουδέν ζήτημα προέκυψε. Ο κ Βασίλειος Καπερνάρος, λοιπόν, κατέθεσε μόνον τα απολύτως αληθή περιστατικά και ουδεμία κρίση, έχοντας για αυτά ίδια γνώση, αφού τότε, ως δικηγόρος, άμα τη εκκινήση της διαφωνίας έως και την πλήρη εξωδικαστική λύση αυτής, ήταν αυτός που έλυσε το ζήτημα. Μάλιστα, αξίζει να σημειωθεί, ότι όταν ο κ Καπερνάρος, τα όσα γεγονότα ανέφερε στην μαρτυρική του κατάθεση, επανέλαβε σε τηλεοπτική εκπομπή, λαμβάνοντας ευχαριστίες από την καταγγέλλουσα για τα όσα αληθή είπε.

Συνεπώς, η δόλια και παραπλανητική συμπεριφορά των μελών του Π.Σ., είναι αδιαμφισβήτητη και προφανής.

Επιπλέον στο ίδιο άρθρο, ήτοι στο 13°, ρητώς αναφέρεται ότι η καταγγελία πρέπει να είναι λεπτομερής, εμπειριστατωμένη και τεκμηριωμένη, συνοδευόμενη από αποδεικτικά στοιχεία και ουχί αόριστη, αναπόδεικτη και άκρως έωλη, πολλώ δε μάλλον όταν είναι ψευδής και συκοφαντική.

#### **Β6. Η ενδεδειγμένη απόρριψη των καταγγελιών.**

Δυνάμει του άρθρου 14 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Σ.: «Αν δεν προκύπτουν ενδείξεις απορρίπτεται η καταγγελία». Εν προκειμένω, πέραν των αορίστων καταγγελιών περί δυστροπίας και

αυστηρότητας μου στις συνεργασίες μου, ουδέν στοιχείο επαρκές και ικανό, προσκομίστηκε προκειμένου να μου επιβληθεί η επαχθέστατη των κυρώσεων. Τα μόνα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία προσκομίστηκαν από τις καταγγέλλουσες ήταν εμμάρτυρες καταθέσεις, οι οποίες, όπως και οι καταγγελίες βρίθουν αοριστολογικών και γενικόλογων θεωριών. Ο ενάγων, σεβόμενος την διαδικασία, επικαλέστηκε εμμάρτυρες καταθέσεις, στις οποίες, με σαφήνεια, κατατίθεντο τα πραγματικά περιστατικά, ήτοι ότι ουδέποτε προέβην στις ενέργειες για τις οποίες με κατηγορούν. Για λόγους, τους οποίους μόνον τα μεροληπτικά, εις βάρος μου, μέλη του Π.Σ. του Σ.Ε.Η. γνωρίζουν, τα, εκ μέρους μου, προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία αγνοήθηκαν πλήρως, ουσιαστικά απαξιώνοντας τους υπέρ εμού μάρτυρες, χωρίς καμία αιτιολογία ή έστω δικαιολογία.

Στην περίπτωση της κ Δούκα, η οποία, **13 ολόκληρα χρόνια μετά**, με κατήγγειλε ψευδώς και... τηλεοπτικώς (!) για σωματική βλάβη, δεν προσκόμισε ούτε ένα στοιχείο, μία κλήση προς την αστυνομία, ένα ιατρικό έγγραφο ή πιστοποιητικό, έστω μια σελίδα από ένα προσωπικό ημερολόγιο στο οποίο κατέγραψε, με ημερομηνία, το συμβάν εναντίον της. Μία κατά τα άλλα δυναμική και χειραφετημένη γυναίκα απλώς μούδιασε και υπέμεινε το βίαιο περιστατικό, στο οποίο ήταν δήθεν παρόντες οι δύο συνάδελφοι της (οι οποίοι αντί για μάρτυρες εμφανίζονται για λόγους σκοπιμότητας, αριθισμού και ψευδεντυπωσιασμού ως καταγγέλλοντες), οι οποίοι μούδιασαν κι εκείνοι και δεν άρθρωσαν μία κραυγή, μία φωνή, μία επίκληση βοήθειας, παρά κοίταζαν τον δήθεν μαινόμενο ενάγοντα... Ο κ Ψαρράς δε, ο οποίος με εκθειάζει κατά τα λοιπά στην κατάθεση του, ως άντρας, έχοντας δηλαδή ύψιστο καθήκον την προστασία μιας γυναίκας, ειδικά εν προκειμένω όπου δήθεν βρίσκεται θύμα βίαιης συμπεριφοράς, με βλέπει δήθεν να την χτυπώ και αμέτοχος παρακολουθητής, δεκατρία χρόνια μετά, βρίσκει την

αντρική ευθύτητα να καταθέσει εναντίον μου σκαιή, συκοφαντικά και προσβλητικά ψεύδη. Διερωτώμαι σε ποια περίπτωση ένας «μάρτυρας» γεγονόςτος χτυπήματος με κλωτσιά στο στήρνο (κατά την κα Δούκα) μιας γυναίκας δεν θα την μετέφερε στο πλησιέστερο νοσοκομείο ή έστω ιδιωτικό ιατρείο, καταγγέλλοντας ο ίδιος το γεγονός στο πλησιέστερο Αστυνομικό Τμήμα, αφού είχε ήδη και έτοιμη μάρτυρα την κα Χρυσικού.

Πέραν των ως άνω, ως προς την ποιότητα της «αιτιολογίας», πρέπει να αναφερθεί ότι προκειμένου να κατασκευάσουν το ανεπείριστο αυτό πόνημα το οποίο αποκαλούν «Απόφαση περί οριστικής διαγραφής μου», επικαλούνται και χρησιμοποιούν καταγγελίες, οι οποίες ουδέποτε επιβεβαιώθηκαν από τις δήθεν καταγγέλλουσες και τις οποίες, οι ίδιοι αναφέρουν, ότι δεν έπρεπε να λάβουν υπόψη (π.χ. Κοκκινοπούλου, Υψηλάντη κλπ). Πάρα ταύτα, όμως τις λαμβάνουν, αναλύουν και επιδεικνύουν την ανύπαρκτη αξιοπιστία τους έναντι των δικών μου εμμάρτυρων καταθέσεων και του απολογητικού μου υπομνήματος.

#### **B7. Επί του διαδικαστικού σκέλους της εκπόνησης πορίσματος.**

Το άρθρο 16 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Σ. του Σ.Ε.Η., ορίζει τα εξής: *«Ο εισηγητής αφ' ότου χρεωθεί την υπόθεση πρέπει: α) Μέσα σε 7 ημέρες να γνωστοποιήσει έγγραφα στον κρινόμενο την καταγγελία και να τον καλέσει, μέσα σε 5 ημέρες από τη λήψη της γνωστοποίησης, να προσκομίσει τα στοιχεία που θέλει, μα προτείνει τους μάρτυρες του και τα μέσα υπεράσπισης του και μέσα σε 15 ημέρες να υποβάλλει τη γραπτή απολογία του, β) να ανοίξει φάκελο και να συγκεντρώσει όλα τα απαραίτητα έγγραφα και στοιχεία και να εξετάσει τους κατάλληλους, κατά την κρίση του, μάρτυρες και γ) μέσα σε 30 ημέρες να υποβάλλει το πόρισμα του, με την κατηγορία και τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης».*

Επί των οριζομένων στο άρθρο αυτό:



Η καταγγελία έλαβε χώρα την **29/1/2021**. Βάσει του άρθρου έπρεπε να μου γνωστοποιηθούν τα έγγραφα εντός 7 ημερών και κατόπιν εντός 5 ημερών να προτείνω μάρτυρες και να προσκομίσω αποδεικτικά στοιχεία. Με την πάροδο άλλων 15 ημερών όφειλα να υποβάλλω τη γραπτή απολογία μου. Τα ως άνω συλλεγόμενα εκ του εισηγητή έγγραφα έπρεπε να μελετηθούν και να οδηγήσουν στην εκπόνηση ενός πορίσματος εντός 30 ημερών.

**Εκ των ανωτέρω συγκεκριμένων προθεσμιών ουδεμία τηρήθηκε!!!**

Το πειθαρχικό όργανο του σωματείου ευτέλισε ολικώς το συγκεκριμένο άρθρο και λειτούργησε με δικό του τρόπο κατά πλήρη παράβαση των ρητών και σαφώς οριζομένων. Μάλιστα, ενώ αιτήθηκα, γραπτώς, δύο φορές, την χορήγηση αντιγράφου του πορίσματος του Εισηγητή, κ Ζάχαρη, την 14.9.2021 και την 21.10.20 (ήτοι 6-7 μήνες μετά την εκ του κανονισμού προβλεπόμενη ημερομηνία παράδοσης πορίσματος), προκειμένου να είμαι σε θέση να αμυνθώ, και τις δύο φορές μου αρνήθηκαν την χορήγηση αντιγράφου του πορίσματος, αδικαιολογήτως και καταχρηστικώς.

Κατόπιν των ανωτέρω προκύπτει προδήλως ότι κατά κατάφωρη παραβίαση των οριζομένων στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Π.Σ., ο ενάγων-κρινόμενος, διασύρομαι, κατασυκοφαντούμαι και πλήττομαι βαναύσως ως προσωπικότητα, εξαιτίας των αντιδεοντολογικών, αντικαταστατικών και έκνομων ενεργειών του Π.Σ.. Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι ο κρινόμενος κλήθηκα μία φορά να καταθέσω απολογητικό υπόμνημα επί της έγγραφης καταγγελίας του Δ.Σ. του Σ.Ε.Η. (αυτεπάγγελτη). Κατόπιν, όμως, ενώ διενεργήθηκε συμπληρωματική εξέταση, κατά την οποία παρέστησαν ενώπιον του Π.Σ. οι καταγγέλοντες και οι μάρτυρες τους, ο κρινόμενος, επί των καταθέσεων αυτών, δεν κλητεύθηκα εκ νέου να αντιμετωπίσω τις νέες – συμπληρωμένες καταγγελίες, με αποτέλεσμα να έχουν δημιουργηθεί

ελλείψεις και παραλείψεις κατά την διαδικασία έκδοσης πορίσματος και λήψης απόφασης.

Είναι αδιανόητο να κλητεύομαι να καταθέσω επί συγκεκριμένων γεγονότων και εν συνεχεία, ενώ καλούνται οι καταγγέλλοντες/ουσες να αλλάξουν και να διορθώσουν τις ψευδείς τηλεοπτικές και άκρως αοριστολογικές και γενικόλογες καταγγελίες τους, να μην κλητεύομαι εκ νέου, να καταθέσω, εφόσον το κρίνω απαραίτητο για την απόδειξη της αθωότητός μου, και να αντικρούσω τους συμπληρωματικούς ισχυρισμούς.

Το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερομένου και της συμπληρωματικής κατάθεσης του προς υπεράσπιση των δικαιωμάτων του, είναι απόλυτη και θεσμοθετημένη αρχή, η παράλειψη της οποίας οδηγεί στην απόλυτη ακυρότητα της διαδικασίας, άρα και της εκδοθείσας απόφασης.

#### **B8. Το άρθρο 25 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας το Π.Σ. του Σ.Ε.Η..**

Εν συνόλω, η συνεχής και κατάφορη παραβίαση των άρθρων του Καταστατικού (συμπεριλαμβανομένης και της έλλειψης το άρθρου, βάσει του οποίου διαγράφηκα) αλλά και των άρθρων του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Σ. του Σ.Ε.Η., υπάγεται στην περίπτωση του άρθρου 25 του Κανονισμού, το οποίο ορίζει ότι: *«καμία απόφαση δεν εκτελείται και είναι αυτοδίκαια άκυρη, αν δεν τηρηθεί πιστά η οριζόμενη διαδικασία απ' τον Κανονισμό διαδικασία.»*

Κατόπιν των ανωτέρω, αν τα όργανα του Σωματείου αποφάσιζαν έστω και την ύστατη στιγμή να υπηρετήσουν το καθήκον τους, να πράξουν τα νόμιμα και εν τέλει να σεβαστούν τους συναδέλφους τους αλλά κυρίως τους εαυτούς τους, όφειλαν να ακυρώσουν την απόφαση τους ή έστω να μεριμνήσουν καταλλήλως προκειμένου να τηρήσουν τους κανονισμούς λειτουργίας τους.

Εν κατακλείδι, ως ιδιαίτερος σημαντική, πρέπει να σημειωθεί η κατάφωρη παραβίαση του ακροτελεύτιου άρθρου του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Σ.Ε.Η., σύμφωνα με το οποίο: *«Δεν γίνονται δεκτές από το Πειθαρχικό Συμβούλιο προσφυγές για παραπτώματα που έγιναν ένα χρόνο πριν ή και περισσότερο από την καταγγελία τους, εκτός αν αποδειχθεί ότι για λόγους ανώτερης βίας δεν μπορούσε να κατατεθεί νωρίτερα.»*

Εν προκειμένω, ουδείς λόγος ανώτερης βίας προτάθηκε, ως εκ του ότι η καταγγελία αφορά δυστροπία και αυστηρότητα μου στις συνεργασίες και ουδόλως έχει να κάνει με ζητήματα ηθικής ή αποτροπιασμού, προκειμένου να δικαιολογούν αυτήν την μακρότατη αποσιώπηση. Η καταγγέλλουσα, κ. Γεωργία Δούκα, η οποία ψευδέστατα ισχυρίζεται ότι της προξένησα όλως ελαφρά σωματική βλάβη, πέραν των δύο δήθεν αυτοπτών μαρτύρων, οι οποίοι ουδόλως αντέδρασαν με οποιονδήποτε τρόπο, όλα αυτά τα χρόνια ούτε και ανέφερε ποτέ μέχρι και σήμερα κάποιο γεγονός ανώτερης βίας, ως προσχηματικό έστω εμπόδιο. Απόλυτη σιγή, εκ μέρους της καταγγέλλουσας, για 13 συναπτά έτη. Μία γυναίκα, η οποία κατά τα άλλα, παρουσιάζεται ως δυναμική και αυτόνομη. Σημειώνεται δε ότι η ακτιβίστρια κ Δούκα, κατά το παρελθόν είχε παρακινήσει ανθρώπους να καταγγείλουν σεξουαλική βία, γεγονός που σημαίνει ότι ουδέποτε αισθάνθηκε σε μειονεκτική θέση, διαφορετικά πως παρακινεί τους υπόλοιπους όταν η ίδια είναι παθούσα, άνευ καταγγελίας;;;

Το κίνημα «me too», το οποίο ξεκίνησε με την καταγγελία της πρωταθλήτριας της Ελλάδας, Σοφίας Μπεκατώρου, έχει ως στόχο να ωθήσει γυναίκες, οι οποίες έχουν πέσει θύματα βιασμού και σεξουαλικής κακοποίησης να μιλήσουν και να καταγγείλουν τις ειδεχθέστες αυτές εγκληματικές ενέργειες, τις οποίες έχουν δεχθεί, πλείστες ούσες ανήμπορες να αντιδράσουν και «κουβαλώντας» το ψυχικό και σωματικό

φορτίο ενός εγκλήματος, το οποίο τις ατιμάζει, τις «υποδουλώνει» και εν τέλει μπορεί να τις οδηγήσει στην εσωστρέφεια και την σιωπή.

Η σωματική βλάβη από την άλλη, είναι ένα εντελώς διαφορετικό γεγονός, κατά την τέλεση του οποίου, το σύνηθες είναι η άμεση αντίδραση του θύματος, η έκρηξη θυμού και αγανάκτησης και εν συνεχεία η ανάλογη καταγγελία. Είναι αδιανόητο να συγκριθούν και να τοποθετηθούν στην ίδια κατηγορία τα θύματα σεξουαλικής κακοποίησης και βιασμού με τα θύματα όλως ελαφράς σωματικής βλάβης. Η απόπειρα της καταγγέλλουσας να καπηλευθεί ένα κίνημα με σοβαρό σκοπό, ήτοι την αποκάλυψη βιαστών και εγκληματιών, οι οποίοι διέπραξαν εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας, είναι τουλάχιστον αποτροπιαστική για την ίδια και ταυτόχρονα καταδεικνύει την ασέβεια της, προς τους σκοπούς του κινήματος αυτού, μετατρέποντας η ίδια τον σοβαρό αυτού σκοπό σε ίδιο σκοπό αριβισμού και επαγγελματικής καπηλείας. Μάλιστα, η καταγγέλλουσα, δείχνοντας απόλυτη ασέβεια σε γυναίκες που έχουν υποστεί σεξουαλική κακοποίηση και έχουν πέσει θύματα βιασμού, τόλμησε να εξομοιώσει εντελώς ανόμοιες πράξεις, κάνοντας την εξής δήλωση: *«...η ιστορία της ψυχολογικής και λεκτικής βίας, επαναλαμβάνω, η οποία δεν είναι – δεν είναι καθόλου λιγότερη και σοβαρότερη σημασίας από τη σεξουαλική και τη σωματική...»*. Με λίγα λόγια, η καταγγέλλουσα, ως ένδειξη καπήλευσης, δεν διστάζει να τοποθετήσει στην ίδια βαθμίδα το έγκλημα του βιασμού και το έγκλημα της εξύβρισης!!!

**B9. Πραγματικό Περιστατικό προς επίρρωση των ισχυρισμών μου, αναφορικά με την ψευδή και καιροσκοπική καταγγελία της κ Δούκα.**

Εν προκειμένω και προς επίρρωση του ισχυρισμού μου, επικαλούμαι μία υπόθεση, η οποία εκδικάζεται ενώπιον των αρμοδίων Δικαστηρίων και αφορά στην έγκληση που υπέβαλε η ηθοποιός Σ.Π. κατά του συναδέλφου της Μ.Π., η οποία ισχυρίζεται ότι ο αντίδικος της βιαιοπράγησε εις βάρος

της λίγο πριν την έναρξη θεατρικής παράστασης, στην οποία συμπρωταγωνιστούσαν. Η Σ.Π., αμέσως μετά το συμβάν έσπευσε να καταθέσει έγκληση εις βάρος του συναδέλφου της, προτείνοντας ως μάρτυρα έτερο συνάδελφο, ο οποίος ήταν παρών στο συμβάν. Μάλιστα, όπως χαρακτηριστικά τόνισε η εγκαλούσα έπραξε αυτό που όφειλε και απευθύνθηκε στην δικαιοσύνη, προκειμένου να δικαιωθεί. Ουδεμία «ανώτερη βία» την εμπόδισε να καταγγείλει ένα, κατά τους ισχυρισμούς της, πραγματικό περιστατικό. Να σημειωθεί δε, ότι το συμβάν και η υποβολή της έγκλησης έλαβαν χώρα το έτος 2016, δηλαδή μακρό χρονικό διάστημα πριν την εκκίνηση του κινήματος «me too». Ενώ, λοιπόν, το συγκεκριμένο συμβάν έγινε ευρέως γνωστό και δημοσιοποιήθηκε σε όλα τα μέσα, το οποίο θα τολμούσε κάποιος να σκεφτεί ότι ομοιάζει με το συμβάν που επινόησε η καταγγέλλουσα, εκείνη ουδόλως επηρεάστηκε τότε, προκειμένου να δηλώσει το δήθεν μεταξύ μας συμβάν, παρά μόνον βρήκε τη δύναμη εμπνεόμενη από ένα κίνημα που αφορά στην δημοσιοποίηση σεξουαλικών παρενοχλήσεων και βιασμών. Παράλληλα δε, δεν δύναμαι να γνωρίζω τι συνέβη με τον πειθαρχικό φάκελο του κατηγορούμενου, πλέον, συναδέλφου, λόγω προσωπικών δεδομένων. Πλην όμως, στην επίσημη ιστοσελίδα του Σ.Ε.Η., και συγκεκριμένα στην κατηγορία «Γενικές Συνελεύσεις», δεν υπάρχει σχετική καταχώρηση με το όνομα του συναδέλφου, ο οποίος είναι κατηγορούμενος για σωματική βλάβη ενώπιον των αρμοδίων Δικαστηρίων, ενώ το δικό μου όνομα (για γεγονότα που ουδόλως οδηγήθηκαν στις δικαστικές αίθουσες), εμφανίζεται εμφατικά και με κεφαλαία τοποθετημένο δίπλα σε ονόματα άλλων ηθοποιών, εις εκ των οποίων είναι κατηγορούμενος ενώπιον του Μικτού Ορκωτού Δικαστηρίου Αθηνών, για τα εγκλήματα του βιασμού και της απόπειρας βιασμού, ενώ ο έτερος ηθοποιός, έχει καταγγεληθεί για αποστολή μηνυμάτων σεξουαλικού περιεχομένου.

Τα ως άνω πραγματικά περιστατικά καταδεικνύουν την μεροληπτική και πλήρως αντισυναδελφική στάση των μελών του Σ.Ε.Η. και του Π.Σ..

Η προς ακύρωση απόφαση παρουσιάζει τεράστιες παραλείψεις και αντίκειται στο ίδιο το περιεχόμενο του καταστατικού και του κανονισμού λειτουργίας του Π.Σ. του Σ.Ε.Η.

### Γ. Νομικό μέρος

Κατά το άρθρο **88 ΑΚ**, αποβολή μέλους επιτρέπεται: 1. στις περιπτώσεις που προβλέπει το καταστατικό, 2. Αν υπάρχει σπουδαίος λόγος και το αποφασίσει η γενική συνέλευση. Το μέλος που έχει αποβληθεί έχει το δικαίωμα να προσφύγει στο Μονομελές Πρωτοδικείο μέσα σε δύο μήνες αφ' ότου του γνωστοποιήθηκε η απόφαση, αν η αποβολή έγινε αντίθετα προς τους όρους του καταστατικού ή αν δεν υπήρχαν σπουδαίοι λόγοι για την αποβολή του.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο **101 ΑΚ**, απόφαση της γενικής συνέλευσης είναι άκυρη, αν αντιβαίνει στο νόμο ή στο καταστατικό. Την ακυρότητα κηρύσσει το δικαστήριο ύστερα από αγωγή μέλους που δεν συναίνεσε ή οποιουδήποτε άλλου έχει έννομο συμφέρον. Η αγωγή αποκλείεται μετά την πάροδο έξι μηνών από την απόφαση της συνέλευσης. Η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα ισχύει έναντι όλων.

Περαιτέρω, η πειθαρχική απόφαση που επιβάλλει πειθαρχική ποινή πρέπει να είναι αιτιολογημένη και αποκτά κύρος από τη γνωστοποίησή της στο μέλος. Η γνωστοποίηση της πειθαρχικής απόφασης κινεί την προθεσμία άσκησης του τυχόν προβλεπόμενου από το καταστατικό ενδίκου μέσου κατ' αυτής, ενώπιον ανωτέρου οργάνου του σωματείου (συνήθως έφεσης ενώπιον της γ.δ., αν η ποινή έχει επιβληθεί από το δ.σ.). Σε μια τέτοια περίπτωση, η άσκηση ενός τέτοιου ενδίκου βοηθήματος αναστέλλει την εκτέλεση της προσβληθείσας πειθαρχικής απόφασης. (πρβλ. ΠΠρΣπάρτης 62/1989, Αρμ1989, 958)

Πέρα όμως από την άσκηση του ανωτέρω ένδικου βοηθήματος κατά της πειθαρχικής απόφασης που τυχόν προβλέπει το καταστατικό του σωματείου, σε κάθε περίπτωση το μέλος έχει δικαίωμα προσφυγής στο δικαστήριο, προκειμένου να ζητήσει την ακύρωση της σε βάρος του πειθαρχικής απόφασης και της επιβληθείσας με αυτήν πειθαρχικής ποινής κατά την ΑΚ 88 παρ. 2, αλλά εδώ μόνο εάν πρόκειται για την πειθαρχική ποινή της αποβολής.

Αν το καταστατικό προβλέπει την άσκηση ενδοσωματειακού ένδικου βοηθήματος κατά της πειθαρχικής απόφασης, κατά τα ανωτέρω (οπότε το τιμωρηθέν πειθαρχικώς μέλος οφείλει να εξαντλήσει την σχετική ενδοσωματειακή διαδικασία πριν προσφύγει στα τακτικά δικαστήρια ΑΠ 814/1973 ΝΟΒ 22,323. ΕιρΛειβαδιάς 184/1990 ΑρχΝ 42, 147), το μέλος έχει δικαίωμα να παραιτηθεί από την άσκησή του και να ασκήσει απευθείας την ακυρωτική αγωγή ενώπιον των τακτικών πολιτικών δικαστηρίων, κατ' άρθρο 88 παρ. 2 ΑΚ, μέσω της οποίας εκδηλώνεται η σιωπηρή μεν, πλην όμως ρητή βούλησή του για την παραίτηση (βλ. σχετικώς ΕιρΑθηνών 3199/86 ΑρχΝ37,589).

Η διάταξη του άρθρου 88 παρ. 2 ΑΚ είναι διάταξη αναγκαστικού δικαίου, που σημαίνει ότι τυχόν αντίθετη ρήτρα στο καταστατικό, η οποία αποκλείει τη δυνατότητα της προσφυγής στο δικαστήριο για την ακύρωση της πειθαρχικής απόφασης ή που την θεωρεί μετά την εξάντληση των τυχόν προβλεπόμενων κατ' αυτής ενδοσωματειακών ένδικων μέσων ως αμετάκλητη και δικαστικώς απρόσβλητη, είναι άκυρη.

Για την άσκηση της ανωτέρω ακυρωτικής αγωγής ο νόμος (ΑΚ88 παρ. 2 και ν. 1361/1983 άρθρο 8) τάσσει αποσβεστική δίμηνη προθεσμία, που αρχίζει να τρέχει από την επόμενη της γνωστοποίησης της πειθαρχικής απόφασης στο μέλος και λήγει την τελευταία ημέρα του διμήνου, κατά τις διατάξεις των άρθρων 242 επ. ΑΚ. Μέσα στην ανωτέρω αποσβεστική προθεσμία το τιμωρηθέν μέλος οφείλει να

συντάξει την ακυρωτική αγωγή του, να την καταθέσει στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου και να την κοινοποιήσει στο αντίδικο του – σωματείο (ΠολΔ 216 επ.). Εδώ θα πρέπει ειδικώς να σημειωθεί ότι η τυχόν προβλεπόμενη προθεσμία άσκησης ενδοσωματειακού ένδικου βοηθήματος, κατά τα ανωτέρω, δεν αναστέλλει τη διαδρομή της αποσβεστικής προθεσμίας της ΑΚ 88 παρ. 2 και του άρθρου 8 του ν. 1361/1983, αλλά συντρέχει με αυτήν. Η ανωτέρω δίμηνη αποσβεστική προθεσμία δεν μπορεί να επιμηκυνθεί κατά την χρονική της διάρκεια με διάταξη του καταστατικού, επ’ αυτής δε εφαρμόζονται αναλόγως οι περί παραγραφής διατάξεις, κατά την ΑΚ 279, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και εκείνη της ΑΚ 263 παρ. 2 (για τη διακοπή της παραγραφής), με τη σημείωση ότι η εξάμηνη προθεσμία της εν λόγω διάταξης εδώ περιορίζεται στη δίμηνη της ΑΚ 88 παρ. 2.

Πάντως, αν ο λόγος ακύρωσης της πειθαρχικής απόφασης συνιστά παράλληλα και λόγο ακύρωσής της κατά την ΑΚ 101 ή το άρθρο 8 παρ. 4 του ν. 1264/1982, τότε η προθεσμία προσβολής της, αν πρόκειται για κοινό σωματείο, μετατρέπεται στην εξάμηνη της ΑΚ 101, ενώ αν πρόκειται για συνδ. οργάνωση, παραμένει η δίμηνη της ΑΚ 88 παρ. 2. Και τούτο, για να μη βρεθεί το αποβληθέν μέλος σε δυσμενέστερη θέση από οποιοδήποτε άλλο μέλος του σωματείου θα ήθελε να προσβάλλει την ίδια απόφαση για τους ίδιους λόγους.

Η μόνη ιδιομορφία που παρατηρείται εδώ, είναι ότι, ενώ την ακυρωτική αγωγή της ΑΚ 101 δικαιούται να ασκήσει και κάθε τρίτος που επικαλείται και αποδεικνύει έννομο προς τούτο συμφέρον, την αγωγή της ΑΚ 88 παρ. 2 μπορεί να ασκήσει μόνο το πειθαρχικώς τιμωρηθέν μέλος του σωματείου.

Η αγωγή της ΑΚ 88 παρ. 2, όπως και η ακυρωτική αγωγή της ΑΚ 101, έχει διαπλαστικό και όχι αναγνωριστικό χαρακτήρα, δηλαδή δεν κατευθύνεται μόνο στην αναγνώριση του ακύρου χαρακτήρα της



πειθαρχικής αποφάσεως, αλλά έχει ως επιπλέον αίτημα και την ακύρωσή της. Στην ακυρωτική αυτή αγωγή μπορεί παραδεκτώς να σωρευθεί αίτημα αποκαταστάσεως της ηθικής βλάβης του πειθαρχικώς τιμωρηθέντος μέλους, εάν η επιβληθείσα σε αυτό πειθαρχική ποινή έγινε υπό συνθήκες οι οποίες προσέβαλαν την προσωπικότητά του, ιδίως εάν η ακύρωσ επιβληθείσα σ' αυτό πειθαρχική ποινή έγινε γνωστή σε ευρύ κύκλο προσώπων.

Αναφορικά με την έκταση και το περιεχόμενο του δικαστικού ελέγχου της αγωγής αυτής, ισχύουν αναλογικώς τα κρατούντα επί του ελέγχου των πειθαρχικών αποφάσεων του εργοδότη.

Έτσι, κατά την ορθότερα άποψη, η οποία, όπως φαίνεται, είναι η κρατούσα, τόσο στη θεωρία όσο και στη νομολογία, ο δικαστικός έλεγχος εκτείνεται και στην έρευνα της ουσιαστικής κρίσεως των πειθαρχικών οργάνων του σωματείου, στην ίδια έκταση που εκτείνεται και ο αντίστοιχος δικαστικός έλεγχος επί των αποφάσεων των πειθαρχικών συμβουλίων του εργοδότη στο χώρο του εργατικού δικαίου.

Ο δικαστικός έλεγχος ξεκινά με την έρευνα της τηρήσεως των υπό του νόμου και του καταστατικού απαιτούμενων σχετικώς τυπικών προϋποθέσεων, στις οποίες περιλαμβάνονται η αρμοδιότητα του πειθαρχικού οργάνου (οπότε, εάν η πειθαρχική ποινή επεβλήθη από όργανο του οποίου λ.χ. είχε λήξει η θητεία, ή [επεβλήθη] από το δ.σ. αντί της κατά το καταστατικό αρμοδίας προς τούτο γ.σ. [όχι όμως και αντιστρόφως], το Δικαστήριο κηρύσσει άκυρη την προσβαλλόμενη πειθαρχική απόφαση), η λήψη της προσβαλλόμενης αποφάσεώς του κατά την υπό του νόμου ή του καταστατικού προβλεπόμενη απαρτία και πλειοψηφία, ο έλεγχος της προηγούμενης κλήσεως του προσφεύγοντος σε απολογία με παράλληλη γνωστοποίηση σ' αυτόν του σχετικού κατηγορητηρίου (πρβλ. ΕιρΑθηνών 4873/1981 ΝοΒ 30, 974), η έρευνα του αν για την επιβολή της πειθαρχικής ποινής τηρήθηκαν οι θεμελιώδεις

αρχές του ποινικού κολασμού, ήτοι εάν ο προσφεύγων τιμωρήθηκε πειθαρχικώς για το αυτό πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο στο παρελθόν είχε τιμωρηθεί με ηπιότερη πειθαρχική ποινή, εάν του επεβλήθη τυχόν πειθαρχική ποινή μη προβλεπόμενη υπό του καταστατικού κ.λπ.

Ακολουθεί ο **δικαστικός έλεγχος της ουσιαστικής κρίσεως του πειθαρχικού οργάνου**, ο οποίος επικεντρώνεται στην τυχόν προφανή δυσαναλογία μεταξύ της σοβαρότητας του πειθαρχικού παραπτώματος και της βαρύτητας της επιβληθείσης τελικώς πειθαρχικής ποινής, η οποία καθιστά την τελευταία προφανώς ανεπιεική, καθώς και στον τυχόν καταχρηστικό χαρακτήρα της προσβαλλόμενης πειθαρχικής αποφάσεως, που μπορεί να έχει εμφιλοχωρήσει σ' αυτήν, όταν η επιβληθείσα πειθαρχική ποινή δεν ανταποκρίνεται στα αποδειχθέντα πραγματικά περιστατικά, αλλά είχε ως κίνητρο λόγους εκδικήσεως των μελών του πειθαρχικού οργάνου κατά του προσφεύγοντος, ή όταν για το ίδιο ή για ανάλογο πειθαρχικό παράπτωμα, διαπραχθέν από άλλο μέλος, το ίδιο όργανο του σωματείου είχε επιβάλει σ' αυτό ηπιότερη πειθαρχική ποινή ή το είχε απαλλάξει της σχετικής κατηγορίας κ.λπ. (βλ. ΜΠρΤρικόλων 496/2000, ΝοΒ 49, 76, με ενημ. Σημείωμα Κ.Α. Χριστακάκου, και περισσότερο για το ζήτημα τούτο Σ. Βλαστός, Η Κατάχρηση δικαιώματος στις εργασιακές σχέσεις και η δικονομική της μεταχείριση, 1988, παρ. 229 και επ., όπου υπάρχει πλήρης σχετική ανάλυση σε θεωρία και νομολογία επί του ανάλογου ζητήματος του δικαστικού ελέγχου των αποφάσεων των πειθαρχικών συμβουλίων του εργοδότη). (Στυλιανός Βλαστός, Αστικά Σωματεία, Συνδικαλιστικές & Εργοδοτικές Οργανώσεις, Συναιτερισμοί, Δ' έκδοση, σελ. 179-183)

Μάλιστα, κατά μία άποψη, οι προθεσμίες της ΑΚ 88 παρ. α' εδ. 2 και της ΑΚ 101 δεν συντρέχουν, αλλά εάν η περί αποβολής του μέλους απόφαση ελήφθη ακύρως, κατά παράβαση διατάξεως του νόμου ή του

καταστατικού, εφαρμοστέο προς εξαφάνισή της είναι αποκλειστικώς το άρθρο το άρθρο 101 ΑΚ, άλλως, και εφόσον αμφισβητείται η σπουδαιότητα των λόγων αποβολής, εφαρμοστέα αποκλειστικώς είναι η διάταξη της ΑΚ 88 (Πρβλ. ΠΠΒεροίας 89/1991 ΑρχΝ43, 504. ΕφΑθηνών 707/1962 ΕλλΔ Γ', 775, Στυλιανός Βλαστός, Αστικά Σωματεία, Συνδικαλιστικές & Εργοδοτικές Οργανώσεις, Συναιτερισμοί, Δ' έκδοση, σελ. 186)

Η προσβολή του κύρους των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης γίνεται με τις προϋποθέσεις και τους όρους των άρθρων 101 και 102 του ΑΚ.

Σε προσβολή υπόκειται οποιαδήποτε απόφαση της γενικής συνέλευσης, δηλαδή απόφασή της με οποιοδήποτε περιεχόμενο, όπως λόγου χάρι η απόφασή της για την εκλογή οργάνων διοίκησης του σωματείου, η απόφασή της για κήρυξη απεργίας (αν πρόκειται για συνδικαλιστική οργάνωση), η απόφασή της για τροποποίηση του καταστατικού, για μεταβολή του σκοπού του σωματείου, η απόφασή της για κήρυξη απεργίας (αν πρόκειται για συνδικαλιστική οργάνωση), η απόφασή της για τροποποίηση του καταστατικού, για μεταβολή του σκοπού του σωματείου, για επιβολή εκτάκτου εισφοράς στα μέλη, για αποβολή μέλους, για παροχή ιδιαίτερων πλεονεκτημάτων σε μέλος του σωματείου, για διάλυση αυτού κ.λπ..

Η αντίθεση της αποφάσεως προς το νόμο ή προς το καταστατικό καθιστά αυτήν άκυρη. Δεν απαιτείται συνεπώς η σωρευτική αντίθεση της αποφάσεως τόσο στο νόμο όσο και στο καταστατικό.

Η απόφαση της γενικής συνέλευσης θα είναι άκυρη, ως παράνομη, είτε το ελάττωμά της αφορά σε παράβαση της ειδικής σωματειακής ή συνδικαλιστικής κ.λπ. νομοθεσίας, είτε (το ελάττωμα) αφορά σε παράβαση οποιουδήποτε άλλου νόμου.

Εξάλλου, το ελάττωμα της προσβαλλομένης ως παρανόμου αποφάσεως της γενικής συνέλευσης μπορεί να αναφέρεται τόσο σε διαδικαστικές διατάξεις (σύγκληση συνελεύσεως, τρόπος λήψεως αποφάσεως κ.λ.π.), όσο και σε αντίθεση του περιεχομένου της, ως εκφράσεως της βουλήσεως της συνελεύσεως, προς το νόμο (όπως λ.χ. μπορεί να συμβεί με την απόφαση της γενικής συνέλευσης με την οποία αποφασίζεται η εμπορική δραστηριότητα του σωματείου), προς την οποία εξομοιώνεται η αντίθεση της αποφάσεως και προς τα χρηστά ήθη (Καρακατσάνης, στην ΕρμΑΚ, άρθρο 101, αριθ. 2).

Δεν έχει επίσης σημασία ο χαρακτήρας της νομοθετικής διατάξεως η οποία παραβιάσθηκε. Εάν δηλαδή πρόκειται ή όχι για διάταξη αναγκαστικού δικαίου, εάν η παραβιασθείσα διάταξη είναι βασική ή δευτερεύουσα ή εάν η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ή όχι συμφέρουσα για το σωματείο (Πρβλ. ΕιρΚαλαμάτας 16/1983 ΔΕΝ 39, 169), εάν προκαλεί ωφέλεια ή βλάβη στο σωματείο ή στα μέλη του, εάν είναι σκόπιμη ή άσκοπη. Εκείνο δηλαδή που έχει σημασία και ερευνάται εδώ είναι η νομιμότητα της αποφάσεως της γενικής συνέλευσης, από την άποψη της τηρήσεως του νόμου και του καταστατικού και όχι η ουσιαστική της σκοπιμότητα (Πρβλ. Κρητικό, Όρια νόμιμης λειτουργίας συλλογικών οργάνων σωματείων, συνδικαλιστικών οργανώσεων και συνεταιρισμών, 1994, αριθ. 169. ΠΠρΚαρδίτσας 50/1982 Αρμ37, 228).

Η απόφαση της γενικής συνελεύσεως θα είναι άκυρη ως αντικαταστατική, όταν έρχεται σε αντίθεση προς οποιαδήποτε του καταστατικού που ισχύει κατά τον χρόνο λήψεώς της, με εξαίρεση εκείνες τις διατάξεις αυτού υπό την τήρηση των οποίων επιτρέπεται να παρεκκλίνει η γενική συνέλευση με την απόφασή της.

Η παράβαση του καταστατικού, ως λόγος ακυρότητας, μπορεί και αυτή να ανάγεται είτε σε διαδικαστικές καταστατικές προϋποθέσεις

λήψεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως, είτε σε ουσιαστικό καταστατικό δίκαιο.

Μάλιστα, ως αντίθεση της προσβαλλόμενης αποφάσεων της γενικής συνέλευσης προς το καταστατικό νοείται και η αντίθεσή της, τόσο σε κανονισμούς του σωματείου, οι οποίοι συντάχθηκαν σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού, όσο και στην σωματειακή πρακτική ή συνήθεια (Κρητικός, Όρια νόμιμης λειτουργίας συλλογικών οργάνων σωματείων, συνδικαλιστικών οργανώσεων και συνεταιρισμών, 1994, αριθ. 171).

Η προθεσμία ασκήσεως της ακυρωτικής αγωγής είναι εξάμηνη και αρχίζει από την ημερομηνία λήψεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως της γενικής συνέλευσης. Η ανωτέρω αποσβεστική προθεσμία δεν ισχύει και δεν εφαρμόζεται επί των ανυπόστατων και των απολύτως άκυρων αποφάσεων της γενικής συνέλευσης του σωματείου, οι οποίες, απεναντίας, προσβάλλονται απροθέσμως, και τούτο λόγω της φύσεως και του χαρακτήρα του ελαττώματός τους.

Στην άσκηση της ακυρωτικής αγωγής νομιμοποιείται, κατ' αρχήν, το μη συναινέσαν στη λήψη της μέλος ή και κάθε τρίτος που έχει έννομο συμφέρον.

Το δικαίωμα προσβολής της αποφάσεως της γενικής συνέλευσης ως ακύρου συνδέεται προς την ιδιότητα του μέλους και όχι προς το δικαίωμα ψήφου αυτού. Γι' αυτό, είναι αδιάφορο εάν το μέλος ψήφισε ή όχι κατά την κρίσιμη συνέλευση, εάν δικαιούτο ή όχι να ψηφίσει κατ' αυτήν, διότι δεν ήταν λ.χ. οικονομικώς τακτοποιημένο έναντι του σωματείου, ούτε και ερευνάται εάν η προσβαλλόμενη απόφαση της συνελεύσεως είναι ή όχι επιβλαβής για το μέλος (πρβλ. ΠΠρΚορίνθου 131/1979 ΝοΒ 27, 1366, ΕιρΑθηνών 3512/1977 ΕΕργΔ 36,666).

Μη συναινέσαν στο σχηματισμό της προσβαλλόμενης αποφάσεως μέλος είναι τόσο εκείνο το οποίο δεν παρέστη, ή απέσχε της οικείας

ψηφοφορίας ή ψήφισε ακύρως ή με λευκή ψήφο, όσο και εκείνο το οποίο κατεψήφισε την σχετική πρόταση (Πρβλ. ΑΠ 1781/1981 ΝοΒ 30, 1072. ΠΠρΛειβαδιάς 3/1981 Αρμ 35, 466. ΠρΘεσσαλονίκης 4388/1963 Αρμ ΙΗ', 206). Εξάλλου, η συμμετοχή στην γενική συνέλευση του αιτουμένου την ακύρωση της αποφάσεώς της μέλους, οποιοδήποτε περιεχόμενο και αν έχει η ψήφος του, ακόμη και χωρίς διαμαρτυρία του, σε καμιά περίπτωση εξομοιώνεται με συναίνεσή του για την λήψη της προσβαλλόμενης αποφάσεως, εάν το προβαλλόμενο ελάττωμα αυτής αφορά στο διαδικαστικό μέρος ή στις εν γένει προϋποθέσεις εγκύρου λήψεως της αποφάσεως αυτής (όπως συμβαίνει επί ελαττωμάτων τα οποία αφορούν στη διαδικασία συγκλήσεως, σχηματισμού της κατά νόμο ή κατά το καταστατικό απαρτίας ή πλειοψηφίας, συμμετοχής στην γενική συνέλευση προσώπων μη δικαιούμενων ψήφου κ.λπ. πρβλ. ΕφΑθηνών 4497/1954 ΝοΒ 2, 1263. ΕιρΛειβαδιάς 184/1990 ΑρχΝ 42, 147). Και σε κάθε περίπτωση, μόνη η συμμετοχή του μέλους στην γενική συνέλευση, ανεξαρτήτως του περιεχομένου της ψήφου (εάν βεβαίως μπορεί να γίνει γνωστή,

Η διάταξη του άρθρου 88 είναι αποσυνδεδεμένη και ειδικότερη εκείνης του άρθρου 101, διότι εφαρμόζεται μόνο επί αποβολής μέλους και αυτή ρυθμίζει όλα τα σχετικά θέματα ( προθεσμίες, διαδικασία κ.λπ., βλ. ΑΠ 1675/2013, Καρακατσάνης, ό.π., Κρητικός, ό. π., Κουκιάδης Εργατικό δίκαιο, Τ. Ι, σελ. 185 επ., Ντάσιος, Εργατικό Δίκαιο, Τ. Β/1, σελ. 263, Βλαστός, Η αποβολή μέλους συνδικαλιστικής οργάνωσης, ΕΕΡΓΔ 1997, σελ. 922 επ.).

#### **Παράβαση των αρχών του Πειθαρχικού Δικαίου**

Η άσκηση πειθαρχικής εξουσίας γεννά ιδιωτικές διαφορές. Σε σχέση με τις αρχές του πειθαρχικού δικαίου, το πολιτικό δικαστήριο καλείται να εξετάσει στο πλαίσιο του αγωγικού αιτήματος εάν το πειθαρχικό όργανο κατά την εκτέλεση της πειθαρχικής εξουσίας

ερμήνευσε και εφήρμοσε εσφαλμένα τους κανόνες του πειθαρχικού δικαίου και, έτσι, ενήργησε κατά παράβαση των θεμελιωδών αρχών του.

Οι αρχές συνιστούν ένα θεσμικό πλαίσιο αξιών, με βάση το οποίο ασκείται η πειθαρχική εξουσία και διαπιστώνεται η νομιμότητα της άσκησής της. Το πλέγμα των προστατευτικών διατάξεων του πειθαρχικού δικαίου αποσκοπεί στην αποτροπή της παράνομης προσβολής των δικαιωμάτων και στην προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας του πειθαρχικά διωκόμενου έναντι των προσβολών που προέρχονται από τα πειθαρχικά όργανα κατά την άσκηση της πειθαρχικής εξουσίας στο πλαίσιο της τριτενέργειας των συνταγματικών δικαιωμάτων (άρ. 25 παρ. 1 εδ. Γ' Σ.). Συνεπώς, οι πειθαρχικές αποφάσεις που αντίκεινται στο θεσμικό πλαίσιο των αρχών του πειθαρχικού δικαίου είναι άκυρες λόγω παράβασης διατάξεων του Συντάγματος. (Μήτσου, *Το πειθαρχικόν δίκαιον*, σ. 465, Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 145)

Πέραν των αιτημάτων ακύρωσης της πειθαρχικής απόφασης και ανατροπής των δυσμενών συνεπειών που επέφερε η εκτέλεση της πειθαρχικής ποινής, δύναται το πειθαρχικώς διωκόμενο μέλος να αιτηθεί σωρευτικά και χρηματική αποζημίωση προς αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη. Η παραβίαση μιας θεμελιώδους αρχής ενδέχεται να επιφέρει συνέπειες που θίγουν τον πυρήνα του δικαιώματος της προσωπικότητάς του. Αυτό συμβαίνει κυρίως στις περιπτώσεις που ο πειθαρχικώς τιμωρούμενος τιμωρείται, **παρ' όλο που δεν έχει τελέσει ένα πειθαρχικό παράπτωμα ή δεν έχει αποδειχθεί πλήρως η ενοχή του**, όταν η αιτιολογία περιέχει προσβλητικές αναφορές και κρίσεις για τον εργαζόμενο που δεν ανταπικρίνεται στα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, εάν παρατείνεται αναίτια ή υπέρμετρα η διεξαγωγή της πειθαρχικής διαδικασίας.(ιδ. Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 149)

Εξάλλου, εάν με απόφαση του ΕΔΔΑ διαπιστωθεί παραβίαση της αρχής της δίκαιης δίκης, στην οποία περιλαμβάνεται και η αξίωση για ταχεία διεξαγωγή της δίκης, προτείνεται η επανάληψη της διαδικασίας που περατώθηκε με αμετάκλητη απόφαση, στο πλαίσιο της ποινικής δίκης. (Γαλανού, *Το δικαίωμα του δικάζεσθαι*, σ. 149). Ωστόσο, η επανάληψη της διαδικασίας συνεπάγεται την επιπλέον παράταση της ταλαιπωρίας που υφίσταται ο διωκόμενος, η οποία μπορεί να αποφευχθεί μέσω της απευθείας ακύρωσης της απόφασης και των συνεπειών της. (ιδ. Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 149).

Το ύψος της αποζημίωσης προς αποκατάσταση της ηθικής βλάβης του πειθαρχικώς τιμωρούμενου, εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από την προσωπική και οικογενειακή του κατάσταση, το είδος και το ύψος της πειθαρχικής ποινής, τον εργασιακό και κοινωνικό αντίκτυπο της πειθαρχικής ποινής κλπ (ιδ. Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 149, Πατεράκη, *Η χρηματική ικανοποίηση*, σ. 314 επ.).

Τα πολιτικά δικαστήρια δεν νομιμοποιούνται να επέμβουν και να μεταρρυθμίσουν μια πειθαρχική απόφαση, καθώς δεν υφίσταται κάποια σχετική διάταξη στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, που να προβλέπει μια τέτοια αρμοδιότητα (Καρακατσάνης, *Η έννομος τάξις*, Αθήναι, 1969, σ. 316). Το δικαστήριο μπορεί μόνο να αναγνωρίσει και να κηρύξει την ακυρότητα της απόφασης. Το δικαστήριο δεν κρίνει ως ένα δευτεροβάθμιο ή τριτοβάθμιο πειθαρχικό όργανο. Η δικαστική απόφαση δεν φέρει το χαρακτήρα πειθαρχικής κρίσης και απόφασης (Καρακατσάνης, *Η έννομος τάξις*, Αθήναι, 1969, σ. 313), δυνάμενη να επέμβει και να μεταβάλει την πειθαρχική απόφαση, αλλά συνιστά κρίση σε μια δικαστική διαφορά επί της νομιμότητας της πειθαρχικής ποινής και των επιπτώσεων που επιφέρει στον πειθαρχικώς τιμωρούμενο και



στην προσωπικότητά του. Δεν καλείται, δηλαδή, το δικαστήριο να εκτελέσει τα καθήκοντα του πειθαρχικού οργάνου και να επιβάλει την κατά την κρίση του πρόσφορη πειθαρχική ποινή, αλλά καλείται να εξετάσει εάν το πειθαρχικό όργανο εκτέλεσε ορθά τα καθήκοντά του και τήρησε τις θεμελιώδεις αρχές του πειθαρχικού δικαίου. (ιδ. και Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σελ. 151)

#### **. Η αρχή της πρόβλεψης**

Σύμφωνα με την αρχή της πρόβλεψης, πρέπει να είναι εκ των προτέρων σαφή, οριοθετημένα και γνωστά τα στοιχεία που συνθέτουν το παράπτωμα, ήτοι μια συμπεριφορά που αντιτίθεται στα εκ του νόμου οριζόμενα και κρίνεται ως δικαίως μεμπτή, καθώς επίσης και οι κυρώσεις που μπορεί οι συμπεριφορές αυτές να επισύρουν και οι διαδικασίες κρίσης και τιμώρησης των διωκομένων.

Η αρχή της πρόβλεψης συνιστά μία από τις σημαντικότερες πτυχές του κράτους δικαίου (βλ. Βενιζέλο, *Μαθήματα Συνταγματικού Δικαίου*, σ. 411 επ.), αφού η πρόβλεψη των κανόνων δικαίου (Κωστάρας, *Ποινικό Δίκαιο*, σελ. 69), τόσο του ουσιαστικού (πρόβλεψη παραπτωμάτων και επαπειλούμενων ποινών) όσο και του δικονομικού δικαίου (πρόβλεψη συγκεκριμένης διαδικασίας αξιολόγησης συμπεριφορών και επιβολής κυρώσεων), θωρακίζει την ασφάλεια δικαίου (Μανιτάκης, *Κράτος Δικαίου*, σ. 155) και δρα εγγυητικά και διασφαλιστικά για τα δικαιώματα του διωκόμενου.

Η αρχή της πρόβλεψης αποτελεί απόρροια της δικαιοκούς και κοινωνικής ανάγκης για την αξιολόγηση των ανθρωπίνων συμπεριφορών και για την επιβολή κυρώσεων με βάση μια συγκεκριμένη διαδικασία και με βάση συγκεκριμένους κανόνες. Συνιστά ιδιαίτερη έκφραση της αρχής της νομιμότητας, αφού εξασφαλίζεται η εντός συγκεκριμένων ορίων άσκηση μιας κυρωτικής εξουσίας και η απαραίτητη αντικειμενικότητα

κατά τη διαδικασία εκτίμησης των πραγματικών περιστατικών και επιβολής της ποινής. Η πρόβλεψη συγκεκριμένων κανόνων εξυπηρετεί τη συλλογική διάσταση του κυρωτικού φαινομένου, αφού επιτρέπει την ομοιόμορφη άσκηση της κυρωτικής εξουσίας, ικανοποιώντας έτσι την ενοποιητική λειτουργία του δικαίου.

Η αρχή της πρόβλεψης διαμορφώθηκε το πρώτον στο ποινικό δίκαιο, ως η αρχή “*nullum crimen nulla poena sine lege*” και θεσπίζεται ρητά αφενός στο **άρ. 7 παρ. 1 Σ.** (“Εγκλημα δεν υπάρχει ούτε ποινή επιβάλλεται χωρίς νόμο που να ισχύει πριν από την τέλεση της πράξης και να ορίζει τα στοιχεία της”), αφετέρου στο **άρ. 1 ΠΚ** (“Ποινή δεν επιβάλλεται παρά μόνο για τις πράξεις εκείνες για τις οποίες ο νόμος την είχε ρητά ορίσει πριν από την τέλεσή τους”). Η αρχή της πρόβλεψης εναρμονίζεται με τη φιλελεύθερη διάσταση των διοικητικών διαδικασιών, στο μέτρο που αποσκοπεί στην αποτροπή καταχρηστικών ενεργειών εκ μέρους του διοικητικού οργάνου σε βάρος του διωκομένου.

Η αρχή της πρόβλεψης πραγματώνεται μέσα από μια σειρά ειδικότερων εκφάνσεων και συγκεκριμένα μέσω:

A) της αρχής της απαγόρευσης της αναδρομικής θεμελίωσης ή επαύξησης του αξιοποίνου (*lege praevia*)

B) της αρχής της απαγόρευσης αόριστων κυρωτικών διατάξεων (*lege certa*)

Γ) της αρχής της απαγόρευσης άσκησης δίωξης και επιβολής ποινής βάσει εθίμου (*lege scripta*).

Η αξία της αρχής της πρόβλεψης αναγνωρίζεται από το διεθνές δίκαιο, από το Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) και ήδη Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), το οποίο την αναγνωρίζει ως μέρος των γενικών αρχών του δικαίου επί των οποίων θεμελιώνονται οι κοινές συνταγματικές αρχές των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής

Ένωσης, ενώ αποτυπώνεται ρητά στο άρ. 7 της ΕΣΔΑ και συμβαδίζει με τις αρχές της.

Συγκεκριμένα, το **άρ. 2 της Οικουμενικής Διακήρυξης των δικαιωμάτων του ανθρώπου** ορίζει “Ουδείς τιμωρείται για πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες κατά τον χρόνο τελέσεώς τους δεν αποτελούν αξιόποινα αδικήματα σύμφωνα με το εσωτερικό ή το διεθνές δίκαιο. Επίσης δεν επιβάλλεται βαρύτερη ποινή από εκείνη που μπορούσε να επιβληθεί κατά τον χρόνο τελέσεως του αξιοποιήσιμου αδικήματος”.

Επιπλέον, το **άρ. 7 παρ. 1 της ΕΣΔΑ** ορίζει ότι “Ουδείς δύναται να καταδικασθεί για πράξη ή παράλειψη, η οποία, τη στιγμή που διαπράχθηκε δεν αποτελούσε αδίκημα σύμφωνα με το εθνικό ή το διεθνές δίκαιο, ούτε και επιβάλλεται βαρύτερη ποινή από εκείνη που θα επεβλήτετο κατά τη στιγμή διαπράξεως του αδικήματος”.

Περαιτέρω, δυνάμει της αρχής της πρόβλεψης πραγματώνονται η προστατευτική και η εγγυητική λειτουργία του πειθαρχικού δικαίου και τίθενται τα όρια της νόμιμης άσκησης της πειθαρχικής εξουσίας. (ιδ. ομοίως *Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου, 2016, σ. 159*)

Η σπουδαιότητα της αρχής της πρόβλεψης ενισχύεται ενόψει των συνταγματικών ερεισμάτων της. Εμπεριέχεται στις αρχές του σεβασμού της αξίας του ανθρώπου (άρ. 2 παρ. 1 Σ.) και του σεβασμού της προσωπικότητας του πειθαρχικώς διωκόμενου (άρ. 5 παρ. 1 Σ.) και αποτελεί ειδικότερη εκδήλωσή τους, αφού η εκ των προτέρων γνώση των επίμεπτων συμπεριφορών και των συνεπειών τους συνιστά στοιχειώδες μέσο σεβασμού της αξιοπρέπειας και της προσωπικότητας του πειθαρχικά διωκόμενου, ο οποίος προστατεύεται από αυθαίρετες πρωτοβουλίες και παράνομες ενέργειες του πειθαρχικού οργάνου.

***Η έννοια του πειθαρχικού παραπτώματος***

Προκειμένου να κινηθεί η πειθαρχική διαδικασία και να επιβληθεί μια πειθαρχική ποινή, θα πρέπει με διάταξη του πειθαρχικού δικαίου η συμπεριφορά του πειθαρχικώς διωκόμενου να τυποποιείται ως πειθαρχικό παράπτωμα.

Ως “πειθαρχικό παράπτωμα” νοείται η συμπεριφορά του πειθαρχικώς διωκόμενου, που διαταράσσει την τάξη και την πειθαρχία και επιφέρει την πειθαρχική του τιμώρηση.

Επομένως, τα εννοιολογικά στοιχεία του πειθαρχικού παραπτώματος είναι, κατ’ αρχάς, η εκδήλωση μιας συμπεριφοράς. Ως “συμπεριφορά” νοείται η ανθρώπινη, ελεύθερη και ενσυνείδητη πράξη ή παράλειψη, που επιφέρει στον εξωτερικό κόσμο μεταβολή με κοινωνικό αντίκρισμα και πειθαρχικό αντίκτυπο, παράγει, δηλαδή, ένα φυσικό και κοινωνικό αποτέλεσμα στο πλαίσιο της πειθαρχίας. Επομένως, απαιτείται η εξωτερίκευση του ψυχικού κόσμου του εργαζομένου. Η συμπεριφορά πρέπει να είναι ελεύθερη και ενσυνείδητη, να εκδηλώνεται, δηλαδή, με πρωτοβουλία του ίδιου του πειθαρχικώς διωκόμενου.

Αναφορικά με τα πειθαρχικά παραπτώματα που σχετίζονται με αντιεπαγγελματική και αντισυναδελφική συμπεριφορά, θα πρέπει να πρόκειται για συμπεριφορά που εκδηλώνεται στο πλαίσιο της άσκησης των εργασιακών καθηκόντων ή με αφορμή τα εργασιακά καθήκοντα του πειθαρχικώς διωκόμενου ή συναδέλφου του ή να είναι σε θέση να επηρεάσει την εκτέλεσή τους. Επομένως, **δεν αρκεί η εκδήλωση μιας οποιασδήποτε μη αρεστής συμπεριφοράς.** (ιδ. και Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 161)

Επιπλέον, δεν εμπίπτει στην έννοια του πειθαρχικού παραπτώματος η άσκηση δικαιώματος ή ελευθερίας του εργαζομένου, όπως η ελευθερία έκφρασης και γνώμης, καθώς και συμπεριφορές που αφορούν στον ιδιωτικό βίο του πειθαρχικώς διωκόμενου.

Οι προβλεπόμενες ποινές και η βλάβη που μπορεί να επιφέρουν στον πειθαρχικά διωκόμενο θα πρέπει να είναι ανάλογη των στόχων του πειθαρχικού δικαίου, που δεν περιορίζονται στην τιμώρηση των πειθαρχικά διωκόμενων. Πρόκειται, επομένως, για εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας σε επίπεδο δικαιοθετικό, όπου εξασφαλίζεται ότι οι προβλεπόμενες στον πειθαρχικό κανονισμό ποινές δεν επιτρέπεται να επιφέρουν υπέρμετρη βλάβη στο εργασιακό καθεστώς του πειθαρχικά διωκόμενου εργαζομένου. Η αναλογικότητα στην πρόβλεψη των πειθαρχικών ποινών θα κριθεί με βάση τις διατάξεις του Συντάγματος που θεσπίζουν ένα πλέγμα προστασίας για τον πειθαρχικά διωκόμενο και συγκεκριμένα σύμφωνα με τις διατάξεις για την προστασία της αξιοπρέπειας (άρ. 2 παρ. 1 Σ) και της προσωπικότητας (άρ. 5 παρ. 1 Σ) του πειθαρχικά διωκόμενου, καθώς η πρόβλεψη και εν συνεχεία η επιβολή δυσανάλογα επαχθών κυρώσεων βιάζει κατά του δικαιώματος της προσωπικότητας σε εργασιακό και κοινωνικό επίπεδο.

Εφόσον, λοιπόν κριθεί ότι οι διατάξεις του κανονισμού θεσπίζουν υπέρμετρα επαχθείς πειθαρχικές ποινές, το πειθαρχικό όργανο κατά το στάδιο επιβολής και επιμέτρησης της ποινής απέχει από την εφαρμογή τους, λόγω αντίθεσής τους στο ανωτέρω πλέγμα των προστατευτικών διατάξεων του Συντάγματος και **επιβάλλει την, κατά την κρίση του, ορθή πειθαρχική ποινή, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.** (ιδ. Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 178-179)

Ειδικότερη έκφραση της αρχής της πρόβλεψης συνιστά η **πρόβλεψη της πειθαρχικής διαδικασίας.** Η πρόβλεψη και η υποχρέωση τήρησης της πειθαρχικής διαδικασίας αποτελεί αναγκαίο διαδικαστικό σύστοιχο των κανόνων ουσιαστικού δικαίου με τους οποίους υλοποιείται η αρχή της πρόβλεψης, όπου οι πειθαρχικές ποινές επιβάλλονται μόνον κατόπιν τήρησης συγκεκριμένης διαδικασίας, μέσω της οποίας θα

διαπιστωθούν οι συνθήκες τέλεσης του πειθαρχικού παραπτώματος. Ακόμα και αν δεν ρυθμίζεται λεπτομερώς η πειθαρχική διαδικασία, η τήρηση μιας έστω στοιχειωδώς οργανωμένης διαδικασίας είναι απαραίτητη, βάσει αρχών και κανόνων που καθορίζουν τη νομότυπη άσκησή της και διασφαλίζουν τη νόμιμη επιβολή της πειθαρχικής ποινής στον πειθαρχικά διωκόμενο.

• ***Το τεκμήριο αθωότητας του πειθαρχικώς διωκόμενου***

Το τεκμήριο αθωότητας του κατηγορουμένου, σύμφωνα με το οποίο, ένα διωκόμενο πρόσωπο τεκμαίρεται ότι είναι αθώο μέχρι να αποδειχθεί η ενοχή του, ως δικαική αρχή έτυχε αναγνώρισης και εφαρμογής το πρώτον στο πλαίσιο της ποινικής δίκης (*in dubio pro reo*), όπου ο διωκόμενος σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας και μέχρι την αμετάκλητη καταδίκη του αντιμετωπίζεται όχι ως ένοχος, αλλά ως ύποπτος. (αναλυτικά επ' αυτού Παπαδαμάκη, *Ποινική Δικονομία*, σ. 7, Καρρά, *Ποινικό δικονομικό δίκαιο*, σ. 29)

Το τεκμήριο αθωότητας προβλέπεται και στο **άρ. 6 παρ. 2 της ΕΣΔΑ**, σύμφωνα με το οποίο “*Παν πρόσωπον κατηγορούμενον επί αδικήματι τεκμαίρεται, ότι είναι αθών μέχρις της νομίμου αποδείξεως της ενοχής του.*”.

Το ανωτέρω άρθρο έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο και, ως εκ τούτου, πρόκειται για κανόνα αυξημένης τυπικής ισχύος, σύμφωνα με το άρ. 28 παρ. 1 Σ και εφαρμόζεται επί κάθε διαδικασίας, η οποία ενδέχεται να οδηγήσει στην προσβολή των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του διωκόμενου.

Προς αυτήν την κατεύθυνση, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) σε σχετική νομολογία του (*Ringvold v. Norway, Y v Norway, Απόφαση Allenet de Ribemont κατά Γαλλίας της 10.2.1995*) δέχεται μια διευρυμένη και γενικευμένη ερμηνεία του τεκμηρίου αθωότητας, σύμφωνα με την οποία, το τεκμήριο

αθωότητας μπορεί να γίνει δεκτό και στην περίπτωση μη ποινικών δικών, όπως είναι οι αστικές. Η αθώωση δηλαδή, δεσμεύει κάθε διαδικασία και δίκη, ακόμη και αν είναι άσχετες με την ποινική δίκη. (βλ. *Αναλυτικά Καζάκο, Κανονισμοί εργασίας, σ. 68-69*)

Η νομολογία του ΔΕΕ, επίσης, δέχεται την καθολική εφαρμογή του τεκμηρίου αθωότητας σε κάθε διαδικασία που μπορεί να καταλήξει σε τιμώρηση του πειθαρχικά διωκόμενου, θεωρεί, δε, ότι το τεκμήριο αθωότητας θίγεται από δηλώσεις οι οποίες μπορεί να δημιουργήσουν σε τρίτους την εντύπωση ενοχής του διωκόμενου ή προδικάζουν την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών από το κρίνον όργανο [απόφαση T-308/10P (αναιρετικό τμήμα) της 12.7.2012, σκέψη 91].

Γίνεται δεκτό ότι το άρ. 6 της ΕΣΔΑ δεν καθιερώνει απλώς το τεκμήριο αθωότητας του διωκόμενου και την εν αμφιβολία αθώωσή του, αλλά καθιερώνει τη θέσπιση ενός θεσμικού πλαισίου που καθιστά ευχερέστερη για το διωκόμενο την επιβεβαίωση της αθωότητάς του και ταυτόχρονα διευκολύνει το κρίνον όργανο στη διεξαγωγή της αποδεικτικής διαδικασίας (*Νίκας, Πολιτική Δικονομία, τ II, σ. 365*).

Με τον τρόπο αυτό, το τεκμήριο της αθωότητας προσλαμβάνει γενικότερη δικαιοπολιτική αξία και ανάγεται σε μείζονος σημασίας στοιχείο της αποδεικτικής διαδικασίας, στο πλαίσιο κάθε διαδικασίας, η οποία ενδέχεται να οδηγήσει στην προσβολή των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του διωκόμενου.

Περαιτέρω, το τεκμήριο αθωότητας προβλέπεται στην **παρ. 2 του άρ. 14 του ΔΣΑΠΔ**, σύμφωνα με το οποίο “*Παν πρόσωπον κατηγορούμενον επί αδικήματι τεκμαίρεται, ότι είναι αθώον μέχρι της νομίμου αποδείξεως της ενοχής του.*”.

Οι ομοιότητες των κινδύνων που αντιμετωπίζει ο πειθαρχικά διωκόμενος με αυτές που αντιμετωπίζει ο ποινικά διωκόμενος και κάθε άλλος διωκόμενος, δημιουργεί πεδίο μιας οιονεί “ταυτότητας του

νομικού λόγου” μεταξύ της ποινικής δίκης, στο πλαίσιο της οποίας ιστορικά προηγήθηκε η διαμόρφωση και εφαρμογή της αρχής του τεκμηρίου της αθωότητας, και της πειθαρχικής δίκης, που δικαιολογεί και στηρίζει και στο πεδίο του πειθαρχικού δικαίου την εφαρμογή της αρχής του τεκμηρίου της αθωότητας του πειθαρχικά διωκόμενου και έχει την έννοια ότι, **μέχρις ότου αποδειχθεί πλήρως η ενοχή του, ο πειθαρχικά διωκόμενος είναι αθώος** (ιδ. και).

Η ιδιαίτερη σημασία της αρχής αυτής στο πεδίο του πειθαρχικού δικαίου έγκειται στο ότι, μέσω της αποδοχής και εφαρμογής της, αποτρέπεται η άδικη και αναίτια ηθική ζημία και κηλίδωση του πειθαρχικώς διωκόμενου. Μάλιστα, στο βαθμό που ενδέχεται οι επιπτώσεις μιας πειθαρχικής ποινής να είναι δυσμενέστερες από αυτές μιας ποινικής κύρωσης, όπως συμβαίνει π.χ. με τις δυσμενείς επιπτώσεις της οριστικής διαγραφής σε αντιδιαστολή με την επιβολή μιας ποινικής κύρωσης με ανασταλτική ισχύ ή μετατρέψιμης σε χρηματική. Το ενδεχόμενο των συνεπειών αυτών καθιστά εναργέστερη τη θέση ότι δεν δικαιολογείται ο αποκλεισμός του τεκμηρίου αθωότητας από την πειθαρχική δίκη.

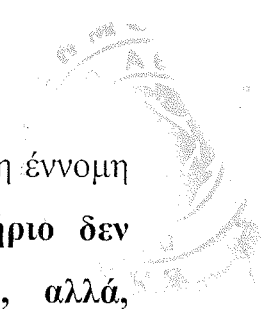
Το στάδιο της πειθαρχικής προδικασίας αρχίζει όταν το πειθαρχικό όργανο λαμβάνει γνώση των πραγματικών περιστατικών που συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα. Κατά το στάδιο αυτό το πειθαρχικό όργανο καλείται να κρίνει, με βάση τα αποδεικτικά στοιχεία που έχουν προσκομιστεί και συλλεχθεί, **εάν υφίστανται επαρκείς ενδείξεις διάπραξης του πειθαρχικού παραπτώματος, προκειμένου να ασκήσει την πειθαρχική δίωξη ή, ελλείψει τούτων, να θέσει την υπόθεση στο αρχείο**. Για το λόγο αυτό, η απλή υπόνοια τέλεσης ενός πειθαρχικού παραπτώματος δεν δικαιολογεί την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης. (ιδ. και Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 213, 216).



Στο στάδιο της κύριας πειθαρχικής διαδικασίας, η οποία αρχίζει με την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης, προκειμένου το πειθαρχικό όργανο να καταλήξει στην τιμώρηση του πειθαρχικώς διωκόμενου, δεν αρκεί να έχει κλονισθεί η πεποίθησή του για την αθωότητά του, δεν αρκεί, δηλαδή, ο κλονισμός του τεκμηρίου αθωότητας, αλλά είναι αναγκαία η πλήρης ανατροπή του. Συνεπώς, πειθαρχική ποινή επιβάλλεται μόνο εάν αποδειχθεί πλήρως η διάπραξη του πειθαρχικού παραπτώματος και η συνδρομή της υπαιτιότητας και του καταλογισμού του διωκόμενου, άλλως ο διωκόμενος αθώνεται.

Η διαπίστωση της παράβασης της αρχής του τεκμηρίου αθωότητας γίνεται μέσω ενός διευρυμένου δικαστικού ελέγχου. Το δικαστήριο εξετάζει, όχι μόνο την τυπική νομιμότητα λήψης της πειθαρχικής απόφασης, αλλά και την ουσία της απόφασης, ήτοι την απόδειξη των πραγματικών περιστατικών και την συνδρομή της υπαιτιότητας του πειθαρχικώς τιμωρηθέντος, ώστε να διαπιστωθεί εάν ορθώς επιβλήθηκε η συγκεκριμένη πειθαρχική ποινή με βάση τα πραγματικά περιστατικά που η πειθαρχική απόφαση επικαλείται ως αποδεδειγμένα. (έτσι και *Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου, 2016, σ. 234-236*)

Εφόσον πρόκειται για ιδιωτική διαφορά που επιλύεται ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, εφαρμόζονται οι διατάξεις της Πολιτικής Δικονομίας, με συνέπεια ο δικαστικός έλεγχος να εκτείνεται και στον έλεγχο της ουσιαστικής βασιμότητας της πειθαρχικής απόφασης, ώστε να διαπιστωθεί εάν η πειθαρχική απόφαση εναρμονίζεται με τις αρχές και τους κανόνες του πειθαρχικού δικαίου και κυρίως ότι το πειθαρχικό όργανο εφήρμοσε το τεκμήριο αθωότητας κατά τη διαμόρφωση της κρίσης του. Ο διευρυμένος δικαστικός έλεγχος, επομένως, επιβάλλεται και από την αρχή της νομιμότητας, αφού στα δικαστήρια έχει ανατεθεί ο ρόλος του γενικού ελεγκτή και εγγυητή της διαφύλαξης της έννομης



τάξης, μέσω του ελέγχου όλων των πράξεων που υπάγονται στη έννομη τάξη και που αντίκεινται σε αυτήν. Το πολιτικό δικαστήριο δεν δεσμεύεται από την κρίση του πειθαρχικού οργάνου, αλλά, αντιθέτως, ελέγχει την ορθότητά της, επί του νομικού και επί του πραγματικού σκέλους της υπόθεσης που τίθεται στην κρίση του, με συνέπεια να υφίσταται η αρμοδιότητα των πολιτικών δικαστηρίων για πλήρη και ολοκληρωμένο έλεγχο.

Επομένως, ο διευρυμένος δικαστικός έλεγχος θεμελιώνεται στην αρχή του τεκμηρίου αθωότητας και στο πλέγμα των συνταγματικών διατάξεων που τη θεμελιώνουν, δηλαδή στον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, στο δικαίωμα προστασίας της προσωπικότητας και στο δικαίωμα για έννομη προστασία. Η τυχόν πλημμέλεια στην εφαρμογή της αρχής του τεκμηρίου αθωότητας θα διαπιστωθεί από τα πολιτικά δικαστήρια. Σε περίπτωση, λοιπόν, που διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχουν πλήρεις αποδείξεις για τη διάπραξη του πειθαρχικού παραπτώματος, τις συνθήκες τέλεσής του και την υποκειμενική επικάλυψή του, η επιβολή της πειθαρχικής ποινής και οι εξ αυτής δυσμενείς επιπτώσεις σε βάρος του πειθαρχικώς τιμωρηθέντος, παραβιάζεται το τεκμήριο της αθωότητας και η πειθαρχική απόφαση στερείται του αναγκαίου νομιμοποιητικού υποβάθρου, με συνέπεια την ακυρότητά της. (ιδ. και Μήτσου, *Το Πειθαρχικόν Δίκαιον*, σ. 441, Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 236-237)

• ***Η αρχή της απολογίας του πειθαρχικώς διωκόμενου***

Το δικαίωμα απολογίας αποσκοπεί στην ουσιαστική και αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος δικαστικής προστασίας, όπως αυτό τυποποιείται στο άρ. 20 παρ. 1 Σ., το οποίο εφαρμόζεται αναλογικά και στην πειθαρχική δίκη, επιπλέον δε εναρμονίζεται προς το άρ.6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, καθώς εξασφαλίζει στο διωκόμενο τη δυνατότητα

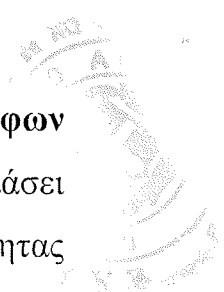
αντίκρουσης των εναντίον του κατηγοριών, προκειμένου να αποτραπεί η επιβολή κυρώσεων εις βάρος του.

Η κλήση του πειθαρχικώς διωκόμενου σε απολογία είναι υποχρεωτική, προκειμένου να ολοκληρωθεί η πειθαρχική διαδικασία και να επιβληθεί η πειθαρχική ποινή, η δε παράλειψή της συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, με συνέπεια η σχετική απόφαση πάσχει από ακυρότητα. Το δικαίωμα της απολογίας συνιστά τη βασική έκφανση του δικαιώματος άμυνας, αφού κατά την απολογία μπορεί ο πειθαρχικά διωκόμενος να προσκομίσει υπερασπιστικό αποδεικτικό υλικό και να αμφισβητήσει και να βάλει κατά του αποδεικτικού υλικού που έχει προσκομιστεί εναντίον του. Προκειμένου να ασκηθεί το δικαίωμα της απολογίας πρέπει ο πειθαρχικά διωκόμενος να έχει λάβει προηγουμένως γνώση των στοιχείων της υπόθεσης, λαμβάνοντας, εφόσον το επιθυμεί, αντίγραφα από τον φάκελο της υπόθεσης. (ιδ. και Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 241-242)

Η άσκηση του δικαιώματος απολογίας, επιτρέπει την πραγμάτωση του σεβασμού της αξιοπρέπειας του πειθαρχικώς διωκόμενου. Επιπλέον, η απολογία του πειθαρχικώς διωκόμενου αποσκοπεί στην αποτροπή της κρίσης για την ενοχή του χωρίς να εκτεθούν οι απόψεις του επ' αυτής, ώστε να αποφευχθεί η ανεπίτρεπτη προσβολή της προσωπικότητάς του.

Η αρχή της απολογίας, τόσο γενικά όσο και στο πλαίσιο της πειθαρχικής δίκης, σημαίνει ότι ο πειθαρχικά κατηγορούμενος υποχρεωτικά καλείται προς απολογία.

Το δικαίωμα της απολογίας περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την έγκαιρη κλήση του διωκόμενου προς αυτήν, την δυνατότητα του πειθαρχικώς διωκόμενου να λάβει εγκαίρως και ανεξόδως γνώση των καταλογιζόμενων πραγματικών περιστατικών περιστατικών, του αποδιδόμενου παραπτώματος και του συλλεγέντος αποδεικτικού υλικού,



να του χορηγηθούν εγκαίρως και ανεξόδως αντίγραφα των εγγράφων του πειθαρχικού φακέλου, να λάβει εύλογη προθεσμία να προετοιμάσει την απολογία του, να παρασταθεί σύμφωνα με την αρχή της αμεσότητας ενώπιον του πειθαρχικού οργάνου και, εφόσον το επιθυμεί, με τη συνδρομή δικηγόρου, να παράσχει εξηγήσεις και διευκρινήσεις που θα του ζητηθούν, να αμφισβητήσει και να αντικρούσει την αποδιδόμενη κατηγορία, να σχολιάσει τους ισχυρισμούς που τον ενοχοποιούν και το συλλεγόν αποδεικτικό υλικό που στηρίζει την κατηγορία, να προσκομίσει υπερασπιστικά αποδεικτικά μέσα, να προτείνει μάρτυρες υπερασπίσεως, **να παρίσταται κατά την εξέταση των μαρτύρων κατηγορίας και να τους υποβάλει ερωτήσεις**, να υποβάλει έγγραφο υπόμνημα με τις θέσεις του, να προβάλει και να υποστηρίξει τους ισχυρισμούς του προς το σκοπό της υπεράσπισής του, να προβεί σε συμπληρωματική απολογία κλπ. Μάλιστα το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) έχει διατυπώσει τη θέση, επί πειθαρχικής διαδικασίας σε βάρος εργαζομένου, ότι ο εργαζόμενος πρέπει να έχει ακώλυτη πρόσβαση και γνώση των στοιχείων του φακέλου, ενώ, επιπλέον, σε περίπτωση που ο εργαζόμενος δεν λάβει γνώση κάποιων αποδεικτικών μέσων ή δεν του δοθούν τα εχέγγυα, ώστε να τα σχολιάσει ή να τα αποκρούσει, δεν μπορεί να ληφθούν αυτά υπόψη κατά την έκδοση της πειθαρχικής απόφασης.

Συνεπώς, η αρχή της απολογίας του πειθαρχικώς διωκόμενου, θεσπίζει υποχρέωση του πειθαρχικού οργάνου και, αντίστοιχα, δικαίωμα του πρώτου να κληθεί για να παραστεί στην πειθαρχική δίκη και να υποβάλει, προφορικώς ή εγγράφως, τις θέσεις του για την αντίκρουση της κατηγορίας. Η μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής επιφέρει έλλειψη νομιμότητας της πειθαρχικής απόφασης, ενώ η άσκηση του δικαιώματος αποτελεί ευχέρεια του πειθαρχικώς διωκόμενου. (ιδ. και Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 248-251)

• ***Η αρχή της αναλογικότητας***

Η αρχή της αναλογικότητας κατοχυρώνεται στο άρ. 25 παρ. 1 εδ. Δ' Σ., αναπτύσσει τη λειτουργία της στο σύνολο του δικαίου και δρα εγγυητικά και συνεκτικά για το σύστημα των συνταγματικών δικαιωμάτων και αξιών.

Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, στις περιπτώσεις που είναι δυνατή η επιβολή περιορισμών στα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα, επειδή μια τέτοια δυνατότητα προβλέπεται ρητά είτε από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, οι περιορισμοί αυτοί πρέπει να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας, να είναι δηλαδή πρόσφοροι και αναγκαίοι για την επίτευξη του σκοπού που εξυπηρετούν.

Η αρχή της αναλογικότητας αποτελεί συνταγματικό περιορισμό των νομοθετικών περιορισμών των συνταγματικών θεμελιωδών δικαιωμάτων και επιτάσσει να υπάρχει εύλογη σχέση μεταξύ του νόμιμου σκοπού που επιδιώκει ένας περιορισμός του δικαιώματος και του συγκεκριμένου περιορισμού. (*ιδ. Δαγτόγλου, Συνταγματικό Δίκαιο - Ατομικά δικαιώματα, σ. 176 επ., Ο ίδιος, Γενικό διοικητικό δίκαιο, σ. 184*)

Το ΔΕΕ, επίσης, αναγνωρίζει την αρχή της αναλογικότητας ως “γενικώς αποδεκτό κανόνα δικαίου” και ως “γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου”, ειδικότερα, δε, στο πεδίο του πειθαρχικού δικαίου αξιώνει τη συνολική εκτίμηση των επιβαρυντικών και ελαφρυντικών περιστάσεων κατά την επιβολή μιας πειθαρχικής ποινής, οι οποίες, μάλιστα, πρέπει να περιλαμβάνονται στο σκεπτικό της αιτιολογίας της απόφασης, προκειμένου να καταστεί εφικτός ο δικαστικός έλεγχος αναφορικά με την αναγκαιότητα και την καταλληλότητα της πειθαρχικής ποινής που επιβλήθηκε. (*ιδ. και Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου, 2016, σ. 254*)

Η αρχή της αναλογικότητας ως αρχή του κοινοτικού δικαίου αναγνωρίζεται και εφαρμόζεται και από το ΕΔΔΑ κατ' εφαρμογή των

άρθρων 6 παρ. 1, 8 παρ. 2, 9 παρ. 2, 10 παρ. 2 και 11 παρ. 2 της ΕΣΔΑ, το οποίο υποστηρίζει την ανάγκη επίτευξης μιας δίκαιης ισορροπίας ανάμεσα στην προστασία του γενικού συμφέροντος και το σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου. (Μαθίας, *Το πεδίο λειτουργίας της αρχής της αναλογικότητας*, σ. 189-190, Τζανέττης, *Ζητήματα εφαρμογής της αρχής της αναλογικότητας στην ΕΣΔΑ, στο συλλογικό έργο "Ανθρώπινα δικαιώματα και ποινικό δίκαιο"*, επιμέλεια: Κατσαλής-Τριανταφύλλου, Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή, 2007, σ. 211, επ.)

Η πειθαρχική ποινή πρέπει να τελεί σε εύλογη σχέση προς την σκοπούμενη προστασία, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι δεν οδηγεί στην κυρωτική εξόντωση του πειθαρχικώς διωκόμενου, αλλά αποσκοπεί στον πειθαρχικό σωφρονισμό του και στην αποκατάσταση της πειθαρχίας.

Τίθεται το ερώτημα, μήπως από ένα χρονικό διάστημα και έπειτα το παλαιό πειθαρχικό παράπτωμα δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ως επιβαρυντικός παράγοντας κατά την επιβολή και επιμέτρηση μιας πειθαρχικής ποινής στο μέλλον. Η απάντηση στο ερώτημα θα πρέπει να είναι καταφατική, επειδή **παρίσταται αδικαιολόγητο νομικά και ανεπίτρεπτο ηθικά ένα πειθαρχικό παράπτωμα να αναπτύσσει τις δυσμενείς επιπτώσεις του και να στιγματίζει την προσωπικότητα του εργαζομένου για αόριστο ή μεγάλο χρονικό διάστημα**, σε σημείο μάλιστα τέτοιο, ώστε ο πειθαρχικά διωκόμενος για το σύνολο του βίου του να βρίσκεται υπό την απειλή ανάπτυξης δυσμενών συνεπειών.

Προς αυτήν την κατεύθυνση, έχει υποστηριχθεί (Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 268-269) ότι ορθό είναι να πεοβλεφθεί ένα χρονικό σημείο, μετά την παρέλευση του οποίου διαγράφεται από το πειθαρχικό μητρώο του πειθαρχικώς τιμωρηθέντος το πειθαρχικό παράπτωμα που τέλεσε και η

πειθαρχική ποινή που επιβλήθηκε. Εξάλλου, η επί μακρόν αναγραφή του παραπτώματος και της ποινής στο πειθαρχικό μητρώο οδηγεί σε έναν άδικο στιγματισμό του πειθαρχικώς τιμωρηθέντος, αφού οι συνέπειες της αντιπειθαρχικής του συμπεριφοράς έχουν ήδη εκλείψει, με συνέπεια να μην υφίστανται λόγοι συλλογικού συμφέροντος που να δικαιολογούν την επ' αόριστον αναφορά στο πειθαρχικό μητρώο, αφού το πειθαρχικό παράπτωμα, δεν συνιστά επιβαρυντικό παράγοντα κατά την επιβολή και επιμέτρηση της πειθαρχικής ποινής σε περίπτωση τέλεσης νέου πειθαρχικού παραπτώματος.

*· Η αρχή της αιτιολογίας της πειθαρχικής απόφασης*

Η υποχρέωση ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολόγησης των δικαστικών αποφάσεων προβλέπεται στο **άρ. 93 παρ. 3 Σ.**, αποτελεί εγγύηση ορθής και αμερόληπτης άσκησης της δικαιοδοτικής εξουσίας και συναντάται σε όλους τους κλάδους της δικαιοσύνης, καθώς απορρέει από την αρχή του κράτους δικαίου και ενισχύει την ασφάλεια δικαίου.

Η αξίωση για ύπαρξη ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας προβλέπεται και σε συγκεκριμένες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και συγκεκριμένα στο **άρ. 340 εδ. Β' ΚΠολΔ**, όπου επισημαίνεται ότι στην απόφαση πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι που οδήγησαν στο σχηματισμό της δικανικής πεποίθησης, και στο **άρ. 559 αρ. 19 ΚΠολΔ**, όπου προβλέπεται ότι λόγο αναίρεσης συνιστά και η έλλειψη αιτιολογίας ή η ύπαρξη αντιφατικών και ανεπαρκών αιτιολογιών.

Στο πλαίσιο της ποινικής δίκης υφίσταται, σύμφωνα με το **άρ. 139 ΚΠΔ**, η υποχρέωση ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολόγησης των δικαστικών αποφάσεων, των βουλευμάτων και των διατάξεων του ανακριτή και του εισαγγελέα. Στην αιτιολογία θα πρέπει να αναφέρονται τα πραγματικά περιστατικά που προέκυψαν κατά την ακροαματική διαδικασία και τα οποία στοιχειοθετούν τη νομοτυπική μορφή του

εγκλήματος και οι σκέψεις βάσει των οποίων κατέληξε το δικαστήριο στη λήψη της συγκεκριμένης απόφασης.

Στο πλαίσιο της πειθαρχικής δίκης το πειθαρχικό όργανο οφείλει να συμπεριλάβει στην απόφασή του -μεταξύ άλλων- ρητή και ειδική αιτιολογία. Η αιτιολογία της πειθαρχικής απόφασης εκτείνεται στα πραγματικά γεγονότα της υπόθεσης που αναφέρονται στη διαπίστωση της ενοχής του διωκόμενου και στην επιβολή της πειθαρχικής ποινής, στη νομική βάση της πειθαρχικής απόφασης και στην υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών στον εφαρμοστέο κανόνα πειθαρχικού δικαίου. Η αιτιολογία, λοιπόν, της απόφασης περιλαμβάνεται στο αναγκαίο περιεχόμενο των αποφάσεων των πειθαρχικών οργάνων και συνιστά ουσιώδη τύπο της διαδικασίας, με συνέπεια η έλλειψή της να συνεπάγεται την ακυρότητα της απόφασης.

Οι πειθαρχικές αποφάσεις πρέπει να περιλαμβάνουν ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, καθώς από το περιεχόμενό της προκύπτει εάν η άσκηση της πειθαρχικής εξουσίας έγινε με γνώμονα το σεβασμό των αρχών και την ικανοποίηση των σκοπών του πειθαρχικού δικαίου.

Στην αιτιολογία περιλαμβάνονται τα πραγματικά περιστατικά, οι ισχυρισμοί των πειθαρχικών διαδικιών και τα σημεία της απολογίας του πειθαρχικά διωκόμενου που κρίθηκαν ως ουσιώδη κατά το σχηματισμό της κρίσης του πειθαρχικού οργάνου και δικαιολογούν την απόφασή του σχετικά με την τιμώρηση ή την απαλλαγή του πειθαρχικά διωκόμενου, τη συνδρομή και το βαθμό της υπαιτιότητάς του, το είδος και το ύψος της επιβαλλόμενης πειθαρχικής ποινής, καθώς επίσης και η νομική βάση της πειθαρχικής απόφασης, δηλαδή η εφαρμοστέα αρχή ή ο κανόνας του πειθαρχικού δικαίου, εξασφαλίζοντας με ταυτόν τον τρόπο την ορθή υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών στον πειθαρχικό κανόνα και τη διαπίστωση της ορθότητας της πειθαρχικής ποινής.



Η αιτιολογία στις πειθαρχικές αποφάσεις είναι απαραίτητη και στις περιπτώσεις απαλλαγής του πειθαρχικά διωκόμενου λόγω μη συνδρομής αποδείξεων. Δεν αρκεί η απλή αναφορά της απαλλαγής λόγω αμφοβολιών ή λόγω έλλειψης αποδείξεων. Απαιτείται, επιπλέον, να προκύψει από την αιτιολογία της απόφασης ότι το πειθαρχικό όργανο προέβη σε κάθε δυνατή προσπάθεια για συγκέντρωση και αξιολόγηση του αποδεικτικού υλικού και κατέληξε στην τελική κρίση ότι δεν στοιχειοθετείται η ενοχή του πειθαρχικά διωκόμενου και δεν δικαιολογείται η ανάγκη επιβολής κάποιας πειθαρχικής ποινής, ώστε να επιτυγχάνεται η αποκατάσταση της προσωπικότητάς του (Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 275-283).

• ***Η αρχή της απαγόρευσης της διπλής δίωξης και τιμώρησης του δράστη***

Η αρχή της απαγόρευσης της διπλής δίωξης και τιμώρησης του δράστη (non bis in idem) συναντάται και εφαρμόζεται επί διαδικασιών με κυρωτικό χαρακτήρα. Σύμφωνα με την αρχή αυτή, επί διάπραξης ενός αδικήματος δύναται μόνο μία φορά να κινηθεί η ποινική διαδικασία κατά του φερόμενου ως δράστη και μόνο μία ποινή μπορεί να επιβληθεί εις βάρος του, έστω και αν μετά την οριστική περάτωση της ποινικής δίκης αμφισβητηθεί το αποτέλεσμα της. Στο πεδίο του ποινικού δικαίου η αρχή non bis in idem προβλέπεται στο άρ. 57 παρ. 1 ΚΠοινΔ και σε πλήθος διεθνών κειμένων που διακηρύσσουν τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου, όπως το άρ. 14 παρ. 7 ΔΣΑΠΔ, στο άρ. 4 παρ. 1 του 7ου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, στο άρ. 9 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Έκδοσης, στο άρ. 54 της Σύμβασης Εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν της 14.6.1985 και στα άρ. 11 και 12 του ν. 3251/2004.

Στο πεδίο του πειθαρχικού δικαίου, σύμφωνα με την αρχή της απαγόρευσης διπλής πειθαρχικής δίωξης και τιμώρησης, μόνο μία

πειθαρχική δίωξη μπορεί να ασκηθεί και μόνο μία πειθαρχική ποινή μπορεί να επιβληθεί σε βάρος του πειθαρχικώς διωκόμενου εξ αφορμής της τέλεσης ενός πειθαρχικού παραπτώματος. (Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 288-291).

• **Η αρχή της ταχείας ολοκλήρωσης της πειθαρχικής δίκης**

Η εκδίκαση μιας υπόθεσης σε εύλογο χρονικό διάστημα συνιστά στοιχείο της δίκαιης δίκης. Ειδικότερα, η αξίωση για ολοκλήρωση της δίκης σε σύντομη διάρκεια αποτελεί γενική αξίωση και ανάγεται σε γενική αρχή του δικαίου (βλ. Ν. 4239/2014, με τον οποίο αποτυπώθηκε σε γραπτό κανόνα δικαίου η αρχή αυτή).

Η απαίτηση για σύντομη διεξαγωγή των δικών “εντός λογικής προθεσμίας” προβλέπεται και στο άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, το οποίο γίνεται δεκτό ότι εφαρμόζεται σε κάθε είδος κυρωτικής διαδικασίας. Κάθε είδος δίκης που ενδέχεται να οδηγήσει σε βλάβη των συμφερόντων του διωκόμενου πρέπει να στηρίζεται σε έναν τέτοιο μηχανισμό, ο οποίος θα εξασφαλίζει την κατά το δυνατόν ταχύτερη ολοκλήρωση της δίκης, έτσι ώστε αυτή να μην παρακωλύεται από αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, που καταλήγουν σε βάρος του διωκόμενου.

Σύμφωνα με την αρχή της ταχείας ολοκλήρωσης της πειθαρχικής δίκης, η πειθαρχική δίκη θα πρέπει να κινείται, να διεξάγεται και να ολοκληρώνεται σε σύντομο χρονικό διάστημα. Η ταχεία ολοκλήρωση της πειθαρχικής δίκης θέτει χρονικούς περιορισμούς στην πειθαρχική εξουσία του πειθαρχικού οργάνου, περιορίζει, τουλάχιστον χρονικά, το προσωπικό κόστος και την επαγγελματική και ηθική κηλίδωση που υφίσταται ο πειθαρχικά διωκόμενος εξαιτίας της πειθαρχικής δίκης. Η αρχή επιβάλλει να έχει ολοκληρωθεί μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα το σύνολο της πειθαρχικής δίκης και των επιμέρους πειθαρχικών διαδικασιών.

Συγχρόνως, ο πειθαρχικώς διωκόμενος αναμένει ότι μόνο για ένα εύλογο χρονικό διάστημα υφίσταται η πειθαρχική του ευθύνη και απειλείται από την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης, τον έλεγχο της αντιπειθαρχικής του συμπεριφοράς και την επιβολή της πειθαρχικής ποινής, αναμένει, δηλαδή, ότι εντός του διαστήματος αυτού θα ολοκληρωθεί η πειθαρχική δίκη και μετά την παρέλευση τούτου η διενέργεια οποιασδήποτε πράξης της πειθαρχικής διαδικασίας είναι παράνομη ως εκπρόθεσμη και, ως εκ τούτου, είναι άκυρη.

Επιπλέον, η παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος από την τέλεση του πειθαρχικού παραπτώματος μέχρι την ολοκλήρωση της πειθαρχικής δίκης επιφέρει την κοινωνιολογική αλλοίωση του πειθαρχικού φαινομένου και την απόδυνάμωση των σκοπών της πειθαρχικής ποινής, αφού η τάξη και η πειθαρχία αποκαθίστανται, καθώς σταδιακά αμβλύνονται οι συνέπειες της αντιπειθαρχικής συμπεριφοράς, με συνέπεια να εξασθενεί η ανάγκη τιμώρησης του πειθαρχικού παραβάτη. Αποδυναμώνεται ο ανταποδοτικός χαρακτήρας της πειθαρχικής ποινής, αφού η πειθαρχική ποινή παύει να συνιστά “απάντηση” στην αντιπειθαρχική συμπεριφορά εξαιτίας της μεγάλης χρονικής απόκλισης που μεσολαβεί, με συνέπεια να μην εκπληρώνεται ο γενικοπροληπτικός και ειδικοπροληπτικός σκοπός της πειθαρχικής ποινής. Ενδεχομένως επέρχεται αλλοίωση ή απώλεια των αποδεικτικών στοιχείων, με συνέπεια να δυσχεραίνεται η συλλογή αποδείξεων. Η παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος από την τέλεση του πειθαρχικού παραπτώματος μέχρι την τιμώρηση του πειθαρχικού παραβάτη οδηγεί σε μία “μη γνήσια” πειθαρχική κρίση, που δεν καλύπτει την αξίωση για ανεύρεση της ουσιαστικής αλήθειας. Η “μη γνήσια” πειθαρχική κρίση δεν ανταποκρίνεται στα πραγματικά δεδομένα της υπόθεσης και, ως εκ τούτου, η επιβαλλόμενη πειθαρχική ποινή προσβάλλει παράνομα το καθεστώς του

πειθαρχικός διωκόμενος και έρχεται σε αντίθεση προς την προστατευτική λειτουργία του πειθαρχικού δικαίου.

Η πρόβλεψη προθεσμιών στην πειθαρχική δίκη συνιστά χρονικό περιορισμό στην άσκηση της πειθαρχικής εξουσίας. Συνήθως καθρίζεται το απότατο χρονικό σημείο μέχρι του οποίου νομιμοποιείται το πειθαρχικό όργανο να προβεί στις επιμέρους διαδικαστικές πράξεις. Επιπλέον, η σημαντική καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της πειθαρχικής δίκης ή η σημαντική χρονική απόκλιση μεταξύ των επιμέρους σταδίων της πειθαρχικής δίκης έρχεται σε αντίθεση προς την αρχή της ταχείας ολοκλήρωσης της πειθαρχικής δίκης και οδηγεί στην έκδοση μίας πειθαρχικής απόφασης που πάσχει από ακυρότητα.

Περαιτέρω, **μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει αποδυναμωθεί η εξουσία πειθαρχικής δίωξης και κολασμού, όταν έχει παρέλθει ικανό χρονικό διάστημα χωρίς τη διενέργεια κάποιας πράξης της πειθαρχικής δίκης**, εφόσον η άπρακτη παρέλευση του χρόνου συνοδεύεται από συγκεκριμένες περιστάσεις που προκαλούν στον πειθαρχικά διωκόμενο την εύλογη και δικαιολογημένη πεποίθηση ότι δεν θα ασκηθεί η πειθαρχική εξουσία εις βάρος του, **με συνέπεια η τυχόν μεταγενέστερη άσκησή της να συνιστά ειδική μορφή καταχρηστικής άσκησης της πειθαρχικής εξουσίας.** (Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 302-304, 310, 312, 314).

Εξάλλου, στην περίπτωση που προβλέπονται στον κανονισμό αποκλειστικές προθεσμίες, η αποδυνάμωση της πειθαρχικής δίωξης και τιμώρησης επέρχεται πριν τη συμπλήρωση των προβλεπόμενων προθεσμιών εξαιτίας της αδράνειας και αποχής από την άσκηση των επιμέρους πράξεων της πειθαρχικής εξουσίας.

Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει παρέλθει ο εύλογος χρόνος διενέργειας των πράξεων της πειθαρχικής διαδικασίας, θα πρέπει, κατ'

αρχάς, να έχει παρέλθει ικανό, με βάση τις ιδιαίτερες συνθήκες εκδήλωσης της αντιπειθαρχικής συμπεριφοράς, χρονικό διάστημα από τη διάπραξη του πειθαρχικού παραπτώματος μέχρι την έναρξη της πειθαρχικής δίωξης ή μεταξύ των οποιωνδήποτε διαδοχικών πράξεων της πειθαρχικής διαδικασίας, κατά το οποίο το πειθαρχικό όργανο απείχε από οποιαδήποτε πράξη άσκησης της πειθαρχικής εξουσίας. Θα πρέπει, δηλαδή, να έχει παρέλθει, ικανό, ενόψει των συγκεκριμένων συνθηκών, χρονικό διάστημα από την τέλεση και τη διαπίστωση της τέλεσης του πειθαρχικού παραπτώματος μέχρι την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης ή από την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης μέχρι την ολοκλήρωση της πειθαρχικής δίκης και την επιβολή της πειθαρχικής ποινής ή από την επιβολή της πειθαρχικής ποινής μέχρι την εκτέλεσή της. (Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 315).

Η αποδυνάμωση της πειθαρχικής εξουσίας θεμελιώνεται στην **αρχή της εμπιστοσύνης**, που αποτελεί μια δικαιοηθική αρχή. Η αρχή της εμπιστοσύνης απορρέει από την ανάγκη προστασίας της εμπιστοσύνης του υποχρέου που δικαιολογημένα πίστεψε ότι ο δικαιούχος με βάση τη συμπεριφορά του δεν θα προβεί σε άσκηση του δικαιώματός του. Στο πλαίσιο της πειθαρχικής δίκης, Στο πλαίσιο της πειθαρχικής δίκης, η διενέργεια πράξεων της πειθαρχικής δίκης μετά από μακρά αποχή του καταγγέλλοντος και του πειθαρχικού οργάνου από τις πράξεις της πειθαρχικής δίκης και η συνδρομή συγκεκριμένων περιστάσεων προκαλούν τη ματαίωση της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και πεποίθησης του διωκόμενου ότι δεν θα ασκηθεί πειθαρχική δίωξη και δεν θα του επιβληθεί πειθαρχική κύρωση, με συνέπεια να δημιουργείται μία πραγματική κατάσταση που έρχεται σε αντίθεση προς την αρχή της καλής πίστης, με αποτέλεσμα την αποδυνάμωση της πειθαρχικής εξουσίας κολασμού του πειθαρχικού παραβάτη. Η αποδυνάμωση της πειθαρχικής εξουσίας επιφέρει την καταχρηστική άσκησή της, με

συνέπεια να πάσχει από ακυρότητα η σχετική πράξη που διενεργείται καθ' υπέρβαση του ευλόγου χρόνου και, ως εκ τούτου, και η πειθαρχική απόφαση που εκδόθηκε κατόπιν της πράξης αυτής. (ιδ. και Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 316-317).

Επί παραπτώμων στο πλαίσιο του πειθαρχικού δικαίου της εκμετάλλευσης, η παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος από την τέλεση του πειθαρχικού παραπτώματος μέχρι την κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας ή την εκτέλεση της πειθαρχικής ποινής ή η καθυστέρηση ολοκλήρωσης της πειθαρχικής δίκης μπορεί να θεωρηθούν ως απόδειξη μη κλονισμού της σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ εργαζομένου και εργοδότη. Η επί μακρόν αποχή από την τέλεση πράξεων της πειθαρχικής διαδικασίας και η τέλεσή τους με καθυστέρηση επιφέρουν ως συνέπεια την ανατροπή μιας ήδη διαμορφωθείσας πραγματικής κατάστασης. (ιδ. και Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 317). Σε αυτή την κατεύθυνση και η ΜονΠρωτΘεσσαλ 24378/2003 (Αρμ 2003.1633) δέχεται ότι η παρέλευση πέντε μηνών από την τέλεση του πειθαρχικού παραπτώματος χωρίς την κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας είχε ως συνέπεια την απόσβεση του δικαιώματος πειθαρχικής δίωξης εκ μέρους του εργοδότη, αλλά επιπλέον τεκμαίρεται και η ανυπαρξία κλονισμού της σχέσης εμπιστοσύνης, αφού, εάν όντως υπήρχε κλονισμός, δεν θα ανεχόταν ο εργοδότης να συνεχίζει ο εργαζόμενος να εργάζεται στην εκμετάλλευση.

Συνεπώς, η αδικαιολόγητη μη άσκηση της πειθαρχικής δίωξης και των επιμέρους διαδικαστικών ενεργειών της πειθαρχικής δίκης εντός εύλογου χρόνου και η συνδρομή περιστάσεων που δηλώνουν αποχή από την άσκηση της πειθαρχικής εξουσίας επιφέρουν την αποδυνάμωση της εξουσίας πειθαρχικής δίωξης και τιμώρησης και, ως εκ τούτου, συνιστά

μορφή καταχρηστικής άσκησης της πειθαρχικής εξουσίας σύμφωνα με το άρ. 281 ΑΚ.

Τόσο στο στάδιο της προδικασίας όσο και στο στάδιο της κύριας πειθαρχικής διαδικασίας, ο πειθαρχικώς διωκόμενος έχει, επομένως, έννομο συμφέρον να αποσαφηνιστεί άμεσα εάν τελικά θα κινηθεί η πειθαρχική διαδικασία εις βάρος του, ειδάλλως, παρατείνεται αδικαιολόγητα η υπόνοια τέλεσης ενός πειθαρχικού παραπτώματος εκ μέρους του και προσβάλλεται η προσωπικότητά του.

*• Η αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας και αξιοπρέπειας του πειθαρχικώς διωκόμενου*

Η αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας του πειθαρχικώς διωκόμενου προκύπτει από τη συνδυασμένη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 5 παρ. 1, 2 παρ. 1, 22 παρ. 1 και 106 παρ. Σ. και των άρθρων 57, 59, 200, 281, 914 και 932 ΑΚ. Συγκεκριμένα, στο άρ. 2 παρ. 1 Σ. αναγνωρίζεται ο ανθρωποκεντρικός χαρακτήρας της έννομης τάξης και στο άρ. 5 παρ. 1 Σ. θεσπίζεται η γενική προστασία της προσωπικότητας μέσω της συμμετοχής του ατόμου στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας. Περαιτέρω, οι διατάξεις των άρθρων 57, 59 και 932 ΑΚ, αποτελούν το γνώμονα, ώστε να διαπιστωθεί πότε συντρέχουν οι συνθήκες προσβολής της προσωπικότητας του πειθαρχικώς διωκόμενου και ποια είναι τα μέσα αποκατάστασής της.

Η κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας και η πειθαρχική τιμώρηση επιφέρουν το στιγματισμό του πειθαρχικώς διωκόμενου και τη μείωση της τιμής του (*ιδ. και Αηξουριώτης, Ατομικές εργασιακές σχέσεις, σελ. 820*). Η αναγκαιότητα και η σκοπιμότητα της εφαρμογής της αρχής του σεβασμού της προσωπικότητας του πειθαρχικώς διωκόμενου στο πειθαρχικό δίκαιο προκύπτει εξαιτίας των σημαντικών επιπτώσεων που επιφέρει για τον διωκόμενο σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο κατά

πρώτον η κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας και κατά δεύτερον η τιμώρησή του.

Από τη μία πλευρά η πειθαρχική διαδικασία πρέπει να είναι αποτελεσματική, ώστε να αξιολογείται ο αντιπειθαρχικός χαρακτήρας μιας συμπεριφοράς και να επιβάλλεται η ποινή που τελεί σε αναλογία προς το τελεσθέν πειθαρχικό παράπτωμα. Από την άλλη πλευρά, όμως, το πειθαρχικό δίκαιο χαρακτηρίζεται από την προστατευτική λειτουργία του για τον πειθαρχικά διωκόμενο. Η θέσπιση πειθαρχικών κανόνων και η αναγνώριση θεμελιωδών αρχών του πειθαρχικού δικαίου αποσκοπούν στη νόμιμη και λελογισμένη άσκηση της πειθαρχικής εξουσίας πρωτίστως με σκοπό την προστασία της προσωπικότητας του πειθαρχικώς διωκόμενου, δεδομένου ότι η εκδήλωση αντιπειθαρχικής συμπεριφοράς δεν νομιμοποιεί τη διεξαγωγή της πειθαρχικής διαδικασίας με τρόπο προσβλητικό για την προσωπικότητα του πειθαρχικώς διωκόμενου. (ιδ. και Κωνσταντίνος Δημαρέλλης, *Θεμελιώδεις Αρχές του Πειθαρχικού Δικαίου*, 2016, σ. 333-335)

Σύμφωνα με το **άρθρο 57 παρ. 1 εδ.α Α.Κ.**, όποιος προσβάλλεται παράνομα στην προσωπικότητά του έχει δικαίωμα να απαιτήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον. Παράλληλα με την **παρ. 2 του ιδίου άρθρου** ορίζεται ότι, αν συντρέχουν οι διατάξεις για τις αδικοπραξίες, δεν αποκλείεται και αξίωση αποζημίωσης.

Το εν λόγω άρθρο αφορά οποιοδήποτε από τα αγαθά εκείνα, τα οποία συνθέτουν ή αποτελούν έκφανση της προσωπικότητας του ατόμου, όπως την τιμή ή την υπόληψη του, η οποία αντικατοπτρίζεται στην αντίληψη, εκτίμηση και αξία που αποδίδεται σε αυτόν από τους άλλους. (ΕΑ 12154/90, ΕλΔνση 32,1673)

Το δικαίωμα της προσωπικότητας, το οποίο θεσμοθετεί το άρθρο 57 Α.Κ., χαρακτηρίζεται από την έννομη τάξη ως απόλυτο δικαίωμα, με αποτέλεσμα κάθε προσβολή του να είναι παράνομη, και να θεμελιώνει



αξίωση προς παράλειψή της, η οποία αξίωση έχει τόση διάρκεια, όση είναι η διάρκεια του δικαιώματος από το οποίο απορρέει. Συνεπώς, πρόκειται για μια διαρκή έννομη σχέση, όπου η υποχρέωση σεβασμού της προσωπικότητας του άλλου δεν εκπληρώνεται «εφ' άπαξ», αλλά ισχύει εις το διηνεκές, δίνοντας έτσι στο δικαίωμα της προσωπικότητας χαρακτήρα δικαιώματος απαραβίαστου και απαράγραπτου.

Προστασίας τυγχάνει, ως βασικό στοιχείο της προσωπικότητας και η υπόληψη, ήτοι η αξία που αναγνωρίζεται στον άνθρωπο από την κοινωνία. Η προσβολή της τιμής των άλλων μπορεί να γίνει όχι μόνο με λόγια ή έργα αλλά και με πράξεις διαταρακτικές της κοινωνικής προσωπικότητας του ανθρώπου όπως είναι όσες εμπεριέχουν π.χ. αμφισβήτηση της προσωπικής ή επαγγελματικής εντιμότητας του προσώπου ακόμη και όταν αυτές απλώς τον καθιστούν ύποπτο ότι μετέρχεται ανέντιμες μεθόδους κατά την ενάσκηση των επαγγελματικών καθηκόντων ή άλλων εκφράσεων της δραστηριότητάς του.

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, η προστασία της τιμής συνεπάγεται τη νομική εξασφάλιση της αξιώσεως κάθε ανθρώπου για σεβασμό της «εσωτερικής τιμής» του, η οποία είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη με την αξία του ανθρώπου, όπως επίσης και του δικαιώματος του για αναγνώριση της κοινωνικής καταξιώσεως, δηλαδή της «εξωτερικής τιμής».

Ως κριτήριο αντίθεσης στα χρηστά ήθη δεν είναι η ατομική ηθική, δηλαδή αυτή που αναφέρεται στον εσωτερικό κόσμο του ανθρώπου, αλλά η κοινωνική ηθική, δηλ. αυτή που διαμορφώνεται μέσα σε έναν ευρύτερο κύκλο (επαγγελματικό, κοινωνικό κλπ.) προσώπων, για τη συγκεκριμενοποίηση της οποίας συνεκτιμάται το σύνολο των συνθηκών και περιστάσεων που συνοδεύουν την επιλήξιμη συμπεριφορά. Ως προς την πρόθεση του δράστη, αρκεί να σημειωθεί ότι νοείται, αφού ο νόμος δεν διακρίνει, τόσο ο άμεσος όσο και ο ενδεχόμενος δόλος. Δηλαδή δεν

απαιτείται ο δράστης να ενέργησε με αποκλειστικό σκοπό να βλάψει τον άλλο, αλλά αρκεί να γνώριζε ως ενδεχόμενη την πρόκληση της ζημίας από τη συμπεριφορά του και εντούτοις να μην απείχε από την πράξη ή την παράλειψη.

Πιο συγκεκριμένα, για την προστασία της προσωπικότητας δεν απαιτείται η ύπαρξη πταίσματος, δόλου ή αμέλειας, αυτού που προσβάλλει. Απαιτείται όμως για την αξίωση αποζημιώσεως και χρηματικής ικανοποίησεως λόγω ηθικής βλάβης, αφού **το άρθρο 57 παρ. 3 ΑΚ παραπέμπει στις διατάξεις περί αδικοπραξιών (ΑΚ 914).**

Περαιτέρω, με το **άρθρο 59 του Αστικού Κώδικα** θεσπίζεται και αξίωση για χρηματική ικανοποίηση της ηθικής βλάβης αυτού που προσβλήθηκε. Η ικανοποίηση συνίσταται σε πληρωμή χρηματικού ποσού, σε δημοσίευμα ή σε οτιδήποτε επιβάλλεται από τις περιστάσεις.

Επιπλέον, σύμφωνα με το **άρθρο 298 του Αστικού Κώδικα**, «η αποζημίωση περιλαμβάνει τη μείωση της υπάρχουσας περιουσίας του δανειστή (θετική ζημία), καθώς και το διαφυγόν κέρδος. Τέτοιο κέρδος λογίζεται εκείνο που προσδοκά κανείς με πιθανότητα σύμφωνα με τη συνηθισμένη πορεία των πραγμάτων ή τις ειδικές περιστάσεις και ιδίως τα προπαρασκευαστικά μέτρα που έχουν ληφθεί.

Με τις παραπάνω διατάξεις προστατεύεται το δικαίωμα της προσωπικότητας, που είναι δικαίωμα το οποίο ενδιαφέρει τη δημόσια τάξη, μη περιουσιακό, απόλυτο, αυτοτελές για κάθε πρόσωπο, ενιαίο υπό την έννοια ότι δεν υπάρχουν περισσότερα επί μέρους δικαιώματα, αλλά ένα δικαίωμα επί της ίδιας προσωπικότητας, οι ειδικότερες εκδηλώσεις του οποίου εμφανίζονται υπό τύπου «εκφάνσεων του ενιαίου αυτού δικαιώματος και για αυτό το λόγο αποκλείεται στο πρόσωπό του αυτού φορέα δημιουργία σχέσεως και συνεπώς «συγκρούσεως» δικαιωμάτων επί της ίδιας προσωπικότητας (Ολομ. Α.Π. 812/1980 ΝοΒ 29, σελ. 79, Γ. Πλαγιαννάκος: Το δικαίωμα επί της ίδιας προσωπικότητας σε Ελλ.Δνη 7,

σελ. 101 επ., Σούρλας : σε Ερμ. Α.Κ. Εισαγ. Αρθρ. 57-60, αριθμ. 14, 17,22,40-42).

Έτσι το δικαίωμα της προσωπικότητας αποτελεί πλέγμα αγαθών που συνθέτουν την υπόσταση του προσώπου με το οποίο είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένα. Τέτοια προστατευόμενα αγαθά είναι μεταξύ άλλων τα ψυχικά αγαθά (η ψυχική υγεία, ο συναισθηματικός κόσμος), η τιμή κάθε ανθρώπου η οποία αντικατοπτρίζεται στην αντίληψη και την εκτίμηση που έχουν οι άλλοι για αυτόν, η ελευθερία η οποία περιλαμβάνει τη δυνατότητα της ακώλυτης ανάπτυξης κάθε ανθρώπινης ενέργειας (Εφ. Αθ. 12154/1990 Ελλ.Δνη 32, σελ. 1673, Εφ.Αθ. 10504/19986 Ελλ.Δνη 28, σελ 1315). Ειδικότερα, η απόδοση σε κάποιον πράξεων που η κοινωνία αποδοκιμάζει γιατί ενέχουν απαξία, εμπίπτει στο πλαίσιο προστασίας της κοινωνικής ατομικότητας του προσώπου, ακόμη και όταν αυτές τον καθιστούν ύποπτο ότι μετέρχεται ανέντιμους μεθόδους κατά την ενάσκηση των επαγγελματικών καθηκόντων ή άλλων εκφάνσεων της δραστηριότητάς του (Α.Π. 2100/1986 Ελλ.Δνη 28, σελ. 1235).

Δεν αρκεί όμως απλή προσβολή αλλά επί πλέον απαιτείται να είναι και παράνομη. Το παράνομο είναι ευχερές να διακριβωθεί, όταν υπάρχει διάταξη που απαγορεύει συγκεκριμένη πράξη και προσβάλλει κάποια έκφανση της προσωπικότητας, ανεξάρτητα σε ποιο τμήμα του δικαίου, ιδιωτικού ή δημοσίου υπάρχει αυτή η διάταξη. Όταν δεν συμβαίνει αυτό και ενόψει του ότι το επί της ίδιας προσωπικότητας δικαίωμα των άλλων, τότε ανακύπτει το πρόβλημα της αξιολογήσεως και της στάθμισης των αξιών, εκατέρωθεν δικαιωμάτων, συμφερόντων και εννόμων αγαθών, ποια αξία, ποιο έννομο αγαθό είναι στη συγκεκριμένη περίπτωση σπουδαιότερο από το άλλο και μέχρι ποιου σημείου φθάνει η νομική σημασία καθενός από αυτά στην περιοχή του δικαιώματος επί της ίδιας προσωπικότητας, επί τη βάσει γενικών αρχών (Πλαγιαννάκος ο.π.).

Με βάση την αξιολόγηση αυτή θα υπερισχύει το σπουδαιότερο δικαίωμα και μόνο, αν το δικαίωμα αυτό είναι το δικαίωμα εκείνου που προσβάλλει την προσωπικότητα του άλλου, η προσβολή δεν θα είναι παράνομη, εκτός αν η ενάσκηση του επικρατέστερου δικαιώματος είναι ανεπίτρεπτη, κατά το άρθρο 281 Α.Κ. **Από την πλευρά δε εκείνου που προσβάλλει την προσωπικότητα του άλλου δεν απαιτείται πταισμά- δόλος ή αμέλεια-** εκτός αν ζητείται αποζημίωση κατά τις περί αδικοπραξιών διατάξεις ή ικανοποίηση της ηθικής βλάβης (Α.Π.2109/1986 Ελλ.Δνη 28,σελ. 1325, Α.Π. 849/1985 ΝοΒ 34, σελ. 836).

Επιπλέον δε αξίωση για καταβολή χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης καθιερώνει και η διάταξη του **άρθρου 932 του Α.Κ.** Εξάλλου η προσωπικότητα του ανθρώπου προστατεύεται και από σειρά διατάξεων του ισχύοντος Συντάγματος. Οι διατάξεις αυτές και οι αντίστοιχες διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου τελούν μεταξύ τους σε εσωτερική λογική και νομική ενότητα, οπότε η νομική σημασία των συνταγματικών δικαιωμάτων και ατομικών ελευθεριών δεν εξαντλείται στις μεταξύ του κράτους ως πολιτειακής εξουσίας και των πολιτών σχέσεις, αλλά επεκτείνεται και στις μεταξύ των πολιτών ως υποκειμένων ιδιωτικού δικαίου, έννομες σχέσεις.

Στις διατάξεις αυτές ανήκει προπαντός το **άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος**, με την οποία διακηρύσσεται ότι ο σεβασμός και η αξία του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας, υπό την έννοια ότι η πολιτεία οφείλει να σέβεται την αξία του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου, αλλά και να την προστατεύει, δηλαδή να μεριμνά για την αποτροπή της προσβολής της εκ μέρους των φορέων της εξουσίας αλλά και εκ μέρους ιδιωτών (Αρ. Μάνεσης: Ατομικές ελευθερίες, εκδ. 1982, σελ.110). Με βάση την κεντρική αυτή αντίληψη για την αξία του ανθρώπου, έχουν περιληφθεί

στο δεύτερο μέρος του Συντάγματος υπό τον τίτλο Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα, μεταξύ των άλλων, οι διατάξεις του **άρθρου 5 παρ.1** που καθιερώνει το δικαίωμα του προσώπου να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του, του άρθρου 13 για την ελευθερία της θρησκευτικής συνείδησης, των άρθρων 14, 15 και 16 για την πνευματική ελευθερία, ελευθερία στοχασμού, ελευθερία της τέχνης και επιστήμης (Δεληγιάννης : Η άποψη των σχετικών συνταγματικών ρυθμίσεων, σε Ελλ.Δνη 38, σελ. 489 επ.).

Η συνταγματική αυτή διάταξη, η οποία αναφέρεται στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, καθιερώνει γενική συνταγματική προστασία της προσωπικότητας και δεσμεύει κάθε πολιτειακό όργανο, που ασκεί κρατική λειτουργία.

Σύμφωνα με την ισχύουσα συνταγματική τάξη και τα άρθρα **2, 5, 14, 20 του Συντάγματος**, τη Διεθνή Σύμβαση της Ρώμης *«για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών»* του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου των Παρισίων και την Οικουμενική Διακήρυξη των δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Ο.Η.Ε. *για την προάσπιση και τον σεβασμό των απαράγραπτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων*, η προστασία της αξίας του ατόμου και της τιμής του, όπως και ο σεβασμός και η εγγύηση εκ μέρους του κράτους της ακώλυτης άσκησης των ατομικών δικαιωμάτων, ιδίως της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας, είναι πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας.

Περαιτέρω, κατά το **άρθρο 914 ΑΚ**, όποιος ζημιώσει άλλον παράνομα και υπαίτια έχει υποχρέωση να τον αποζημιώσει, κατά δε το **άρθρο 932 ΑΚ** σε περίπτωση αδικοπραξίας, ανεξάρτητα από την αποζημίωση για την περιουσιακή ζημία, το δικαστήριο μπορεί να επιδικάσει εύλογη κατά την κρίση του χρηματική ικανοποίηση λόγω

ηθικής βλάβης. Αυτό ισχύει ιδίως για εκείνον που έπαθε προσβολή της υγείας, της τιμής ή της υγείας του ή στερήθηκε την ελευθερία του.

Ακόμη, κατά την έννοια του άρθρου 914 ΑΚ, προς θεμελίωση ευθύνης από αδικοπραξία απαιτείται, εκτός των άλλων, να προξηνηθεί σε άλλον ζημία από υπαίτια ενέργεια ή παράλειψη του δράστη και η ζημία να είναι παράνομη. Παράνομη είναι η ζημία, όταν με την ενέργεια ή παράλειψη του δράστη προσβάλλεται δικαίωμα εκείνου, που υπέστη τη βλάβη, το οποίο προστατεύεται από τον νόμο ή και συμφέρον αυτού (ΑΠ 356/2010 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ), ενώ κατά το άρθρο 932 ΑΚ, σε περίπτωση αδικοπραξίας, ανεξάρτητα από την αποζημίωση για την περιουσιακή ζημία, το δικαστήριο μπορεί να επιδικάσει εύλογη, κατά την κρίση του, χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. Εν τέλει τα κριτήρια του καθορισμού της χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης δεν καθορίζονται στο νόμο, λόγω της εγγενούς αδυναμίας του, εκ των προτέρων, καθορισμού τους. Έτσι, ο δικαστής, προς σχηματισμό της σχετικής αξιολογικής του κρίσεως προς επιδίκαση εύλογης χρηματικής ικανοποίησης, οφείλει να εκτιμήσει: τη βαρύτητα της προσβολής, την υπαιτιότητα και τον βαθμό της, τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της προσβολής, το επάγγελμα, την περιουσιακή κατάσταση και τις συνθήκες ζωής αυτού, που προσβλήθηκε και εκείνου, που ενήργησε την προσβολή, την τυχόν δημοσιότητα της προσβολής και τη συμπεριφορά του υπευθύνου μετά την αδικοπραξία (ΕφΛαρ 431/ 2000 42, 499 Γεωργιάδη στον ΑΚ Γεωργιάδη-Σταθόπουλο, ΑΚ, Τομ. IV, άρθρο 932, αρ. 22 επ., σελ, 819). Πάντως, η εφαρμογή του άρθρου 25§1 του Συντάγματος, που εισάγει ως νομικό κανόνα την «αρχή της αναλογικότητας», επιβάλλει και στα δικαιοδοτικά όργανα, κατά τη στάθμιση των εκατέρωθεν δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, να λαμβάνουν υπόψη την εκάστοτε αντιστοιχία μεταξύ των χρησιμοποιούμενων μέσων και του εκάστοτε επιδιωκόμενου σκοπού (ΟΛΑΠ 43/2005 ΕΑΔ 2005/1649). Άρα, σε

περίπτωση προσδιορισμού του ποσού της χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης το δικαστήριο της ουσίας δεν πρέπει μεν να υποβαθμίζει την απαξία της πράξεως επιδικάζοντας χαμηλό ποσό, συγχρόνως δε δεν πρέπει με ακραίες εκτιμήσεις να καταλήγει σε εξουθένωση του ενός μέρους και αντίστοιχο υπέρμετρο πλουτισμό του άλλου (ΑΠ 698/2007, ΑΠ 132/2006 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1183/2006 ΕΛΔ 2006.1444, ΕφΑθ 7451/2006 ΔΕΕ.2006, 190, Σ. Ματθία «Το πεδίο λειτουργίας της αρχής της αναλογικότητας» ΕΛΔ 2006, 1). Όμως η διάταξη του άρθρου 25§1 Σ δεν εφαρμόζεται από το δικαστήριο άμεσα, αφού η ευθεία επίκλησή της κατά τον προσδιορισμό του ύψους της χρηματικής ικανοποίησης στερείται σημασίας, εφ' όσον δεν θα οδηγούσε σε διαφορετικά αποτελέσματα σε σχέση με τον προσδιορισμό αυτής κατ' εφαρμογή του άρθρου 932 ΑΚ (ΟΛΑΠ 6/2009 ΕΛΔ 2009.91 αλλά και ΕφΠειρ 637/2013 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

Για να γεννηθεί αξίωση προστασίας από προσβολή της προσωπικότητας κατά τις διατάξεις των άρθρων 57, 59, 914, 932 του ΑΚ θα πρέπει η προσβολή να είναι παράνομη, να αντίκειται δηλαδή σε διάταξη που απαγορεύει συγκεκριμένη πράξη, με την οποία προσβάλλεται έκφανση αυτής, είναι δε αδιάφορο σε ποιο τμήμα δικαίου βρίσκεται η διάταξη που απαγορεύει την προσβολή.

Έτσι, η προσβολή μπορεί να προέλθει και από ποινικά κολάσιμη πράξη, όπως εξύβριση, απλή δυσφήμιση ή συκοφαντική δυσφήμιση που προβλέπονται και τιμωρούνται από τις διατάξεις των άρθρων 361, 362 και 363 του ΠΚ.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις των **άρθρων 362 και 363 ΠΚ**, όποιος με οποιονδήποτε τρόπο ενώπιον τρίτου ισχυρίζεται ή διαδίδει για κάποιον άλλο γεγονός που μπορεί να βλάψει την τιμή ή την υπόληψη του, διαπράττει το έγκλημα της δυσφήμισης, και αν το γεγονός

αυτό είναι ψευδές και ο υπαίτιος γνώριζε ότι τούτο είναι ψευδές τότε διαπράττει το έγκλημα της συκοφαντικής δυσφήμισης.

Έτσι, για τη στοιχειοθέτηση της αντικειμενικής υπόστασης αμφοτέρων των άνω εγκλημάτων απαιτείται ισχυρισμός ή διάδοση από τον υπαίτιο, με οποιονδήποτε τρόπο και μέσο ενώπιον τρίτου, για κάποιον άλλο γεγονός που θα μπορούσε να βλάψει την τιμή ή την υπόληψή του.

Ως ισχυρισμός θεωρείται η ανακοίνωση προερχόμενη ή εξ ίδιας πεποιθήσεως ή γνώμης ή εκ μετάδοσης από τρίτο πρόσωπο. Αντίθετα διάδοση υφίσταται, όταν λαμβάνει χώρα μετάδοση της από άλλον γενομένης ανακοίνωσης. Ο ισχυρισμός ή η διάδοση επιβάλλεται να γίνεται ενώπιον τρίτου.

Περαιτέρω ως γεγονός, κατά την έννοια των παραπάνω διατάξεων, θεωρείται κάθε συγκεκριμένο περιστατικό του εξωτερικού κόσμου καθώς και κάθε συγκεκριμένη σχέση ή συμπεριφορά που ανάγονται στο παρόν ή το παρελθόν που υποπίπτει στις αισθήσεις και είναι δεκτικό αποδείξεως και αντίκειται στην ηθική και την ευπρέπεια.

Στην έννοια του γεγονότος εμπίπτει και οποιαδήποτε εκδηλωθείσα συμπεριφορά ή σχέση, συναπτόμενη προς το πρόσωπο του φερομένου ως προσβληθέντος και δη κατά τρόπο άμεσο ή έμμεσο και η οποία ερευνημένη σε σχέση με το πρόσωπο στο οποίο αποδίδεται συνιστά μορφή και ιδιαίτερη εκδήλωση, η οποία άπτεται της προσωπικότητας και αποτελεί μορφή υποτιμήσεως της τιμής και υπολήψεως έναντι των τρίτων, οι οποίοι καθίστανται κοινωνοί των επί μέρους χαρακτηρισμών, οι οποίοι όμως μορφοποιούν στην συγκεκριμένη περίπτωση την συνολική προσωπικότητα ή υποδηλώνουν διαφοροποίηση, με συνέπεια να διαφαίνεται μια ουσιώδης παρέκκλιση της συνολικής συμπεριφοράς, υποκείμενης σε αξιολόγηση κατ' αντικειμενική κρίση. Δεν αποκλείεται να συνιστά συκοφαντική δυσφήμιση και η έκφραση γνώμης ή



αξιολογικής κρίσεως καθώς και οι χαρακτηρισμοί, οσάκις με την έκφραση συνδέονται και σχετίζονται με το γεγονός, έτσι ώστε με την σύνδεση και σχέση τους με αυτό ουσιαστικά προσδιορίζουν την έκταση της ποσοτικής και ποιοτικής βαρύτητας. Αυτό όμως δεν συμβαίνει, όταν οι χαρακτηρισμοί εκφράζονται αυτοτελώς και άσχετα με το γεγονός. Είναι δυνατόν να κριθεί ότι έκφραση ή λέξη, η οποία δεν αποτελεί συκοφαντική δυσφήμιση να θεωρηθεί ως εξύβριση, εφ' όσον ενέχει αμφισβήτηση κατά την κοινή αντίληψη της κοινωνικής ή ηθικής αξίας του παθόντος ή εκδήλωση καταφρονήσεως ή ονειδισμού Α.Π. 1272/1995 ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗ έτους 1996 σελ. 511.

Ως ισχυρισμός θεωρείται η ανακοίνωση προερχόμενη ή εξ ίδιας πεποιθήσεως ή γνώμης ή εκ μεταδόσεως από τρίτο πρόσωπο ακόμη και με τη μορφή της υποψίας ή υπαινιγμού (έτσι Δ.Σπινέλλης «Π.Δ. Ειδ.Μερ.-Εγκλήματα κατά της τιμής» έκδ. Β'σελ.48 παρ. 2.3.2.3). Αντίθετα διάδοση υφίσταται όταν λαμβάνει χώρα μετάδοση της από άλλον γενομένης ανακοινώσεως.

Ο ισχυρισμός ή η διάδοση επιβάλλεται να γίνεται ενώπιον τρίτου. Τρίτος είναι κάθε πρόσωπο, πλην του δυσφημούμενου, που λαμβάνει γνώση καθ' οιονδήποτε τρόπο του δυσφημιστικού γεγονότος, έστω και κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Αν ο ισχυρισμός ή η διάδοση γίνεται παρουσία μόνο του δυσφημούμενου, δεν αποτελεί δυσφήμιση, αλλά εξύβριση, έστω και αν αναφέρεται σε ορισμένο γεγονός.

Νομικό αντικείμενο προσβολής του εγκλήματος της δυσφημίσεως είναι η τιμή ή η υπόληψη του προσώπου, που αποτελεί μέλος μιας οργανωμένης κοινωνίας και κινείται στο πλαίσιο της συναλλακτικής ευθύτητας. Σε αντίθεση με την εξύβριση, η δυσφήμιση δεν εκφράζει την περιφρόνηση του δράστη προς τον θιγόμενο, αλλά επ' αυτής ο υπαίτιος παρέχει απλώς τους λόγους, επί των οποίων οι τρίτοι θα στηρίξουν την περιφρόνησή τους προς τον προσβαλλόμενο (όρ. Α. Κονταξή, ΕρμΠΚ

υπό το άρθρο 362, σελ. 3005, Α.Π. 1518/2012 Ποιν.Χρον. 2013 ΣΕΛ. 428 , Α.Π. 9/2011 Ποιν.Χρον. 2012 σελ. 26)."Τιμή" δε είναι το αγαθό, η εκτίμηση που απολαμβάνει το άτομο στην κοινωνία, με βάση την ηθική αξία που έχει συνεπεία εκπληρώσεως απ' αυτό των ηθικών και νομικών κανόνων, ενώ "υπόληψη" είναι το αγαθό, η εκτίμηση που απολαμβάνει το άτομο στην κοινωνία με βάση την κοινωνική αξία του συνεπεία των ιδιοτήτων και ικανοτήτων που έχει για την εκπλήρωση των ιδιαίτερων κοινωνικών του έργων ή του επαγγέλματός του. Υπόληψη αντίθετα είναι η εκτίμηση που έχουν οι άλλοι άνθρωποι για ορισμένο συνάνθρωπό τους με βάση την εικόνα αυτού του ανθρώπου μέσα στην κοινωνία, Α. Μπουρόπουλο, «Ερμηνεία Ποινικού Κώδικος», τομ. Β', σελ. 655, Στάικο, «Επίτομος Ερμηνεία Ελληνικού Ποινικού Κώδικος», τομ. Γ' 754, Α.Π. 166/2013 Ποιν.Χρον. 2013 σελ. 429, Α.Π.1418/2010 ΠρΛογΠΔ έτους 2010 σελ.372). Μάλιστα κατά τον καθηγητή Δ. Σπινέλλη, «Ποινικό Δίκαιο, Ειδικό Μέρος, Εγκλήματα κατά της τιμής» έκδ. Β' σελ. 48 και ιδίως 52 «η υπόληψη πρέπει να νοηθεί ως ένα είδος «υποθετικής φήμης» ή «αντικειμενικής κοινωνικής παρουσιάσεως που ανταποκρίνεται πραγματικά στο βαθμό της ηθικής ακεραιότητας του ατόμου, την οποία αυτό, ως φορέας του έννομου αγαθού της τιμής δικαιούται στο ευρύτερο κοινωνικό-επαγγελματικό του περιβάλλον». Αντικείμενο προσβολής είναι η τιμή και η υπόληψη του φυσικού προσώπου. Ο νόμος θεωρεί ως προστατευόμενο αγαθό την τιμή ή την υπόληψη του προσώπου, το οποίο είναι μέλος μιας οργανωμένης κοινωνίας και κινείται στα πλαίσια της συναλλακτικής ευθύτητας. Η τιμή του προσώπου θεμελιώνεται επί της ηθικής αξίας, η οποία πηγή έχει την ατομικότητα και εκδηλώνεται με πράξεις ή παραλείψεις (ΑΠ 308/2016 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

Για τη στοιχειοθέτηση της υποκειμενικής υποστάσεως του εγκλήματος της δυσφημήσεως, απαιτείται γνώση του δράστη ότι το

ισχυριζόμενο ή διαδιδόμενο απ' αυτόν ενώπιον τρίτου γεγονός είναι κατάλληλο να βλάψει την τιμή ή την υπόληψη άλλου, τουτέστιν την κοινωνική-ηθική παρουσίαση του άλλου ως φορέα της τιμής υπολήψεως με την πρόσδοση σε βάρος του αναληθών πληροφοριών για ανύπαρκτα κοινωνικοηθικά του παραπτώματα ή θέληση του ιδίου να ισχυρισθεί ή να διαδώσει ενώπιον τρίτου το βλαπτικό για άλλον γεγονός, ενώ για τη στοιχειοθέτηση της υποκειμενικής υποστάσεως του εγκλήματος της συκοφαντικής δυσφήμισεως απαιτείται επιπλέον και γνώση του δράστη ότι το γεγονός είναι ψευδές (ΑΠ 389/2016 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

Περαιτέρω, σύμφωνα με την **παρ. 1 του άρ. 631 ΠΚ**, «*όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις της δυσφήμισης (άρθρα 362 και 363), προσβάλλει την τιμή άλλου με λόγο ή με έργο ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση έως έξι μήνες ή χρηματική ποινή. Αν τελεί την πράξη δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσω διαδικτύου, επιβάλλεται φυλάκιση έως ένα έτος ή χρηματική ποινή.*»

Εξάλλου, σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 362 και 366 παρ. 1, 3 του ΠΚ, στην περίπτωση που το δυσφημιστικό γεγονός είναι αληθές, δεν στοιχειοθετείται ούτε το έγκλημα της δυσφήμισης (άρθρο 366 παρ. 1 ΠΚ), αλλά είναι δυνατό να στοιχειοθετείται το από το άρθρο 361 του ΠΚ προβλεπόμενο έγκλημα της εξύβρισης, αν ο ισχυρισμός ή η διάδοση έγιναν κακόβουλα, δηλαδή από τον τρόπο που εκδηλώθηκε ή από τις περιστάσεις, υπό τις οποίες τελέστηκε η δυσφήμιση, προκύπτει σκοπός εξύβρισης από μέρους του δράστη, που υπάρχει, όταν ο συγκεκριμένος τρόπος εκδήλωσης της προσβλητικής συμπεριφοράς εν γνώσει του επιλέχθηκε, για να προσβληθεί η τιμή και η υπόληψη του άλλου (βλ. ΑΠ 521/2018 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ1394/2017 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1264/2016 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 134/2016 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 271/2012 ΝοΒ 2012 864, ΕφΠειραιώς 451/2019).

Περαιτέρω, το **άρθρο 367 Π.Κ.** ορίζει στην παράγραφο 1 ότι «δεν αποτελούν άδικη πράξη α) δυσμενείς κρίσεις για επιστημονικές, καλλιτεχνικές ή επαγγελματικές εργασίες, β) οι δυσμενείς εκφράσεις που περιέχονται σε έγγραφο δημόσιας αρχής για αντικείμενα που ανάγονται στον κύκλο της υπηρεσίας της και γ) οι εκδηλώσεις που γίνονται για την εκτέλεση νομίμων καθηκόντων, την άσκηση νόμιμης εξουσίας ή για τη διαφύλαξη (προστασία) δικαιώματος ή από άλλο δικαιολογημένο ενδιαφέρον ή δ) σε ανάλογες περιπτώσεις και στην παράγραφο 2 ότι η προηγούμενη διάταξη δεν εφαρμόζεται α) όταν οι παραπάνω κρίσεις ή εκδηλώσεις περιέχουν τα συστατικά στοιχεία της πράξης του άρθρου 363 (της συκοφαντικής δυσφημίσεως) καθώς και β) όταν από τον τρόπο της εκδήλωσης ή από τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε η πράξη προκύπτει σκοπός εξύβρισης.

Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι η συνδρομή λόγου που αίρει τον άδικο χαρακτήρα της πράξης, ανατρέπει την ευθύνη του προσβάλλοντος, ώστε η διάταξη του άρθρου 57 Α.Κ. να μη βρίσκει στην περίπτωση αυτή πεδίο εφαρμογής. Δεν αίρεται όμως ο άδικος χαρακτήρας της εξυβριστικής ή δυσφημιστικής εκδήλωσης και συνεπώς παραμένει η παρανομία ως ουσιαστικό στοιχείο της αδικοπραξίας, όταν η παραπάνω εκδήλωση αποτελεί συκοφαντική δυσφήμιση ή όταν από τον τρόπο και από περιστάσεις που έγινε αυτή προκύπτει σκοπός εξύβρισης, δηλαδή σκοπός που κατευθύνεται ειδικώς σε προσβολή της τιμής άλλου με αμφισβήτηση της ηθικής ή κοινωνικής αξίας του προσώπου του ή με περιφρόνηση αυτού. **Ειδικός σκοπός εξύβρισης εμφανίζεται στον τρόπο εκδήλωσης της προσβλητικής συμπεριφοράς, όταν αυτός δεν ήταν αντικειμενικά αναγκαίος για την απόδοση της σκέψης αυτού που φέρεται ότι ενεργεί από δικαιολογημένο ενδιαφέρον, ο οποίος, μολονότι αυτό το γνώριζε, χρησιμοποίησε τον τρόπο αυτό για να προσβάλλει την τιμή του άλλου**

( Α.Π. 167/2000 Ελλ.Δνη 41, σελ. 95, Α.Π. 1407/1988, Ελλ.Δνη 31, σελ. 95, Α.Π. 2109/1986, Ελλ.Δνη 28, σελ.1235, Εφ.Αθ. 1112/1997, Ελλ.Δνη 38, σελ. 1599).

**Γ2. Εν προκειμένω**, το εναγόμενο σωματείο, λειτούργησε κατά παράβαση του καταστατικού και του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του. Επιπλέον, ευτέλισε την αρχή της αναλογικότητας, την αρχή της προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερομένου, την αρχή της απολογίας του πειθαρχικώς διωκόμενου, την αρχή της αιτιολογίας της πειθαρχικής απόφασης, την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας και αξιοπρέπειας του πειθαρχικώς διωκόμενου αλλά και την αρχή της πρόβλεψης, η οποία αφορά στην αοριστία των πειθαρχικών διατάξεων του Π.Σ. του Σ.Ε.Η., κατά τα αναλυτικώς εκτιθέμενα ανωτέρω.

Επίσης, έδειξε απόλυτη ασέβεια στο τεκμήριο αθωότητας μου και με αντιμετώπισε, ευθύς εξαρχής, ως ένοχο, απαξιώνοντας πλήρως τα προσκομισθέντα εκ μέρους μου αποδεικτικά στοιχεία.

Η απόφαση αυτή αποτελεί όνειδος της ιστορίας της σωματειακής δράσης και διέπεται από πλήρη μεροληψία, εκδικητικότητα και υποκειμενικότητα.

Ενώ, ο ενάγων, σεβόμενος τις διαδικασίες έσπευσα να συγκεντρώσω αποδεικτικά στοιχεία και μαρτυρικές καταθέσεις προς υπεράσπιση των δικαιωμάτων μου, με την απαράδεκτη αντιστροφή των ρόλων, δηλαδή με την προσπάθεια μου να αποδείξω την αθωότητα μου και όχι οι καταγγέλλοντες να αποδείξουν την ενοχή μου, βρέθηκα αντιμετώπος με μία σκαιή συμπεριφορά και διαδικασία, η οποία με έβλαψε και εξακολουθεί να με βλάπτει, ως επαγγελματία, ως προσωπικότητα και ως άνθρωπο. Η άκρως καταχρηστική συμπεριφορά του εναγόμενου σωματείου θίγει και προσβάλλει βάνανυσα την τιμή και την υπόληψη μου, ενώ με ζημιώνει σημαντικότερα, καθημερινά, αφού


εξαιτίας των ως άνω ενεργειών και παραλείψεων, ο ενάγων βρίσκομαι σε απόλυτη ανεργία.

### **Γ3. Η ΗΘΙΚΗ ΒΛΑΒΗ ΜΟΥ**

Η ανωτέρω παράνομη συμπεριφορά του εναγόμενου, όπως περιγράφεται παραπάνω, μου προκάλεσε ισχυρότατο επαγγελματικό πλήγμα και βαθιά στεναχώρια, με προσέβαλε και με εξέθεσε σε τρίτους, οι οποίοι έλαβαν γνώση των ψευδών ισχυρισμών των εκπροσώπων του, όπως εκφράστηκαν και αποτυπώθηκαν, στις ανωτέρω συνεδριάσεις και στην υπ' αρ. 12/2022 απόφαση του Πειθαρχικού του Συμβουλίου, στην προσβαλλόμενη απόφαση της Γενικής του Συνέλευσης, αλλά και σε αόριστο και πάντως τεράστιο αριθμό προσώπων, στα οποία διέδωσε τους ψευδείς, συκοφαντικούς και υβριστικούς για εμένα ισχυρισμούς του.

Από το περιεχόμενο της ανωτέρω απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του εναγομένου αμφισβητήθηκαν έντονα, τόσο η εντιμότητα όσο και το ήθος μου και όποιος ανέγνωσε την ανωτέρω απόφασή του ή τους άκουσε, άνευ αμφιβολίας σχημάτισε την εντύπωση ότι είμαι άτομο χωρίς ηθικές αναστολές, ανέντιμο, αφερέγγυο και σε κάθε περίπτωση αναξιόπιστο, με ρατσιστικές, σεξιστικές απόψεις και συμπεριφορές, με αντιεπαγγελματικά και αντισυναδελφικά χαρακτηριστικά, εγωπαθές, αγενές και αμετροεπές, αλαζονικό και βίαιο, χαρακτηριστικά τα οποία επουδενί φέρω.

Επιπλέον, τα μέλη του εναγόμενου, προτού καν εκδοθεί η προσβαλλόμενη απόφαση, διά τηλεοπτικών... τοποθετήσεων, έδειξαν ότι είχαν λάβει την απόφαση τους, διατρανώνοντας ότι γνωρίζουν πως πρέπει να χειριστούν την υπόθεση μου, ήτοι πως θα με εκδικηθούν, επειδή απλώς άσκησα τα νόμιμα δικαιώματά μου. Η απόλυτη αμεροληψία σε συνδυασμό με τον απολυταρχικό τρόπο λειτουργίας του εναγόμενου, μου προκάλεσαν τεράστια βλάβη και τούτο διότι σπίλωσαν



την υπόληψη μου, βαναύσως, και κατ' εξακολούθηση. Ο ενάγων, αναμένοντας την απονομή δικαιοσύνης, διά των αποφάσεων των αρμοδίων Δικαστηρίων, ουδέποτε απάντησα στις ψευδείς κατηγορίες και στην επακόλουθη κατασυκοφάντησή μου, μέσω τηλεοπτικών εκπομπών. Έχω υποστεί τεράστια οικονομική ζημία, καθ' όλο αυτό το διάστημα, κατά το οποίο αναληθείς ισχυρισμοί και απολύτως αναπόδεικτες κατηγορίες, κλονίζουν την σαράντα και πλέον ετών καριέρα μου και δημιουργούν εντυπώσεις, οι οποίες μου κόστισαν συνεργασίες και προσυμφωνημένες εργασίες. Παρά το γεγονός ότι όλα αυτά τα χρόνια χαίρω την εκτίμηση συναδέλφων και συνεργατών, θεατρικών και κινηματογραφικών παραγωγών και εν γένει όλων των εμπλεκομένων με την εργασία μου συνεργατών, όπως είναι λογικό κλονίστηκε η έξωθεν καλή μου μαρτυρία.

Είναι, δε, τόσο μεγάλη η βλάβη που έχω υποστεί, σε προσωπικό, επαγγελματικό και κοινωνικό επίπεδο, ώστε πλέον είναι αδιαμφισβήτητο ότι η τιμή και η υπόληψή μου έχει τρωθεί, καθώς η αήθης αυτή και χωρίς προηγούμενο επίθεση που δέχθηκα από το εναγόμενο, ιδίως αν συνυπολογίσει κανείς την τεράστια, δημόσια επί μακρόν έκταση που έλαβε το ζήτημα των εις βάρος μου καταγγελιών, αφού, προώρως και αυθαιρέτως, με καταδίκασαν και με «κρέμασαν στα μανταλάκια», καθώς και της στάσης του εναγόμενου καθ' όλο το χρονικό διάστημα από την υποβολή τους έως και την το εναγόμενο έπληξε την αξιοπιστία και το ακέραιο του χαρακτήρα μου και έδωσε τροφή για δυσμενή σχόλια και επικρίσεις εις βάρος μου, που είναι ανθρωπίνως αδύνατον να αντικρούσω.

Η ηθική μου καταρρακώθηκε, καθώς δίνεται η εντύπωση ότι λειτουργώ με τρόπο παράνομο, ανέντιμο και ανήθικο και το σημαντικότερο ότι είμαι άνθρωπος χωρίς κανένα σεβασμό.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, ως δίκαιη και εύλογη, σύμφωνα με το νόμο, αλλά και τις θεμελιώδεις διατάξεις του Συντάγματος, χρηματική ικανοποίηση, για την ηθική βλάβη, την οποία υπέστην εξαιτίας του εναγομένου, είναι εύλογο να υποχρεωθεί αυτό, με απόφαση του Δικαστηρίου Σας, να μου καταβάλει το ποσό των διακοσίων χιλιάδων ευρώ (200.000,00) ευρώ, λαμβανομένων κυρίως υπόψη:

α. Της έκτασης της βλάβης μου,

β. Της έντασης του δόλου του εναγομένου, το οποίο, δεν προέβη, ως όφειλε, σε μαρτυρία αληθών γεγονότων, αλλά αντίθετα απέδειξε με τη συμπεριφορά του ότι μοναδικός της στόχος του ήταν η διαπόμπευσή και κατασυκοφάντησή μου, αλλά και η προσπάθεια διασκεδασμού των εντυπώσεων περί της δικής του αφερεγγυότητας και αντιεπαγγελματικής συμπεριφοράς.

γ. Του είδους και της έντασης της συντελεσθείσας προσβολής, λόγω των βαρυτάτων για την τιμή, και την υπόληψη μου, ισχυρισμών του, που έβλαψαν σοβαρά την προσωπικότητά μου και μάλιστα χωρίς να υπάρχει καμία απολύτως αφορμή.


#### **Δ. Επίμετρο**

**Επειδή** υπήρξα μέλος του εναγομένου κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεώς του.

**Επειδή** ουδέποτε και καθ' οιονδήποτε τρόπο συναίνεσα στο περιεχόμενο της υπό ακύρωση απόφασης του εναγομένου, ουδέποτε δε αποδέχθηκα τους λόγους διαγραφής μου από το τελευταίο.

**Επειδή**, τουναντίον, η αντίδρασή μου απέναντι στις καταγγελίες, επί τη βάση των οποίων εκδόθηκε η υπ' αρ. 12/28-2-2022 απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου του εναγομένου και εν συνεχεία η προσβαλλόμενη απόφαση του εναγομένου, υπήρξε σφοδρότατη, πλήρως ορισμένη, αιτιολογημένη, εκφράστηκε δε τόσο δια της από 21.5.2021 έγγραφης απολογίας μου ενώπιον του Πειθαρχικού





Συμβουλίου του εναγομένου όσο και δια των α) από 25/2/2022 (με αριθμό κατάθεσης 16228/499/2022) και β) από 25/2/2022 (με αριθμό κατάθεσης 16235/500/2022) αγωγών μου ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

**Επειδή** κατόπιν των ανωτέρω πρέπει με απόφαση του Δικαστηρίου Σας να ακυρωθεί η υπ' αρ. 12/2022 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και η επιβληθείσα με αυτήν πειθαρχική ποινή της διαγραφής μου από το εναγόμενο επαγγελματικό σωματείο με την επωνυμία «Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών – Σ.Ε.Η. – 1917».

**Επειδή** με την άνω περιγραφόμενη συμπεριφορά του, το εναγόμενο προσέβαλε κατά τρόπο βάνανσο και ανεπανόρθωτο την τιμή και υπόληψή μου κα εν γένει την προσωπικότητά μου.

**Επειδή** το περιεχόμενο της ανωτέρω απόφασης του εναγόμενου εις βάρος μου καθώς και οι προφορικός διατυπωμένοι ισχυρισμοί του ενώπιον τρίτων, τυγχάνουν στο σύνολο τους, αναληθείς και προσβλητικοί και εμπεριέχουν αναμφιβόλως, αμφισβήτηση της ηθικής και κοινωνικής μου αξίας, είναι σαφέστατα συκοφαντικοί, αποτελούν, δε, μεθοδευμένη και συστηματική προσπάθεια σπιλώσεως και ευτελισμού του προσώπου μου, οι δε εκπρόσωποι του εναγομένου, γνώριζαν την αναλήθεια των ισχυρισμών τους και, εντούτοις, προέβησαν στην κατάθεσή τους, με πρόδηλο σκοπό να θίξουν και να προσβάλουν βάνανσο την τιμή και την υπόληψή μου, την προσωπικότητα και την ηθική και κοινωνική μου υπόσταση, τα οποία πράγματι προσέβαλαν.

**Επειδή** από την προαναφερομένη υπαίτια και παράνομη συμπεριφορά του εναγόμενου, το οποίο προσέβαλε την τιμή, την υπόληψή μου και εν γένει την προσωπικότητά μου κατά παράβαση των άρθρων 361-363 Π.Κ., 57-59 Α.Κ. και 914, 920, 932 Α.Κ., έχω υποστεί ηθική βλάβη, η οποία είναι **ιδιαιτέρως μεγάλη**.

**Επειδή** μεταξύ των ελαττωμάτων που πάσχει η απόφαση της από 10.4.2022 έκτακτης Γενικής Συνέλευσης του εναγόμενου, ήτοι της παράβασης των αναλυτικώς ανωτέρω περιγραφόμενων διατάξεων καθώς και των αναλυτικώς εκτιθέμενων στο ιστορικό της παρούσας αρχών και της ακυρότητας αυτής υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος, αφού η παράβαση των παραπάνω διατάξεων και αρχών επέδρασε επί του περιεχομένου της.

**Επειδή** δικαιούμαι εν όψει των ανωτέρω χρηματική ικανοποίηση για την ηθική βλάβη, την οποία έχω υποστεί από την συγκεκριμένη παράνομη συμπεριφορά του εναγομένου και η εν λόγω χρηματική ικανοποίησή μου, λαμβανομένων υπόψιν των προεκτιθεμένων συνθηκών, και ιδίως της έκτασης της βλάβης που μου προκάλεσε η απόφαση της γενικής συνέλευσης του εναγομένου τόσο στην από 24.2.2021 εξώδικη γνωστοποίηση-κλήση-δήλωσή του όσο και προφορικά ενώπιον τρίτων προσώπων, της περιουσιακής κατάστασης του εναγομένου και του βαθμού του δόλου του, πρέπει να ορισθεί, στο ποσό των διακοσίων χιλιάδων ευρώ (200.000,00 €) και μάλιστα νομιμοτόκως από την επίδοση της παρούσας.

**Επειδή** έχω άμεσο και ενεργό έννομο συμφέρον για την άσκηση της παρούσας αγωγής και την ακύρωση της ανωτέρω απόφασης του εναγομένου, η οποία βλάπτει την επαγγελματική μου φήμη, την τιμή, την υπόληψη και εν γένει την προσωπικότητά μου, σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν.

**Επειδή** επιπλέον έχω έννομο συμφέρον για την άσκηση της παρούσας αγωγής συνιστάμενο επιπλέον στην αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που έχω υποστεί από την ανωτέρω συμπεριφορά του εναγομένου.

**Επειδή** το εναγόμενο νομιμοποιείται παθητικώς, δεδομένου ότι η προσβαλλόμενη απόφαση της γενικής του συνέλευσης εκφράζει την βούλησή του.

**Επειδή** πρέπει η απόφαση του Δικαστηρίου Σας να κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή, καθώς η επιβράδυνση της εκτέλεσης θα μου επιφέρει σημαντική ζημιά.

**Επειδή** η παρούσα αγωγή μου είναι νόμω και ουσία βάσιμη, φέρεται δε για συζήτηση στο αρμόδιο, υλικά και τοπικά, Δικαστήριο.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ**

και για όσους τυχόν προσθέσω έως την συζήτηση της παρούσης, με τη ρητή επιφύλαξη και κάθε άλλου νόμιμου δικαιώματός μου

**ΖΗΤΩ**

Να γίνει δεκτή η παρούσα αγωγή μου.

Να ακυρωθεί η από 10/4/2022 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και η επιβληθείσα με αυτήν πειθαρχική ποινή της διαγραφής μου από το εναγόμενο επαγγελματικό σωματείο με την επωνυμία «Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών – Σ.Ε.Η. – 1917».

Να μου επιδικαστεί χρηματικό ποσό ύψους διακοσίων χιλιάδων ευρώ (200.000,00 ευρώ) ως χρηματική ικανοποίηση για την ηθική βλάβη που υπέστη εξαιτίας των προπεριγραφόμενων έκνομων ενεργειών του εναγόμενου, νομιμοτόκως από την επίδοση της παρούσας.

Να κηρυχθεί η Απόφαση Σας προσωρινώς εκτελεστή.

Να καταδικασθεί το αντίδικο στη δικαστική μου δαπάνη και την αμοιβή του πληρεξουσίου μου δικηγόρου.

Αθήνα, 15.6.2022  
Ο πληρεξούσιος Δικηγόρος

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΗΛ. ΚΑΠΕΡΝΑΡΟΣ  
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ (ΑΜΔΣΑ 8473)  
ΠΑΤΗΣΙΩΝ 130 ΑΘΗΝΑ Τ.Κ. 11257  
ΑΦΜ: 025381830 - ΔΟΥ: ΚΓ ΑΘΗΝΩΝ  
ΤΗΛ: 2108219390 - 2108219308 -- FAX: 2108215412  
e-mail: bkapema@otenet.gr

